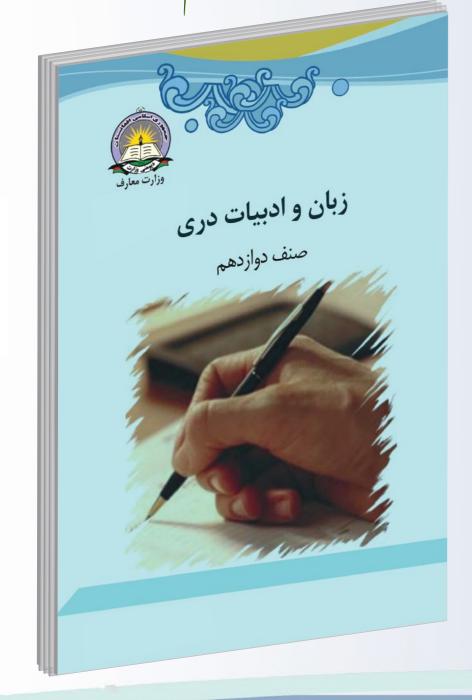

کتاب معلم ر منمای تدریس زبان و ا دبیات دری صنف دواز دیم

سرود ملي

دی داعزت دهرافغان دی هرې ده هر افغان دی هرې هربچی يې قهرمان دی دی د بلوڅو د ازبکو دی و د ترکمنو د تاجکو دي پاميريان، نورستانيان دي هم يماق، هم پشه بان دي لکه لمر پر شنه آسمان يږي لکه زړه وي جاويدان بابه لکه زړه وي جاويدان برر وايو الله اکبر

دا وطن افغانستان دی کور د سولې کور د تورې دا وطن د ټولو کور دی د پښتون او هزاره وو ورسره عرب، گوجر دي براهوي دي، قزلباش دي دا هېواد به تل ځليږي په سينه کې د آسيا به نوم د حق مو دی رهبر نوم د حق مو دی رهبر

رهنمای تدریس زبان و ادبیات دری صنف دوازدهم

مشخصات كتاب

مضمون: رهنمای تدریس زبان و ادبیات دری

مؤلفان: گروه مؤلفان کتابهای درسی بخش دیپارتمنت زبان و ادبیات دری

ویراستاران: اعضای دیپارتمنت ویراستاری و ایدیت زبان دری

صنف: دوازدهم

زبان: دری

انکشافدهنده: ریاست عمومی انکشاف نصاب تعلیمی و تألیف کتب درسی

ناشر: ریاست ارتباط و آگاهی عامهٔ وزارت معارف

سال چاپ: ۱۳۹۹ هجری شمسی

ایمیل آدرس: curriculum@moe.gov.af

حق طبع، توزیع و فروش کتابهای درسی برای وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان محفوظ است. خرید و فروش آن در بازار ممنوع بوده و با متخلفان برخورد قانونی صورت می گیرد.

پیام وزیر معارف

اقرأ باسم ربك

سپاس و حمد بیکران آفریدگار یکتایی را که بر ما هستی بخشید و ما را از نعمت بزرگ خواندن و نوشتن برخوردار ساخت، و درود بی پایان بر رسول خاتم – حضرت محمد مصطفی شیش که نخستین پیام الهی بر ایشان «خواندن» است. چنانچه بر همه گان هویداست، سال ۱۳۹۷ خورشیدی، به نام سال معارف مسمی گردید. بدین ملحوظ نظام تعلیم و تربیت در کشور عزیز ما شاهد تحولات و تغییرات بنیادینی در عرصههای مختلف خواهد بود؛ معلم، متعلم، کتاب، مکتب، اداره و شوراهای والدین، از عناصر شش گانه و اساسی نظام معارف افغانستان به شمار می روند که در توسعه و انکشاف آموزش و پرورش کشور نقش مهمی را ایفا می نمایند. در چنین برههٔ سرنوشت ساز، رهبری و خانوادهٔ بزرگ معارف افغانستان، متعهد به ایجاد تحول بنیادی در روند رشد و توسعهٔ نظام معاصر تعلیم و تربیت کشور می باشد.

از همین رو، اصلاح و انکشاف نصاب تعلیمی از اولویتهای مهم وزارت معارف پنداشته می شود. در همین راستا، توجه به کیفیت، محتوا و فرایند توزیع کتابهای درسی و رهنمای تدریس در مکاتب، مدارس و سایر نهادهای تعلیمی دولتی و خصوصی در صدر برنامههای وزارت معارف قرار دارد. ما باور داریم، بدون داشتن کتاب درسی باکیفیت، به اهداف پایدار تعلیمی در کشور دست نخواهیم یافت.

برای دستیابی به اهداف ذکرشده و نیل به یک نظام آموزشی کارآمد، از آموزگاران و مدرسان دلسوز و مدیران فرهیخته به عنوان تربیت کننده گان نسل آینده، در سراسر کشور احترامانه تقاضا می گردد تا در روند آموزش این کتاب درسی و انتقال محتوای آن به فرزندان عزیز ما، با استفاده از این رهنما، از هیچ نوع تلاشی دریخ نورزیده و در تربیت و پرورش نسل فعال و آگاه با ارزشهای دینی، ملی و تفکر انتقادی بکوشند. هر روز علاوه بر تجدید تعهد و حس مسؤولیت پذیری، با این نیت تدریس راآغاز کنند، که در آیندهٔ نزدیک شاگردان عزیز، شهروندان مؤثر، متمدن و معماران افغانستان توسعه یافته و شکوفا خواهند شد.

همچنین از دانش آموزان خوب و دوست داشتنی به مثابه ارزشمندترین سرمایه های فردای کشور میخواهم تا از فرصت ها غافل نبوده و در کمال ادب، احترام و البته کنجکاوی علمی از درس معلمان گرامی استفادهٔ بهتر کنند و خوشه چین دانش و علم استادان گرامی خود باشند.

در پایان، از تمام کارشناسان آموزشی، دانشمندان تعلیم و تربیت و همکاران فنی بخش نصاب تعلیمی کشور که در تهیه و تدوین این رهنمای تدریس مجدانه شبانه روز تلاش نمودند، ابراز قدردانی کرده و از بارگاه الهی برای آنها در این راه مقدس و انسانساز موفقیت استدعا دارم.

با آرزوی دستیابی به یک نظام معارف معیاری و توسعه یافته، و نیل به یک افغانستان آباد و مترقی دارای شهروندان آزاد، آگاه و مرفه.

> دکتور محمد میرویس بلخی وزیر معارف

فهرست مطالب

صفحه	عنوان	شماره
١	پیشگفتار	١
۲	فصل اول: کلیات و معرفی برنامهٔ درسی	۲
٣	اهداف عمومی تعلیم و تربیت در افغانستان	٣
۴	اهداف عمومی دورهٔ ثانوی از صنف (۱۰–۱۲)	۴
۵	معرفی زبان دری	۵
۵	اهمیت اَموزش زبان دری	۶
۶	زبان رسمی اول (زبان مادری) دری یا پشتو	Υ
٨	آهداف اَموزشی زبان دری در صنوف (۱۰، ۱۱، ۱۲)	٨
٩	فهرست عناوین کتاب درسی دری صنف ۱۲	٩
١٠	شیوههای تدریس	١٠
14	فصل دوم: رهنمای تدریس	11
14	پلان سالانهٔ تدریس	١٢
۱۵	رهنمای تدریس درس اول (حمد شریف)	۱۳
۲٠	رهنمای تدریس درس دوم (نعت شریف)	14
۲۵	رهنمای تدریس درس سوم (ادبیات از دیدگاه اسلام)	۱۵
٣٠	رهنمای تدریس درس چهارم (ابوالمعانی بیدل)	18
۳۵	رهنمای تدریس درس پنجم (استقلال فردی و اجتماعی)	۱۷
۴.	رهنمای تدریس درس ششم (کلیله و دمنه)	١٨
۴۵	رهنمای تدریس درس هفتم (شعر دری از لحاظ قالب)	19
۵٠	رهنمای تدریس درس هشتم (آیین سخنرانی)	۲٠
۵۵	رهنمای تدریس درس نهم (علم معانی)	71
۵۹	رهنمای تدریس درس دهم (امیر علی شیر نوایی)	77
84	رهنمای تدریس درس یازدهم (اضرار مشروبات الکولی «شراب»)	۲۳
۶۹	رهنمای تدریس درس دوازدهم (رُمان چیست؟)	74
74	رهنمای تدریسدرس سیزدهم (چهارمقاله)	۲۵
٧٩	رهنمای تدریس درس چهاردهم (دو چهرهٔ فرهنگی و ادبی)	75
۸۴	رهنمای تدریس درس پانزدهم (معلولیت)	77

٨٩	(گابرییل گارسیا مارکیز)	رهنمای تدریس درس شانزدهم	۲۸
94	(مکتبهای ادبی)	رهنمای تدریس درس هفدهم	79
99	(ازدواجهای اجباری)	رهنمای تدریس درس هژدهم	٣٠
1.4	(احمدشاه بابا و نمونهٔ شعر دری او)	رهنمای تدریس درس نزدهم	٣١
1.9	(اَرشیف ملی)	رهنمای تدریس درس بیستم	٣٢
114	(علم عروض)	رهنمای تدریس درس بیست و یکم	٣٣
119	(دانش و هنر)	رهنمای تدریس درس بیست و دوم	٣۴
174	(ژانرها یا انواع ادبی)	رهنمای تدریس درس بیست و سوم	۳۵
179	(نقد ادبی)	رهنمای تدریس درس بیست و چهارم	775
1776	(ادبیات دری در قرون ۱۳ و ۱۴)	رهنمای تدریس درس بیست و پنجم	٣٧
129	(نقش جوانان در انکشاف و توسعهٔ کشور)	رهنمای تدریس درس بیست و ششم	٣٨
144	(دکتور جاوید)	رهنمای تدریس درس بیست و هفتم	٣٩
149	(فرخی سیستانی)	رهنمای تدریس درس بیست و هشتم	۴٠

پیشگفتار

رهنمای معلم کتابی است که معلمان محترم را با اهداف عمومی تعلیم و تربیت، اهداف دورهٔ تعلیمی، پلان درسی و شیوهٔ تدریس یک درس و عملی ساختن دقیق برنامهٔ درسی در صنف رهنمایی می کند.

این رهنما در دو فصل تنظیم شده است. فصل اول تحت عنوان کلیات و معرفی برنامهٔ درسی و فصل دوم تحت عنوان رهنمای تدریس میباشد. فصل اول شامل دو قسمت است مقدمه و آشنایی با برنامهٔ درسی. در قسمت مقدمه، معلمان با مقاصد تعلیم و تربیت و رسالت معلمی آشنا میشوند، آنها آگاه میشوند که اهداف نظام تعلیم و تربیت کشور عزیز ما افغانستان در ساحات مختلف اعتقادی و اخلاقی، علمی و تعلیمی، فرهنگی و هنری، مدنی، اجتماعی و اقتصادی چه مقاصدی را دنبال می کند. موضوعات درسی مختلف، برای تحقق این اهداف طراحی شده است و معلمان در صنوف مختلف باید تلاش کنند که از طریق ارائهٔ محتوا و روشهای جذاب تدریس زمینهٔ تحقق این اهداف را فراهم سازند.

در قسمت دوم فصل اول معلمان عزیز با اهمیت موضوعات درسی، اهداف کلی آموزش هر درس، محتوای برنامهٔ درسی، نوع ارتباط عمودی موضوعات آموزشی در صنوف مختلف، روشهای تدریس و شیوهٔ ارزیابی از معلومات و مهارتهای شاگردان و مواد ممد برنامهٔ درسی آشنا میشوند. روشهای تدریسی که در هر رهنما معرفی شده است، متناسب با موضوع درس است، برای مثال روشهای تدریس توصیه شده در درس ریاضی با درس اجتماعیات و یا آموزش زبان فرق می کند؛ وجه اشتراک این روشها تأکید آنها بر فعال بودن شاگردان در جریان تدریس تحت نظر معلم است.

فصل دوم این رهنما به برنامه ریزی سالانه (پلان سالانه) برای مناطق سردسیر و گرمسیر، نحوهٔ تدریس هر درس (پلان روزانه) و منابع و مآخذی که برای تألیف رهنما از آنها استفاده شده اختصاص یافته است. باور نویسنده گان این رهنما بر این بوده است که معلمان گاه به دلیل نداشتن وقت کافی ممکن است که فرصت تهیهٔ پلان روزانه را نداشته باشند و یا این که هر کدام استنباطهای خاص از اهداف درس داشته باشند، در نتیجهٔ تدریس خوب لازم به تذکر است که شیوهٔ تدریس توصیه شده مانع از آن نیست که معلمان نتوانند از روشهایی که خود در طی سالها تدریس تجربه کرده اند استفاده نکنند. بدون شک بهترین روش تدریس، روشی است که در آن آموزش صورت گیرد.

قسمت دیگری از پلان روزانه به پاسخهای متن درس، سؤالات آخر درس و یا بخش، اختصاص داده شده است. به منظور توسعهٔ معلومات بیشتر معلمان در اخیر هر پلان درسی معلومات اضافی برای آنها آورده شده است. معلمان محترم با ارسال نظرات خود به ریاست انکشاف نصاب تعلیمی می توانند به بهتر شدن این رهنما کمک کنند.

در آخر، موفقیت همه معلمان گرامی را در تربیت افراد صالح، باایمان، وطن دوست و مسؤول در برابر کشور عزیز ما افغانستان از بارگاه خداوندﷺ خواهانیم.

فصل اول

کلیات و معرفی برنامهٔ درسی

اهمیت تعلیم و تربیت و رسالت معلمی

دانشمندان هر کدام تعلیم و تربیت را به شکلهای مختلف تعریف کرده اند. عده یی تعلیم و تربیت را انتقال علم و دانش، ارزیابی و توسعهٔ میراث فرهنگی گذشته گان میدانند. عده یی نیز تعلیم و تربیت را تشکیل نهایی صفات و قابلیتهای معین در فرد خوانده اند. برخی هم تعلیم و تربیت را آشکار ساختن استعدادهای نهفته در فرد یا به بیان روشن تر رشد توانایی و استعدادهای فرد می شمارند.

برخی از دانشمندان، تعلیم و تربیت را آماده کردن فرد برای زنده گی در اجتماع و آشنا ساختن وی بـا آداب، رسوم، عقاید و افکار خاص میپندارند. امروز نظریات مفیدی در بارهٔ ماهیت و تربیت به وسیلهٔ دانشمندان بزرگ ابراز شده است که نقل آنها در این مقدمه از اهمیت خاصی برخوردار است.

بعضی از دانشمندان، تعلیم و تربیت را رهنمایی جنبههای متعدد ابعاد وجودی فرد؛ یعنی جنبههای جسمانی، عقلانی، عاطفی، اجتماعی، کاری، معنوی، هنری و اخلاقی میدانند.

همه تعاریف فوق از جهاتی درست اند؛ اما به تنهایی بسنده نیستند. دانشمندان از تعلیم و تربیت شاگردان انتظارات زیادی دارند. آنها از شاگردان انتظار دارند که در کنار فراگیری علم و هنر با فرهنگ، آداب و رسوم کشور خود آشنا شده، به منظور سازگاری با جامعهٔ و ورود موفقانه به اجتماع، دانش، مهارتها و ذهنیتهای خاصی را کسب کنند، تا در نتیجهٔ شکوفایی استعداد بتوانند قابلیتهای خود را بروز دهند. مهارتهای کاری و شغلی مورد نیاز را جهت کسب معاش و تأمین نیازهای اقتصادی جامعهٔ یاد بگیرند. از سوی دیگر انتظار میرود ابعاد وجودی شاگردان که توسط زیست شناسان، روان شناسان، جامعه شناسان، فلاسفه و علمای اخلاق شناسایی شده است، از طریق تعلیم و تربیت رهنمایی، رشد و توسعه یابد.

نظام تعلیم و تربیت مطلوب، پرورش همه گان را مورد توجه قرار میدهد و به تحقق همهٔ اهداف آن می پردازد. از سوی دیگر معلم آگاه و وارد به مبانی صحیح همهٔ دوره های تعلیمی به تحقق تمام اهداف تعلیم و تربیت از طریق فعالیت های مختلف درسی و نصاب تعلیمی توجه دارد.

شاگردان در دورهٔ نوجوانی دارای ویژه گیهای خاصی اند که از لحاظ فزیکی وارد مرحلهٔ جدیدی از تغییرات جسمانی می شوند. ارتباط شاگردان با یکدیگر و گروه هم سالان در این دوره شکل مخصوص به خود می گیرد. آماده گی شاگردان در این دوره برای انجام کارهای اجتماعی و شناخت آداب و رسوم مردم و اقوام مختلف زیادتر از دورهٔ کودکی آنان است. نوجوانان در این دوره به لحاظ عاطفی از همکاری با دیگران و انجام کارهای خوب و کمک به دیگران احساس خوشی می کنند. آنها دوست دارند که خود به طور مستقل بسیاری از امور مربوط به خویش را انجام دهند. ذوق هنری و حس زیبایی شناسی نوجوانان در این دوره بیش از دورهٔ کودکی است. نوجوانان علاقه دارند که خود را به شکلهای مختلف نشان دهند. آنها فرصتهای مختلفی را برای آموزش فراهم می کنند.

فرصتها همواره متعادل و خوشایند برای معلم نیست؛ اما از اهمیت تربیتی خاصی برخوردار اند. یک معلم آگاه توجه دارد که از این فرصتها برای رشد ابعاد وجودی شاگردان خود در زمینههای مختلف علمی، اجتماعی، اخلاقی، عاطفی، دینی، جسمانی و عقلانی استفاده نماید.

اهداف عمومي تعليم و تربيت در افغانستان

اهداف عمومی تعلیم و تربیت در افغانستان و انکشاف همه جانبهٔ علم و دانش در جهت تعلیم و تربیت برای همه ضروری پنداشته می شود. نکات آتی شاخصهای تعلیم و تربیت می باشد:

الف- اهداف اعتقادي و اخلاقي

- تقویهٔ ایمان و اعتقاد به اساسات دین مقدس اسلام، توسعهٔ بینش اسلامی عاری از افراط و تفریط مبتنی بر تعالیم قرآن مجید و سنن پیامبر ﷺ.
 - ایجاد روحیهٔ خودشناسی به منظور خداشناسی.
 - تقویهٔ روحیهٔ اعتماد به نفس و الزام به سجایای اخلاقی.
 - ایجاد روحیهٔ دسیپلین پذیری و رعایت ارزشهای قبول شده.
 - تقویهٔ روحیهٔ درک مسؤولیت در برابر ارزشهای تعلیمی، تربیتی و اجتماعی.

ب- اهداف علمی و آموزشی

در نتیجهٔ پروسه های آموزشی یی که به وسیلهٔ نصاب تعلیمی و سایر فعالیت هایی که ماورای نصاب تعلیمی صورت می گیرد، شاگردان دانش اساسی و لازمی را کسب و مهارت های عالی فکری را انکشاف خواهند داد؛ بنابران اهداف مهم علمی و آموزشی زیر در نظر گرفته شده است:

- کسب و تقویهٔ مهارتهای آموزشی از قبیل: شنیدن، سخن گفتن، خواندن، نوشتن، در فراگیری زبـانهـای رسـمی و خارجی.
- در فراگیری مهارتهای آموزشی: انکشاف استعدادها برای ارزیابی خودی در پروسههای آموزش و نتایج حاصله از آن.
 - تقویت قابلیت تفکر، تعمق، مطالعه، تحقیق و ابتکار در زمینه های علمی، فرهنگی، فنی و مسلکی.
 - آموزش علوم، فنون، تكنالوجي معاصر و كسب مهارتهای فردی و اجتماعی مورد نياز.
 - كسب مهارت جهت حل معضلات و مشكلات فردى و اجتماعي.

ج - اهداف فرهنگی و هنری

- شناخت فرهنگ و هنر (صنایع دستی، سوزن دوزی، خامکدوزی، بافت، انجنیری، رسامی، نقاشی، خطاطی، تزیین خانه) و هنرهای سالم جهانی، پرورش و رهنمایی ذوق و استعدادهای هنری و زیبایی شناسی.
 - آگاهی از تاریخ، فرهنگ و تمدن ملی و اسلامی افغانستان و جهان.
 - حفظ اصالت و انكشاف فرهنگ، آداب و سنن يسنديدهٔ جامعهٔ افغانستان.
 - انکشاف مهارتهای هنری از طریق تمرین و فعالیتهای انفرادی و جمعی.

د- اهداف مدنى و اجتماعي

تعقیب اهداف ذیل در انکشاف موقت شاگردان به حیث اعضای یک خانواده، محل، منطقه و اجتماع ملی و بینالمللی کمک خواهد کرد:

- تقویهٔ روحیهٔ حفاظت از نوامیس ملی، تحکیم بنیاد روابط خانواده گی بر پایهٔ تساوی حقوق و اخلاق اسلامی.
 - تقويهٔ روحیهٔ برادری، تعاون، صلح، عدالت اجتماعی، همبسته گی ملی و بین المللی.
- انکشاف حس خیرخواهی و ارتقای فضایل اخلاقی، ضدیت با جنگهای غیر مشروع و مبارزه با مواد مخدر.
- تقویهٔ روحیهٔ احترام به قانون ورعایت آن، حمایت از حقوق قانونی همه گان بدون درنظرداشت قوم، جنس، سن، موقف اقتصادی، اجتماعی و وابسته گی سیاسی و امثال اینها.
 - انکشاف روحیهٔ مشارکت در فعالیتهای دینی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی.
 - تقویهٔ روحیهٔ انتقاد و انتقادپذیری، حوصله مندی و احترام به آرا، اندیشهها و افکار دیگران.
 - رشد و انکشاف روحیهٔ احترام به شخصیت افراد، کرامت انسانی و رعایت آداب معاشرت در روابط اجتماعی.
 - ایجاد روحیهٔ حل مسالمت آمیز اختلافات و منازعات به طور صلح آمیز و سازنده.
 - ایجاد روحیهٔ فرهنگ شکیبایی و همدیگرپذیری.
 - تقویهٔ روحیهٔ استفاده از تجارب و دستاوردهای علمی و تخنیکی جامعهٔ بینالمللی.
 - تقویت روحیهٔ احترام به کرامت انسانی و دانستن اساسات حقوق بشر.
 - رشد و انکشاف روحیهٔ احترام به مقام والای زن و حمایت از حقوق آن.
 - رعایت حقوق بزرگان، همسایه گان و موازین جامعهٔ مدنی.

هـ- اهداف اقتصادي

- ـ درک ضرورت انکشاف اقتصادی جامعهٔ و ارتباط آن با اقتصاد خانواده.
 - درک ارزش و اهمیت کار و روحیهٔ اشتغال در مشاغل مفید.
 - ایجاد روحیهٔ صرفه جویی، قناعت و پرهیز از اسراف و تجمل گرایی.
- شناخت منابع اقتصادی کشور و شیوههای مناسب استخراج و استفاده از آنها و پرورش و رشد روحیهٔ حراست از اموال عامه.

و - اهداف عمومي دورهٔ ليسه از صنف (١٠-١٢)

شاگردانی که دورهٔ متوسطه را موفقانه سپری نمایند، شامل این دورهٔ تعلیمی و تربیتی می شوند. هدف کلی این دوره انتخاب مسیرهای مختلف زنده گی مطابق با استعداد و علاقهٔ شاگردان و با درنظرداشت ضرورتها و امکانات کشور می باشد و اهداف این دوره را قرار ذیل می توان درنظر گرفت:

- ۱- تقویت دستاوردهای تعلیمی و تربیتی دورههای گذشته و آماده گی برای تحصیلات عالی.
 - ۲- توسعهٔ معلومات و تعمیق تربیت دورههای گذشته و آماده گی برای تحصیلات عالی.
 - ٣- انكشاف روحيهٔ خودشناسي به منظور معرفت بيشتر با خداوندگل.

- ۴- تشخیص استعدادهای شاگردان در رشتههای مختلف علوم.
- ۵- گسترش معلومات و انکشاف حس کنجکاوی شاگردان در بارهٔ محیط زیست، قوانین طبیعت، علوم و تجارب پیشرفتهٔ بشری که با مفاهیم، وسایل و اساسات ساینس استوار باشد.
- ۶- انکشاف متوازن آموزش زبانهای رسمی کشور، تقویهٔ زبانهای مادری و زبانهای خارجی و انکشاف سویهٔ علمی شاگردان در افادهٔ اهداف به صورت تحریری و شفاهی.
- ۷- انکشاف روحیهٔ اخوت، تعاون، صلح و همبسته گی ملی، ضدیت با جنگهای ناروا، مبارزه با مواد مخدر و نفی انواع
 تبعیض و تعصب و سمت دهی شاگردان در راستای رقابت سالم در کارهای شایسته.
 - ۸- رشد مهارت تصمیم گیری شاگردان برای انتخاب شغل مطابق با ذوق، علاقه و استعدادهای آنها.
 - ٩- رشد روحیهٔ مسؤولیت پذیری و انکشاف معلومات شاگردان در فعالیتهای دینی، فرهنگی و اجتماعی.
 - ۱۰ رشد علاقهٔ شاگردان به كار رسمي در جهت فراهم ساختن زمينه هاي علمي آن.
 - ۱۱- انکشاف مهارت سنجش و خودآزمایی در پروسههای آموزشی.
 - ١٢- مواظبت از وضع صحى خويش.

معرفی زبان دری

شناخت زبان به حیث وسیلهٔ افهام و تفهیم و فراگیری زبان دری به حیث زبان اولی در مناطقی که به آن تکلم می کنند، در روند آموزش سایر مضامین نهایت ضروری دانسته می شود. اهمیت این مضمون نه به حیث یک زبان که وسیلهٔ ار تباط فکری و عاطفی میان افراد جامعه است می باشد؛ بلکه به خاطر این است که زمینهٔ ورود شاگردان را از عرصهٔ زبان به دنیای ادبیات نیز فراهم می نماید. در چو کات این مضمون شاگردان با مفهوم ادبیات و زیبایی شناسی، تاریخ ادبیات زبان دری، شخصیتهای بزرگ تاریخی و مفاخر فرهنگی و گذشتهٔ کشور ما، فنون ادبی، متون نظم و نشر متقدمان و معاصران، قواعد دستوری، روش املا و اصول نگارش نیز معرفت حاصل می نمایند.

همین طور این مضمون برای انکشاف ذهنی و فکری شاگردان حایز اهمیت میباشد؛ زیرا با فراگیری آن نه تنها شاگردان به مفهوم ادبیات آشنا میشوند؛ بلکه پی میبرند که ادبیات در آموزش سایر مضامین نیز نقش اساسی را داشته و بدون آموختن منظم آن شاگردان در پروسهٔ عمومی یادگری دچار مشکلات فراوان میشوند.

اهمیت آموزش زبان دری

چرا زبان دری در مکاتب تدریس میشود؟

زبان وسیلهٔ مفاهمه می باشد. زبان است که آثار، نامها و شخصیتها را جاودانه می سازد. آموزش زبان دری چه به حیث زبان مادری و چه به صفت زبان دوم، در هر دو صورت زمینه های رشد خواندن، نوشتن، گفتن و شنیدن بهتر شاگردان را فراهم می سازد؛ همچنان آموزش زبان دری در هر دو صورت وسیلهٔ ارتباط و تفاهم گردیده و به غنامندی فرهنگی شاگردان می افزاید. تدریس زبان دری در پهلوی سایر مضامین یکی از اهداف اساسی تعلیمی وزارت معارف جمهوری اسلامی افغانستان می باشد و به طور مشخص از چند دلیل عمدهٔ دیگر یاد آوری می شود:

- تقویت روحیهٔ ایمان داری و تقوا.
- آشنایی با آثار ادبی، شخصیتهای دینی، فرهنگی و هنری و ارزشهای ملی و تاریخی.
 - درک حقایق و تطبیق آن به وسیلهٔ زبان.
 - آشنایی شاگردان با مسایل روز، اختراعات، اکتشافات و انکشافات.
 - تقویت قابلیت تفکر، تحقیق، مطالعه و ابتکار در زمینه های مختلف.
 - تقویت روحیهٔ دفاع از استقلال، وحدت ملی و تمامیت ارضی.
 - ایجاد روحیهٔ همکاری با مردم.
 - آگاهی از قوانین کشور و رعایت آنها.
 - توانمند ساختن شاگردان جهت حل مشكلات زنده گي.
 - آشنایی شاگردان به اهمیت و ارزش زنده گی.
 - ارتقای مهارتهای زنده گی؛ مانند: مسایل اقتصادی و تکنالوجی معلوماتی.
- فراهم سازی زمینه های رشد استعدادها، خواسته های مطلوب و ارتقای ظرفیت های شاگردان.
 - آگاهی در مورد ارزشها و فرهنگ کشور.
 - ایجاد تغییر مطلوب در سلوک و روش شاگردان.

زبان رسمی اول (زبان مادری) دری یا پشتو

ابعاد گونه گون قابلیت و مهارت زبان با همدیگر پیوند دارد؛ در حالی که تأکید خاص بر مهارتهای خواندن و نوشتن صورت می گیرد، به عین منوال شاگردان می توانند مهارتهای شنیدن و گفتن، ذخیرهٔ لغات و کاربرد قواعد دستوری خود را نیز تحکیم و تقویت بخشند.

مهارت خواندن از طریق انتخاب متنهای ادبی و همچنان متنهای دارای محتوای دینی و تاریخی و نوشتههای اخلاقی می تواند رشد یابد.

موضوعات صحی، اقتصادی و مضمونهای مربوط به حیات روزانه نیز از طریق متنهای منتخب صورت می گیرد. علاوه بر این، برای شاگردان قصهها در بارهٔ ارزشها و افتخارات مردم نیز پیشکش می شود.

در وقت تدریس زبان رسمی اول (زبان مادری) تأکید خاص بر مهارتهای تحریری و انکشاف ابتکار نیز صورت می گیرد. شاگردان تشویق می شوند مقالاتی بنویسند یا موضوعاتی را انشا کنند و همچنان آنها تشجیع می شوند به شیوه یی که خاص خود شان است، مفاهیم را افاده کنند.

اهداف کلی آموزش زبان دری

در یادگیری زبآنها دو هدف مهم وجود دارد:

- اهداف عمومي
- اهداف خصوصی

الف – اهداف عمومي آموزش زبان دري

- تقویت قابلیت تفکر، اندیشه، تعمق، تحقیق، نقد و ابتکار در زمینههای علمی، ادبی و فرهنگی.
 - نوشتن مطالب مشخص، سخن گفتن و ابراز نظر.
- آماده ساختن شاگردان به خودشناسی، تقوا، وطن دوستی، وحدت ملی، بشردوستی، زیست با همی، صلح خواهی، آشنایی با تمدن و فرهنگ و ارزشهای افغانستان و جهان و آشنایی با تکنالوجی معاصر.
 - تقویت روحیهٔ دفاع از استقلال، غنای فرهنگی و زدودن کلیه اشکال و انواع تبعیض.
 - آشنایی با شخصیتها، آثار علمی، ادبی، هنری و اجتماعی نویسنده گان و شعرای معروف کشور.
 - آشنایی با آثار ترجمه شدهٔ برخی از نویسنده گان جهان.
- تقویت روحیهٔ اعتقاد به ارزشهای دین مقدس اسلام، ایجاد روحیهٔ خودشناسی، رعایت قانون و درک مسؤولیت در برابر اجتماع.
 - ایجاد تغییر مطلوب در سلوک و روش شاگردان.

ب- اهداف خصوصی آموزش زبان دری

- انكشاف قابليت شنيدن و سخن گفتن.
 - انكشاف قابليت نوشتن و خواندن.
 - انكشاف قابليت نقد و تفكر.
- انكشاف قابليت درك موضوعات، از طريق گوش دادن به سخنها، مصاحبهها و غيره.
 - سخن گفتن و صحبت کوتاه به صورت درست، ساده و آسان با رعایت هجاها.
 - رعایت دستور زبان در ارائهٔ جملهها.
 - خواندن و انكشاف بیشتر مهارتها در خواندن بلند، با تلفظ درست.
 - قابلیت نوشتن املا و انشا، نوشتن درست کلمه ها و جمله های معمول زبان.
 - تلفظ درست كلمه ها بر اساس قوانين زبان با درنظرداشت سبك نگارشي.
 - قابلیت تفکر:
 - رعایت تسلسل فکری و حقایق در نوشتن یک موضوع.
 - ارتباط بين علت و معلول.
 - تحلیل، طبقه بندی و مقایسه.
 - تعميم، استنباط و استنتاج در رابطه به موضوع.
 - نقد موضوع و استدلال موافق و یا مخالف در برابر آن.
 - قادر بودن به تفکر آزادانه.
 - تقویت روحیهٔ انتقاد پذیری.

ارزشهای قابل تأکید

ارزشهای دینی، اقتصادی، اجتماعی، میهن دوستی، احساس مسؤولیت، صداقت و تکمیل شخصیت.

اهداف آموزشی زبان دری در صنوف ۱۰، ۱۱، ۱۲

شاگردان در نتیجهٔ خواندن و یاد گرفتن موضوعات مضمون زبان دری، دانش، مهارت و ذهنیتهای زیر را کسب مینمایند:

شاگردان دانش و فهم خویش را وسعت میبخشند:	
• متون ادبی (نظم و نثر).	دانشها
• قصهها، حكايتها، پند و اندرزها، داستانها، نامهها، نمايشنامهها، هنرها، اختراعات، اكتشافات	
و صنایع دستی، شناخت انواع ماین و خطرات آنها، حقوق بشر و اضرار مواد مخدر.	
• شرح حال و نمونهٔ كلام برخى از شعرا و نويسنده گان متقدم و معاصر ملى و بين المللى.	
• ادبیات فولکلور، رسوم و عنعنات محلی، منطقه یی و ملی، روزهای تاریخی و بازیهای کشور.	
شاگردان مهارتهای زیر را یاد می گیرند:	
• متون ادبی(نظم و نثر) را خوب خوانده، نوشته و به دیگران تفهیم کرده بتوانند.	مهارتها
 از مفاهیم آیین انشا و نگارش در نگارش روزمره استفاده نمایند. 	
● تقویت مهارتهای زبانی.	
• شاگردان به اهمیت موضوعات ادبی، اخلاقی و اجتماعی پی برده و آنها را سرمشق زنده گی	ارزشها
فردی و اجتماعی خویش قرار دهند.	
 به مطالعهٔ پارچههای ادبی(نظم و نثر)، قصهها، پند و اندرزها، لطیفهها، داستانها و نمایشنامهها 	
علاقهمند شوند.	
• از نظریات شخصیتهای فرهنگی، ادبی و مفاخر کشور استفاده نموده، در حفظ و نگهداری	
آثار ارزشمند آنها سهم بگیرند.	
• به اعتقادات اسلامی باور شان بیشتر گردد و حقوق انسانی را رعایت و به عنعنات پسندیدهٔ مردم	
ارج نهند.	

شيوههاي تدريس

۱ - شیوهٔ تفکر استقرایی (سیر از جزء به کل)

طبق این شیوه معلم با طرح سؤالهای هدفمند شاگردان را به سمت اهداف درس رهنمایی می کند. این عمل باعث می شود که اذهان شاگردان سیر از جزء به کل را دنبال کنند و تا پایان درس از مفاهیم مورد نظر آگاهی و اطمینان یابند.

۲ ـ روش کار (فردی ـ گروهی)

در این روش شاگرد فراتر از یک مستمع با رهنمایی معلم و همکاری گروه می تواند آموخته های خود را تعمق بخشد و آنها را به صورت مهارتی و عملی در آورد. در روش یاد شده، شاگرد کاملاً فعال است و از حد اکثر وقت صنف استفاده می کند. مهارت هایی چون تهیهٔ و ترین دیواری، نقد و بررسی نوشته، مقایسه و... با روش واحد قابل اجرا است.

معلم پس از ارائهٔ توضیحات لازم پیرامون یک درس می تواند به هر یک از گروههای کاری، موضوعی را واگذار نماید تا انجام دهند ودر پایان وقت گروهها نتایج کار خود را به وسیلهٔ نمایندهٔ شان ارائه دهند. حتا جریان تدریس نیز می تواند به گروهها واگذار گردد؛ مثلاً: برای آموزش تبدیل گفتار به نوشته، صنف به پنج گروه تقسیم می گردد و به هر یک گروه یک نمونهٔ متن تقریری داده می شود تا آن را به نوشته تبدیل کنند. در پایان اعضای هر گروه تفاوتهایی را که به نظر شان رسیده است، مطرح می کنند و سرانجام، این تفاوتها جمع بندی می شود. این وظیفه در خارج از وقت صنف می تواند ادامه داشته باشد و کار خانه گی نیز به شکل گروهی ارائه گردد.

٣_ روش مقایسه

یکی از روشهایی که در آموزش نگارش نقش مؤثر و فعال دارد، روش مقایسه است؛ برای مثال: میخواهیم"نگارشعادی" و "نگارش ادبی" را آموزش دهیم. ابتدا نمونه هایی از یک نوشتهٔ علمی و یک نوشته ادبی را ارائه میدهیم:

- قید در جمله معمولاً مقدار صفت یا مسند را نشان میدهد. گاه قید در بارهٔ فعل جمله توضیح میدهد یا تمام جمله را مقید می کند. این توضیح ممکن است گسترده باشد...(نوشتهٔ علمی)
- کلبهٔ گلی آنان روی خاک نمناک و نمکشیدهٔ کنار رودخانه خمیده بود و گویا پنجههای خود را به خاک فرو برده بود و در سراشیبی آنجا را به زور روی تپه نگه میداشت. باران سر و روی آن را شسته بود. (نوشتهٔ ادبی)
 - در نوشتهٔ اول، كلمات هر يك معناي دقيقي دارند؛ اما در نوشتهٔ دوم، كلمهها با معناي چندپهلو انتخاب شده اند.
- در نوشتهٔ اول پیام در کمترین کلمات، ارائه شده؛ اما در نوشتهٔ دوم به چگونه گی ارائهٔ پیام و جنبههای ادبی آن توجه شده است.

استفاده از شیوهٔ مقایسه برای تدریس و انتقال این روش به شاگردان، جهت تشریح یک پدیده، مناسب است. با استفاده از مقایسهٔ تفاوتها و شباهتهای دو یا چند پدیده یا مسأله، موضوع را به راحتی می توانیم بیان کنیم.

٤- روش بحث گروهي

در این روش، بحثی را که مورد علاقهٔ همهٔ شاگردان باشد، در بارهٔ یکی از مهارتهای زبانی مطرح می کنیم. در روش یاد شده، به شاگردان فرصت داده می شود تا عقاید و تجربیات خود را در بارهٔ یک موضوع بیان کنند؛ برای مثال می خواهیم در بارهٔ سفرنامه نویسی مطالبی را آموزش دهیم. ابتدا موضوع را با طرح چند سؤال به بحث می گذاریم:

- سفرنامه چیست؟
- چه فایده دارد؟
- از چه زمان سفرنامه ها نوشته شده اند؟
- یک سفرنامه حاوی چه مطالبی است؟
- سفرنامه در مطالعات اجتماعی، تاریخی، زبانی و ادبی به ما چه کمکی می کند؟
 - کدام یک از سفرنامههای مشهور را می شناسید ؟
 - چگونه مي توان سفرنامه نوشت؟
 - برای نوشتن سفرنامه چه اصول را باید رعایت کرد؟

معلم می تواند از قبل، موضوع مورد بحث را اعلام کند تا شاگردان مطالعات جانبی داشته باشند. او باید بحثها را جهت دهد؛ همچنین باید کوشش کند که بحثها قابل فهم و ساده باشد.

در این روش، علاوه بر تدریس مهارت مورد نظر، توانایی هایی از قبیل:

۱- اظهار نظر در برابر جمع، ۲- همآهنگی با جمع، ۳- رهبری و قدرت انتقاد در برابر افراد، ۴- شناخت مسایل و یافتن راه حل برای آنها و ۵- مهارت گوش دادن و سخن گفتن نیز تقویت می شود.

٥- روش پرسش و پاسخ

در جریان تدریس، یادگیری یک مهارت می تواند از طریق پرسش و پاسخ عملی گردد. این روش سابقه یی طولانی دارد. سقراط در قرن پنجم قبل از میلاد از این روش استفاده کرد.

معلم می تواند مفاهیم اساسی درس را روی تختهٔ صنف بنویسد و با کمک شاگردان به پرسش ها پاسخ دهد.

پرسشها باید روان، ساده و دربرگیرندهٔ مفاهیم اصلی درس باشند؛ پیوسته گی منطقی در آنها دیده شود؛ بحث صنف و ذهن شاگردان را جهت دهد؛ بین پاسخهای ارائه شدهٔ شاگردان توافق به وجود آید؛ به همه شاگردان سهم فعال داده شود و پرسشها از ساده به مشکل تنظیم گردد؛ برای مثال: میخواهیم نقش تشبیه را در تصویرسازی و وصف (توصیف) در یک نوشته توضیح دهیم؛ ابتدا قطعه یی را که در آن تشبیه به کار رفته است، روی تخته می نویسیم: "وی ناگهان به سخن آمد و کلمات مانند باران، برق آسا از دهانش بیرون ریخت. مثل دانههای تسبیح که رشته اش پاره شود".

سپس چند سؤال هدفمند طرح مى كنيم:

۱- کلمات به چه چیزهایی تشبیه شده است؟

۲- میان کلمات و دانه های تسبیح چه رابطه یی دیده می شود؟

۳- چرا نویسنده این رابطه را برقرار ساخته است؟

۴- به نظر شما کلمات را به چه چیزهای دیگری می توان تشبیه کرد؟

با پاسخ دادن به این پرسشها بهتر می توانیم نقش تشبیه را نشان دهیم.

٦ - روش تمرین دادن

معلم پس از آن که یکی از مهارتهای نگارشی را تدریس نمود، با یک یا چند تمرین شاگردان را به تکرار و استفاده از استعمال این مهارتها وادار میسازد؛ برای مثال: پس از آموزش نشانه گذاری و عملی ساختن هر یک و استفاده از آنها یک متن به شاگردان سپرده شود تا آن را علامت گذاری کنند یا هنگامی که بند(پاراگراف) درس داده می شود، متنی که در آن بندها مشخص نشده اند، به دانش آموزان داده شود تا آن بندها را از هم جدا کنند.

معلم می تواند از این روش در کنار سایر روشها به طور مستمر استفاده کند.

٧- روش پژوهش (فردی ـ گروهی)

این روش شاگردان را قادر میسازد به کمک پژوهش و تحقیق گروهی یا فردی، مشکل خود را حل کنند. بر اساس روش یاد شده یکایک شاگردان باید اصول و روشهای پژوهش(تحقیق) و مبانی آن را فرا گیرند. در این روش، معلم باید قبلاً روشهای پژوهشی را به شاگردان آموزش دهد و خود نیز بر آن مسلط باشد. نمونههایی از فعالیتهایی که در آنها از این روش استفاده می شود، عبارت اند از:

- پژوهش کتابخانه یی در بارهٔ ابعاد یک موضوع.
- پژوهش به طریق مصاحبه و پرسش نامه برای تحقیق در بارهٔ یک موضوع.
- مراجعه به كارت كتلاك كتابخانه و مشخص كردن عناوين مشترك يك موضوع.
- مراجعه به فهرست کتابهای چاپی و استخراج ده عنوان کتاب در بارهٔ یک موضوع؛ مثلاً: شاهنامهٔ فردوسی.
 - تشکیل یک گروه پنج نفری و کار تحقیقی در بارهٔ یکی از بناهای تاریخی.

٨ ـ روش حل مسأله

در این روش، تفکر منطقی تقویت می شود و از این طریق می توان به شاگردان آموخت تا بین پدیده ها روابط تازه کشف کنند. این روش به شاگرد یاد می دهد که با اتکا به خود و استفاده از تفکر منطقی در بارهٔ موضوع مورد نظر دست به نگارش بزند؛ برای مثال: می خواهیم (ساده ترین روش های نوشتن) را از طریق روش حل مسأله به شاگرد بیاموزیم. برای این کار، طی مراحل پنج گانه عملاً به شاگرد نشان می دهیم که نگارش کار ساده و ممکن است.

١ - مشخص كردن مسأله.

٢- حدس زدن يا مشخص كردن علل مسأله.

۳- در نظر گرفتن راه حلهای ممکن.

۴-انتخاب بهترین راه حل.

۵- عملي كردن راه حل انتخابي.

به طور مثال:

۱- احمد نمی دانست انشایش را در بارهٔ فرهنگ چگونه آغاز کند؛ به چه مسایلی بپردازد و از چه راههایی آن را به پایان ببرد.

۲- او ابتدا سعی کرد علل این ناتوانی را بررسی کند. احمد می توانست در بارهٔ فرهنگ سخن بگوید؛ اما قادر به نوشتن
 آن نبود.

۳- احمد به کمک معلم انشا و اندوختههای قبلی چند راه حل ممکن را در نظر گرفت:

الف: ابتدا سؤالات را طرح كند و آنگاه هر يك را به طور مختصر پاسخ دهد و سپس پاسخها را منظم كند.

ب: کلمات و مفاهیم کلیدی و اصلی را در بارهٔ فرهنگ جمع آوری کند، آنها را گسترش دهد، در بارهٔ هر یک از مفاهیم چند سطر بنویسد و آنگاه آنها را منظم کند.

ج: در بارهٔ فرهنگ یانزده دقیقه سخن بگوید و آنها را ثبت کند. آن گاه حاصل سخن را از نوار گرفته، بنویسد.

د: با مطالعه و تحقیق در این باره، یادداشتهایی تهیه کند؛ سپس یادداشتها را تنظیم کند و حاصل کار را به صورت مقاله به صنف ارائه نماید.

۴- احمد با توجه به فرصت خود و ماهیت موضوع از دو راه حل (الف) و (د) استفاده کرد.

۵- او برای این کار ابتدا چند سؤال طرح کرد:

- فرهنگ چیست؟

- عناصر تشكيل دهندهٔ فرهنگ كدامها اند؟

- ارتباط سواد با فرهنگ چیست؟

- برای حفظ هویت فرهنگی چه باید کرد؟

- علل شگوفایی فرهنگ یک کشورچیست؟

آن گاه برای هر سؤالی با روش تحقیق و استفاده از منابع، پاسخ کوتاه و مناسب تهیه کرد.

پاسخها را منظم نموده و نوشتهٔ خود را یک بار برای پدرش خواند. در آخر همهٔ آن را اصلاح و پاک نویس کرد.

۹ – روش عمومی تدریس

روش عمومی تدریس در واقع نوع درس است که عناصر مهم در پیکرهٔ آن پیش بینی می شود.

روشهای تدریس بر حسب فعالیت شاگردان به دو دستهٔ فعال و غیر فعال تقسیم می شوند. در روش تدریس فعال، شاگرد خود در جریان آموزش شرکت می کند و محور اوست (شاگرد محوری)؛ ولی در روش غیر فعال، معلم پیوسته سخن می گوید و عمل می کند و شاگرد ساکت و بی حرکت می ماند (معلم محوری)؛ یا این که معلم و شاگرد هر یک به کار خود می پردازند و در کار همدیگر دخالت نمی کنند.

نوع دیگری از آموزش فعال (مشارکتی) است که این روش نتیجهٔ مثبت را به همراه داشته است.

فصل دوم

رهنمای تدریس

در فصل اول این رهنما شما معلمان محترم با کلیات برنامهٔ درسی و روشهای تدریس آشنا شدید، در این فصل با پلان سالانه و روش تدریس هر درس آشنا خواهید شد.

يلان سالانة درسي

نشان می دهد که محتوای یک کتاب درسی را در طول یک سال چگونه تقسیم بندی کنید. در کشور ما شروع سال تعلیمی برای ولایات سردسیر و گرمسیر فرق می کند. در ولایات گرمسیر سال تعلیمی از اول خزان شروع می شود و دو هفتهٔ ماه جدی به امتحان اختصاص داده شده و در هفتهٔ آخر شاگردان رخصت می شوند. در پایان فصل بهار یعنی جوزا، دو هفتهٔ اول به امتحان شاگردان و سه ماه به رخصتی اختصاص داده شده است.

در ولایات سردسیر سال تعلیمی از اول ماه حمل آغاز می شود. امتحانات چهارونیم ماهه در دو هفتهٔ آخر ماه سرطان آغاز شده، شاگردان در دو هفتهٔ اول ماه اسد پس از امتحانات رخصت می شوند. امتحانات سالانه در اول ماه قوس شروع می شود و الی دو هفته ادامه می یابد؛ پس از آن شاگردان برای سه ماه رخصتی زمستانی دارند. سال تعلیمی در مجموع ۲۸ هفته است. برای تنظیم پلان سالانه تعداد صفحات کتاب درسی را بر عدد ۲۸ تقسیم می کنیم. عدد به دست آمده نشان می دهد که شما در هر هفته چه تعداد صفحاتی از کتاب درسی را باید تدریس کنید.

پلان سالانهٔ مخصوص ولایات گرمسیر

هفتهٔ چهارم	هفتهٔ سوم	هفتهٔ دوم	هفتهٔ اول	ماه	فصل
				ميزان	
				عقرب	خزان
				قوس	
رخصتي	رخصتي	امتحانات	امتحانات	جدی	
				دلو	زمستان
				حوت	
				حمل	
				ثور	بهار
ر خصتی	رخصتى	امتحانات	امتحانات	جوزا	

پلان سالانهٔ مخصوص ولایات سردسیر

هفتهٔ چهارم	هفتهٔ سوم	هفتهٔ دوم	هفتة اول	ماه	فصل
				حمل	بهار
				ثور	
				جوزا	
امتحانات	امتحانات			سرطان	تابستان
		رخصتى	رخصتى	اسد	
				سنبله	
				ميزان	خزان
				عقرب	
رخصتي	رخصتى	امتحانات	امتحانات	قوس	

رهنمای تدریس درس اول

شرح مطالب	عناوين مطالب
حمد شریف	موضوع درس
آشنایی با تحمیدیهسرایی در ادبیات دری، تقویهٔ هرچه بیشتر ایمان و عقیدهٔ راسخ به ذات پاک خدای یگانه و درست نویسی.	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با «تحمیدیهسرایی» در ادبیات دری آشنایی حاصل نمایند و از بخش درست بنویسیم، نوشتن واژههای مختوم با الف در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳ – احساس و علاقه مندی شان به موضوعات دینی و عقیدتی بیشتر گردد.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونه یی از کتاب «مناجاتنامه»، پژوهش در انترنت و چند تصویر بزرگ از خانهٔ کعبه.	مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

			1
زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین …
			مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، دعا می کنند و شاگردی که معرفی کوتاه درسهای سال گذشته را به عهده دارد، تشریحات خویش را ارائه میدارد و نظر به دقت توضیحاتش، تشویق میشود.	 سلام، احوال پرسی و دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان. ایجاد ارتباط عاطفی با شاگردان و دعای دستهجمعی به خاطر شروع سال نو تعلیمی و برقراری صلح و آسایش همهگانی در کشور. از یک شاگرد بخواهید که پیش روی صنف آمده و مرور کوتاهی به درسهای سال گذشته نماید؛ طوری که همه شاگردان به خوبی بشنوند و بفهمند. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. بـه تشـریح درس و شـرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار آن را بیرون ویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. بناراگراف از مـتن درس را خوانده مفهوم آن را بیان می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند، می پرسند. واژههای مشکل و معانی آنها را در کتابچه های شان می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ گافاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل درس اول (مناجات) با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس توضیح داده شود و سپس مفاهیم مشکل تشریح شود. • از شاگردان خواسته شود که مـتن کامـل درس را بیروننویس کنند. • پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان بیروننویس کنند. • از چند شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از مطمئن شوید. • از چند شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از مـتن درس را بـا صـدای بلنـد در مقابـل صـنف بخوانند و مفهوم آن را با زبان ساده بیان دارند. • معانی واژههای مشکل بـرای شـاگردان توضیح شود.	قسمت اول درس (متن)
(41)	ا الاحلة آن به شاگردان گفته شود.	سود. پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خا	خلاصه
(۳) دقیقه	الرصة آن به ساتردان تعبه سود.	پس از توصیح و تسریح مقامیم تنی و اساسی درس، ت	و توضیحات
(۲) دقیقه	الییی را که شاگردان مطرح نکرده اند،	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ دا جوابهای مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتم توسط خود معلم مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خ	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	• ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	● تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس ساعت اول. ● تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود.	بخش مقدماتی
(٣٠) دقيقه	با دقت گوش داده، طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. گوش فرا می دهند. چند شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند.	درس با نام خدای بزرگ گا آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	مه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده و مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

		py Garys as an	
زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
		● تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
(١٠)	• ادای سلام و احترام نموده و	• طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست	بخش
دقيقه	در گروهها تنظیم م <i>ی</i> شوند.	بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	مقدماتي
	• پاسخهای متفاوتی به گونـهٔ		
	شفاهی ارائه خواهند داشت.		
	, , ,	درس با نام خدای بزرگ ﷺ اَغاز یافتـه و مراحـل زیـر تطبیـق	
		گردد:	
	ما تحداد تنام التحام	•	
	• طبق هدایت، فعالیتهای	کار گروهی و سخنرانی	
	کتــاب درســی را اجــرا	• فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و بـه شـاگردان تنفر حدد ۱ که در ده مدادی با در براه که در ده نترجه	
	مىنمايند.	توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند	قسمت سوم
		و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته	درس
		و آن را در برابر کنت با واند شپس از سا فردان و است کتاب شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب	
(٣٠)		شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به	
دقیقه		ایشان کم <i>ک می کند</i> .	(فعاليتها)
دفيقه	 متنی را که خوانده می شود، 	املا و نگارش املا و نگارش	
	بـــه صـــورت امـــــلا در	• متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را بـه صـورت امـلا در	
	بست کسورت بنست در کتابچـههای خـویش	کتابچههای شان بنویسند:	
		هیادت، وسیلهٔ تکامل و سعادت ماست و دستور خداونـد رهادت،	
	می نویسند.	به نماز، نوعی لطف و رحمت و رهنمایی است که ما را به	
	• در پایان، یک تن از	کمال میرساند؛ مثلاً: وقتی پدر و مادر، فرزند شان را بـه درس	
	شاگردان صورت درست	خواندن امر می کنند، به سود خود فرزنـد است و سعادت او را	
	املایـــی را روی تختــه	میخواهند و این امر از روی محبّت به فرزند است؛ وگرنه اَنها	
	مـــینویســـد و دیگـــران	می و الله درس خواندن او نیازی ندارند.» به درس خواندن او نیازی ندارند.»	
	خطاهای خود را از روی أن	7 67 7 6 7 6 7 .	
	اصلاح می کنند.		
		خوداَزمای <u>ی</u>	
	● به سؤالات این بخـش بـه	 پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح 	
	صورت شفاهی پاسخ ارائه	کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سـوی	
	مىدارند.	دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	ار خانه <i>گی</i> برای شان سیرده	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس ک	کار خانه گی
' دقیقه		شود.	
(٢)	ع. که احباناً ناگفته مانده باشد،	ر در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به موارد	سؤالهاي
ر ۲) دقیقه	_	پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسد	شاگردان و شاگردان و
دفيقد		درس و خداحافظی.	پاسخ به آن
		3 707	پ استان از

معلومات اضافي

۱. تصوف

برای وجه تسمیهٔ «صوفی» بسیار سخن رفته است؛ یکی آن را از «صوف» و مناسبت آن را «پشمینه پوش بودن» این طایفه می شمارد؛ دیگری آن را با اهل «صفه» که جمعی از فقرای مسلم و یاران رسول الله به بودند نسبت می دهد. تصوف در قرن چهارم به خراسان (افغانستان امروز) راه یافت. متصوفان که در پیرامون دستگاه خلافت خود را مقید می دیدند و با آزادی به افکار و عقاید خود نمی توانستند بپردازند به دیگر مملکتهای اسلامی رخنه کردند؛ چون به خراسان آمدند، زمینه را برای آزادی فکر و عقیدهٔ خود مساعد یافتند، به تکامل نظریات خود پرداختند؛ به خصوص که در این جا هم ذوق و عشق و روحیهٔ عرفانی از ایام باستان موجود بود.

مردم خوش ذوق و خوش قریحهٔ ما نیز به زیبایی آن افزودند. در قرن پنج و شش بود که تصوف کم کم راه خود را در ادبیات افغانستان نیز باز کرد. قدیمی ترین آثار عرفانی آن در برخی پارچههای متفرق نظم و نثر است؛ به خصوص حالات خواجه ابوسعید ابوالخیر و رباعیاتش آثار قابل ذکر است. رابعهٔ بلخی، بابا طاهر عریان و خواجه عبدالله انصاری تصوف را در شعر داخل کردند که در نثر اسرارالتوحید خصوصیت و جلوهٔ دیگری بخشید و سنایی رسماً ادبیات تصوفی را به حیث یک جنبش تأسیس کرد، که با عطار رونق گرفت، با مولوی تکامل کرد و بیدل اشعار خود را با آن روح داد.

۲. سجع

در لغت اَواز کبوتر را گویند و در اصطلاح ادبیات کلمات هم آهنگ و کلام مقفی که در اَخر جملهها و عبارتها بیاید، همین کلمهها را سجع می گویند. سجع در نثر مانند قافیه در نظم است.

سجع سه نوع است: متوازن، متوازی و مطرف.

- ۱- متوازن: آن است که کلمات فقط در وزن یکی باشند؛ به طور مثال: «مجمع اهل دل است و مرکز علمای متبحر» در عبارت بالا میان «مجمع» و «مرکز» سجع متوازن است.
- ۲- متوازی: آن است که کلمات سجع از نظر وزن و حرف آخر یکسان باشند؛ مانند: «باران رحمت بیحسابش همه را رسیده و خوان نعمت بیدریغش همه جا کشیده.»
- ۳- مطرف: آن است که در اخیر دو جمله کلمههایی را بیاورند که در حرف اخیر با هم یکی باشند؛ مانند: «هر نفسی که فرو می رود ممد حیات است و چون بر می آید مفرح ذات.»

نثر مسجع در زبان دری از گذشتهها موجود بوده است؛ لیکن این شیوه به خطبههای کتاب یا در مورد ترجمهٔ بعضی کلمات کوتاه انحصار داشته و کتاب یا رساله یی که تمام آن مسجع باشد، پیشتر از قرن ششم تا به حال دیده نشده است.

نخستین سجعساز فارسی دری شیخالاسلام عبدالله انصاری که از پیشوایان و بزرگان عرفان به شمار میرود، تصنیفهایی دارد که معروفتر از همه مناجاتهای او است و این رسایل سرتاسر مسجع میباشد از کتب فارسی دری که به وی نسبت داده شده است: رسالهٔ اسرارالتوحید، مناجاتنامه، نصایح، زادالعارفین، کنزالسالکین، قلندرنامه، محبتنامه و هفت حصار میباشند.

کتابی نیز از مواعظ و مجالس او در شأن، مقام و آداب صوفیه که ترجمهٔ «طبقات الصوفیهٔ» ابو عبدالرحمن السلمی است به زبان فارسی هروی موجود بوده است.

سجعهایی که خواجه عبدالله انصاری آورده است نوعی از شعر میباشد؛ زیرا عبارات او بیشتر قرینههایی دارد مزدوج، مرصع و مسجع، که گاهی به تقلید ترانههای هشتهجایی و قافیهدار عهد ساسانی است.

نمونهیی از مناجاتنامه:

الهی هر که تو را شناخت و عَلَم مهر تو بر افراشت، هرچه غیر از تو بود بینداخت.

رهنمای تدریس درس دوم

شرح مطالب	عناوين مطالب
نعت شریف	موضوع درس
آشنایی با خصوصیات و ویژهگیهای خاتم پیامبران و درستنویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم:	
۱- با سجایا و اخلاق پسندیدهٔ حضرت محمد ﷺ بیشتر آشنایی حاصل نماینـد و	اهداف أموزشي
از بحث درست بنویسیم، نوشتن واژههای مختوم با الف در پیوند با پسوندها را	• دانشی
فرا گیرند.	• مهارت <i>ی</i>
۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد.	• ذهنیت <i>ی</i>
۳- احساس و علاقهمندی شان به مقام والا و ارزشمند حضرت محمد ﷺ تقویه	.
گردد.	
با استفاده از روشهای: • تنمیمیتا	
 توضیح و تحلیل 	1
• خواندن و نوشتن • میشوندن و نوشتن	روشهای تدریس
● پرسش و پاسخ	
● تمرین	
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونه یی از	مواد ممکن و ممد
کتاب «گلستان» و چند تصویر بزرگ از مدینهٔ منوره.	
,, ., ,,,,,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,, ,,	درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
	• ادای ســلام و احتــرام نمــوده و کــار	● سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خانه گی خویش را روی میز می گذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها.	
(۱٠)	● شـاگردانی کـه بیـان درس گذشـته و	● گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی.	بخش
دقیقه	معرفی درس جدید را به عهده دارند،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـد از دو	مقدماتي
	تشریحات خویش را ارائه میدارنـد و	شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته	
	نظر به دقت توضیحاتشان، تشویق	به دیگـران بیـان دارد و دومـی درس جدیـد را مفصـلاً	
	شده مورد ارزیابی قـرار مـیگیرنـد و	معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای مقدماتی درس را	
	برایشان نمره داده میشود.	در خلال تشریحات خویش جواب دهد.	
	● بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع	
	میدهند.	درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	• گــوش دادن و ارائــهٔ پاســخ بــه		
	پرسشهای معلم.		
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جمـلات را	درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیـق	
	مىشنوند.	گردد:	
	● شـاگردان بـه تشـریح درس و شـرح	• متن کامل درس (نعت شریف) را با صدای بلند	
(٣٠)	مفاهیم مشکل آن، گوش فرا میدهند.	بخوانید و توضیحات لازم در مـورد مفـاهیم و واژههـای	
دقیقه	• شاگردان متن کامل درس را خاموشانه	آن ارائه نمایید.	قسمت اول
	خوانـده و واژههـای دشـوار را بیـرون	● از شاگردان بخواهید که مـتن کامـل درس را خاموشـانه	درس
	نویس می کنند.	بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند.	
	• به پرسشها جواب میدهند.	• پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از	(متن)
		یادگیری شاگردان مطمئن شوید.	
	• چنـد تـن از شـاگردان، یـک یـک	• از چند شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از متن	
	پـــاراگراف از مـــتن درس را تکـــرار	درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند و مفهـوم	
	میکنند.	آن را با زبان ساده بیان دارند، بقیـه شـاگردان در مـورد	
		درست یا نادرست بودن آن ابراز نظر نمایند.	
(٣)	َن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاصهٔ آ	خلاصه
دقیقه			و توضیحات
(٢)	در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود.	سؤالهاى
دقیقه			
		مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســـلام و احتــرام نمــوده، بــه پرسشها پاسـخهــای مناسـب ارائـه میدارند.	 • تعارفات و گرفتن حاضری. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدمات <i>ی</i>
(۳۰) دقیقه	با دقت به خوانش معلم گوش داده، طـرز تلفـظ واژههـا و جمـالات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چنـد شـاگرد مـتن کامـل بخـش «درست بنویسیم» را با صدای بلنـد در مقابل صنف میخوانند. شـاگردان مـتن کامـل بخـش «واژههای مختوم با الف در پیوند با پسـوندها» را در کتابچـههـای خـود پسـوندها» را در کتابچـههـای خـود مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» خوانده شود و توضیحات مناسب ارائه گردد؛ همچنان شود و توضیحات مناسب ارائه گردد؛ همچنان بیوند با پسوندها مشخص شده روی تخته نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که متن کامل درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند و قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	لاصه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خا <i>ل</i> شود.	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ جوابها مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده،	● تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
(۱٠)	در گروهها تنظیم میشوند.	• طرح سؤالاتی در بارهٔ بخش درست بنویسیم و متن درسی	بخش
دقيقه	• پاسخهای متفاوتی بـه گونـهٔ	روز اول به گونهٔ شفاهی.	مقدماتی
	شفاهی ارائه خواهند داشت.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
		کار گروهی و سخنران <u>ی</u>	
	• طبق هدایت، فعالیت های	● فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و بـه شـاگردان	
	کتــاب درســی را اجــرا	توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجـه	
	مىنمايند.	برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و	قسمت سوم
		آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود	درس
		که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان	
(٣٠)		اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان	
ر ۱۰۰ دقیقه		کمک می کند.	(فعاليتها)
دفيقه		املا و نگارش	
	• متنی را که خوانده می شود،	• متن زیر خوانده شود، تا شـاگردان اَن را بـه صـورت امـلا در	
	بــه صــورت امــــلا در	کتابچههای شان بنویسند.	
	کتابچــههـای خــویش	یکی از لذتبخش ترین کارها مطالعه است. مطالعه قدم	
	می نویسند.	زدن در باغ سرسبز اندیشه و دانش بزرگان است. برای ایـن کـه	
	• در پایان، یک تن از شاگردان	بهتر و مؤثرتر مطالعه كنيم، خوب است به اين نكات توجه كنيم:	
	صـورت درسـت املایـی را	۱. فضا را برای مطالعه آماده کنیم و از هر چیزی که تمرکز و	
	روی تختـه مـینویسـد و	توجه ما را کم می کند، بپرهیزیم.	
	دیگران خطاهای خود را از	۲. به نور، هوا، جای نشستن، شکل نشستن درست، فاصله با	
	روی أن اصلاح میکنند.	کتاب و زمان مطالعه توجه کنیم.	
		خوداً زمای <u>ی</u>	
	• به پرسشهای این بخش به	• پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح	
	صورت شـفاهی پاسـخ ارائـه	کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی	
	مىدارند.	دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود.		کار خانهگی
دقیقه			
(٢)	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد،		سؤالهاي
دقيقه	پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم درس		شاگردان و
		و خداحافظی.	پاسخ به آن

معلومات اضافي

شب معراج

شبی بر نشست از فلک بر گذشت به تمکین و جاه از ملک بر گذشت اگر سرم مو فراتر پرم فراتر پرم

برای این که ایمان مؤمنان مورد آزمایش قرار گیرد و خداوند متعال فضل و نعمت بزرگ خود را بر پیامبرش آشکار سازد، یکی از بزرگترین اَیات و معجزههای خود را در سورهٔ اسراء به او نشان داد.

خداوند متعال شبانگاه او را از مسجدالحرام در مکه به سوی مسجدالاقصی در بیت المقدس به حرکت در آورد. همان مسجدالاقصایی که خداوند اطراف و اکناف آن را صاحب خیر و برکت گردانیده است تا در این مسافرت شبانه برخی نشانههای قدرتش را به او بنماید؛ چنان که در قرآن شریف در پارهٔ پانزدهم سورهٔ اسراء آیهٔ (۱) می فرماید:

«سُبْحَانَ الَّذِي أُسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلاً مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّـهُ هُـوَ السَّـمِيعُ البَصيرُ»

ترجمه: پاک است آن که ببرد بندهٔ خود را شبی از مسجد حرام به سوی مسجد اقصی که برکت نهادیم گرداگرد آن تا بنمایمش بعضی نشانههای خود را. هر آیینه اوست شنوا و بینا.

وقتی رسول الله ﷺ با این سرعت فوق العاده به بیت المقدس رسید، ابراهیم (ع)، موسی(ع) و عیسی(ع) را میان جماعتی از سایر پیامبران علیهم السلام دید و نماز را به امامت با آنان خواند؛ سپس دو ظرف را آوردند که در یکی شراب و در دیگری شیر بود. پیامبرﷺ ظرف شیر را برداشت و از آن نوشید و ظرف شراب را ترک کرد. جبرئیل (ع) به او گفت: به فطرت و سرشت هدایت شدی ای محمد. امتت را نیز به فطرت هدایت کردی و شراب که خارج از فطرت است بر شما حرام گردید.

پیامبرﷺ از بیت المقدس به آسمان برده شد که این عروج را معراج گویند و در معراج بود که نمازهای پنجگانه در هر شب و روزی بر او و امتش فرض شد؛ سپس پیامبرﷺ به مکه باز گشت که تمام این مسافرت در یک شب به وقوع پیوست.

به هنگام طلوع فجر پیامبر علی جریان مسافرت و آنچه را که دیده بود به یاران و قوم خود خبر داد؛ بعضی از قریش او را تصدیق و بعضی دیگر تکذیب کردند. تعدادی از کسانی که ایمان آورده بودند و ضعیف الایمان بودند، مرتد گردیدند و عده یی به عجله نزد ابوبکر رفتند و نظرش را در این باره خواستند. ابوبکر (رض) بلافاصله گفت: من او را به امر عجیب تر از این تصدیق و باور مینمایم که ابوبکر (رض) از آن روز به صدیق ملقب گردید؛ سپس کافران خواستند پیامبر از این توصیف کند. در بین کافران کسانی بودند که امتحان کنند؛ به همین جهت از او خواستند حالت بیت المقدس را برای شان توصیف کند. در بین کافران کسانی بودند که بیت المقدس را دیده بودند. وقتی که پیامبر شی نقطه به نقطه بیت المقدس را دقیقاً برای آنان توصیف کرد، آنانی که بیتالمقدس را دیده بودند به دیگران گفتند: راست می گوید؛ ولی این همه معجزات برای کافران جز کفر و انکار آشکار فیایده یی نداشت.

رهنمای تدریس درس سوم

شرح مطالب	عناوين مطالب
ادبیات از دیدگاه اسلام	موضوع درس
آشنایی با دیدگاه اسلام در بارهٔ ادبیات و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با دیدگاه اسلام در بارهٔ ادبیات آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای واژههای عربی را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن، برداشت مطالب، تفکر و تحلیل در وجود شان تقویه گردد. ۳ – به ارزش و اهمیت دیدگاه اسلام در باره ادبیات پی برده، به خواندن آثار ادبی علاقهمند شوند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای:	روشهای تدریس مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده، کار خانهگی	● سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را روی میز میگذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها.	
(۱٠)	● شـاگردانی کـه بیـان درس گذشـته و	● گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی.	بخش
دقيقه	معرفی درس جدیـد را بـه عهـده دارنـد،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو	مقدماتی
	تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر	شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته	
	به دقت توضیحاتشان، تشویق شده	به دیگران بیان دارد و دومـی درس جدیـد را مفصـلاً	
	مورد ارزیابی قرار می گیرند و بـرایشـان	معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای مقدماتی درس	
	نمره داده م <i>ی</i> شود.	را در خلال تشریحات خویش جواب دهد.	
	بقیـهٔ شـاگردان بـه معرفـی درس گـوش	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع	
	مىدھند.	درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای		
	معلم.		
	• با دقت گوش داده، طرز تلفظ واژهها و	درس با نام خدای بـزرگﷺ آغـاز یافتـه و مراحـل زیـر	
	جم <i>لات را می</i> شنوند.	تطبیق گردد:	
	• شاگردان به تشریح درس و شرح مفاهیم	• خواندن متن کامل درس (ادبیات از دیدگاه اسلام) بـا	
(٣٠)	مشکل آن، گوش فرا میدهند.	صدای بلند، طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز	
دقیقه		شود و تا پایان ادامه یابـد؛ همچنـان تلفـظ واژههـا و	قسمت اول
	• متن کامل درس را خاموشانه خوانده و	جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد.	درس
	واژههای دشوار آن را بیـرون نـویس	● پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس توضیح داده شود	
	میکنند.	و سپس مفاهیم مشکل تشریح شود.	(مت <i>ن</i>)
		● از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را خاموشانه	
	• به پرسشها جواب میدهند.	بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند.	
	• چند تن از شاگردان به نوبت، یک یک	• پرسشهایی را طرح کنید، تـا از یـادگیری شـاگردان	
	پاراگراف از متن درس را تکرار میکنند	مطمئن شويد.	
	و دیگــران اگــر مشــکلی داشــتند،	● از چندین شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از	
	مىپرسند.	متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند.	
	• واژههای مشکل و معانی آنها را در	• معانی واژههای مشکل برای شاگردان توضیح شود.	
	کتابچه مینویسند.		
(٣)	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاصهٔ آن به شاگردان گفته شود.		خلاصه
دقیقه			و توضیحات
(٢)	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای		سؤالهاى
دقيقه	مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که شاگردان مطرح نکرده اند، توسط خود معلم		شاگردان و
	مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.		پاسخ به أن

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها گوش داده و پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات و گرفتن حاضری. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جم الات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چند شاگرد متن کامل «بخش درست بنویسیم» را در برابر صنف می خوانند و همه شاگردان قسمتهای مختلف آن را در کتابچههای خود می نویسند. چند شاگرد کلمات را با صدای بلند می خوانند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم در <i>س</i> (درست بنویسیم)
(٣) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده ن مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	 تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز اول و بخـش درسـت بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدمات <i>ی</i>
(٣٠)	• طبـق هـدايت، فعاليـتهـاى كتاب درسى را اجرا مىنمايند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت سوم درس (فعالیتها)
دقیقه	 متنی را که خوانده می شود، به صورت املا در کتابچههای خویش می نویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صورت درست املایی را روی تخته می نویسد و دیگران خطاهای خود را از روی آن اصلاح می کنند. 	املا و نگارش ● متن زیر خوانده شـود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. زاهدی مهمان پادشاهی بود؛ چون به طعام بنشسـتند، کمتـر از آن خورد که ارادت او بود و چون به نماز برخاستند، بیشـتر از آن کرد که عادت او، تا ظن صلاح در حق او زیادت کنند. ترسم نرسی به کعبه ای اعرابی کاین ره که تو میروی به ترکستان است	
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خودآزمایی ● پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه			کار خانه <i>گی</i>
(۲) دقیقه	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.		سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

اقرع بن حابس: یکتن از اصحاب و یاران رسول اکرم الله بود که در ترکیب هیأتی از بنیدارم به نزد پیامبر الله آمد و اسلام آورد. او در غزوههای حنین و فتح مکه و طایف شرکت جسته است؛ در زمان خلافت ابوبکر صدیق (رض) در اکثر جنگها علیه مرتدین با خالد بن ولید همراهی کرده است و در جنگی در منطقهٔ جوزجان جام شهادت نوشیده است.

حسان بن ثابت (رض): بن المنذر خزرجی انصاری صحابی پیامبر الله از جملهٔ کسانی بود که جاهلیت و اسلام را درک نمود. او شصت سال را در جاهلیت و شصت سال را در اسلام سپری کرد.

فرهنگ: از ریشهٔ Cultura که در زبان لاتین معنای مراقبت از گیاهان و در معنای مجازی مراقبت از اندیشه را می دهد، گرفته شده است. زمانی که این واژه در مورد انسان به کار می رود، میزان آموزش و پرورش و یا میزان توجه به پرورش اندیشه و اشتغالات فکری را می رساند. زمانی که این اصطلاح در انسان شناسی، مردم شناسی و یا جامعهٔ شناسی به کار می رود معنای متفاوت می پذیرد. فرهنگ عبارت است از هر آنچه که در یک جامعهٔ معین کسب می کنیم، می آموزیم و می توانیم انتقال دهیم.

فصاحت: به معنای بیان و ظهور و در اصطلاح ادب روانی و رسایی کلام را گویند. فصاحت بر سه قسم است: فصاحت کلام، متکلم و کلمه. روانی کلام و رسایی سخن را فصاحت تکلم و فصاحت متکلم را شیوایی زبان گویند و فصاحت کلمه آن است که فقط از هر گونه عیب به دور باشد؛ همچنان در لغت به معنای گشادهزبانی و چیرهگی در سخن و در اصطلاح ادبی آوردن لفظی آشکار، مأنوس و زودفهم است.

قاموس: قاموس یا فرهنگ به کتابی گفته می شود که در آن لغتهای یک یا دو زبان به ترتیب حروف الفبا تنظیم شده باشد. اولین قاموس عربی را به زبان عربی احمد بن خلیل نحوی در قرن چهارم تألیف کرده است و قدیمی ترین فرهنگ فارسی را اسدی طوسی مشهور به فرهنگ فرس اسدی.

اگزیستانسیالیزم: در واقع اگزیستانسیالیزم به معنای اصطلاحی کلمه فلسفه و جهان بینی یی است که بر پایهٔ اصول مشخص مابعدالطبیعه استوار شده است. این لفظ و حکمت تا پیش از سال ۱۹۳۹ م. جزء لغات فنی فلسفهٔ مابعدالطبیعه بود. ریالیسم: ریالیسم: ریالیسم به عنوان مکتب ادبی پیش از هر جای دیگر در فرانسه به میان آمد؛ اما بنیان گذاران مکتب ادبی ریالیسم نویسنده گانی بودند که اکنون شهرت چندانی ندارند و در ریالیسم نویسنده گانی بودند که اکنون شهرت چندانی ندارند و در این میان فقط روش بالزاک مورد قبول است.

کلاسیسم: در قرن دوم میلادی آولوس جلیوس محقق رومی نویسنده گان را به دو گروه تقسیم کرد: نویسندهٔ کلاسیک و نویسندهٔ عامه. عنوان نویسندهٔ کلاسیک را به نویسنده یی اطلاق می کرد که آثار او شایستهٔ مطالعهٔ طبقات بالای جامعهٔ می میبود و نویسنده یی که آثار او به عنوان سرمشق برای دانش آموزان پیشنهاد می شد، بهترین نویسنده به شمار می رفت. سمبولیزم: کلمهٔ فرانسوی بوده که به معنای عمل یا هنر به کار بردن نمادها، رموز و علامات برای بیان عقیده و همچنان سبک ادبی یی است که در آن تشبیهات بسیار به کار برده شود و برای هر فکر و تصور با وصف و تشبیه نماینده و مظهر یا سمبولی بیاورند.

رهنمای تدریس درس چهارم

شرح مطالب	عناوين مطالب
ابوالمعانى ميرزا عبدالقادر بيدل	موضوع درس
آشنایی با شاعر بزرگ و توانای ادبیات دری «میرزا عبدالقادر بیدل» و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- بـا بیـدل و کارنامـههـای علمـی و ادبـی او آشـنایی حاصـل کننـد و از بحـث درستنویسی، روش نوشتن واژههای مختوم با الف در پیوند با ضمایر را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن، سـخنرانی و برداشـت مطالـب در وجـود شـان تقویه گردد. ۳- احترام به مقام معنوی بزرگان را بیاموزند و به مطالعهٔ آثار بیدل علاقهمند شـده، از اندیشههای والای وی در زنده گی خویش استفاده نمایند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونهیی از «دیوان بیدل»، پژوهش در انترنت و چند تصویر از بیدل.	مواد ممکن و ممد درس <i>ی</i>

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		, "	مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده، کار خانهگی	● سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را روی میز میگذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با اَنها.	
(١٠)	• شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی	● گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی.	بخش
دقیقه	درس جدید را به عهده دارند، تشریحات	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـ د از دو	مقدماتی
	خویش را ارائه میدارند و نظر به دقت	شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته	
	توضیحاتشان، تشویق شـده مـورد ارزیـابی	به دیگـران بیـان دارد و دومـی درس جدیـد را مفصـلاً	
	قـرار مـیگیرنـد و بـرایشـان نمـره داده	معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در	
	میشود.	چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش	
	بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش میدهند.	جواب دهد.	
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شـروع	
	معلم.	درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را	درس با نام خدای بزرگ ﴿ أغاز یافته و مراحل زیر تطبیق	
	مىشنوند.	گردد:	
	• به تشـریح درس و شـرح مفـاهیم مشـکل	● خواندن متن کامل درس(میرزا عبدالقادر بیـدل) بـا صـدای	
(٣٠)	آن، گوش فرا میدهند.	بلند، طوری که همه بتوانند اَن را بشنوند، اَغـاز شـود و تـا	
دقيقه	• مـتن کامـل درس را خاموشـانه خوانـده و	پایان ادامه یابـد؛ همچنـان تلفـظ واژههـا و جمـلات بایـد	قسمت اول
	واژههای دشوار آن را بیرون نویس	شمرده و واضح صورت گیرد.	درس
	می کنند.	● پس از پایان خوانش، ابتدا کـل درس توضیح داده شـود و	, ,
	• چند تن از شاگردان به نوبت، یک یک	سپس مفاهیم مشکل تشریح شود.	(مت <i>ن</i>)
	پاراگراف از متن درس را تکرار می کننـد و	• از شاگردان خواسته شود که متن کامـل درس را خاموشـانه -	
	دیگران اگر مشکلی داشتند، میپرسند.	بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند.	
	● به پرسشها جواب میدهند.	• پرسـشهـایی را طـرح کنیـد، تـا از یـادگیری شـاگردان	
		مطمئن شوید.	
	• واژههای مشکل و معانی آن را در کتابچه	● از چندین شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از مـتن	
	مینویسند.	درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند.	
		• معانی واژههای مشکل برای شاگردان توضیح شود.	
(٣)	هٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاصهٔ	خلاصه
دقيقه			و توضیحات
(٢)	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب		سؤالهای
دقیقه			شاگردان و
"	- · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	پس از آن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوی <i>ن</i> مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســـلام و احتـــرام نمــوده، بـــه پرسش هـا پاسـخهـای مناسـب ارائـه میدارند.	• تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود.	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چنـد شـاگرد مـتن کامـل بخـش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسـمتهـای مختلـف «واژههای مختوم با الـف در پیونـد بـا ضـمایر» را در کتابچـههـای خـود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه (۲)		پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده	خلاصه و توضیحات سؤالهای
دقیقه		مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی	شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
		● تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
(١٠)	• ادای سلام و احترام نموده،	● طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز اول و بخـش درسـت	بخش
دقيقه	در گروهها تنظیم م <i>ی</i> شوند.	بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	مقدماتی
	• پاسخهای متفاوتی بـه گونـهٔ		
	شفاهی ارائه خواهند داشت.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
		کار گروه <i>ی</i> و سخنرانی	
	• طبق هدایت، فعالیتهای	• فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و بـه شـاگردان	
	کتــاب درســی را اجــرا	توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده بـه نتیجـه	
	مىنمايند.	برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و	قسمت
		آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسـته شـود	سوم درس
		که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شـان	
/w \		اجرا کنند و معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته بـه ایشـان	
(٣٠)		کمک می کند.	(فعاليتها)
دقیقه		املا و نگارش	
	• متنی را که خوانده می شود،	——— ● ابیات زیر خوانده شود، تا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در	
	بـــه صـــورت امــــلا در	کتابچههای شان بنویسند.	
	کتابچـــههـــای خـــویش	سایه به یمن عاجزی ایمن از آب و آتش است	
	مىنويسند.	سر به زمین فگنده را هیچ بلا نمیرسد سر به زمین فگنده را هیچ	
	• در پایان، یک تن از شاگردان	7G . E. 7 . 7 . 7	
	صورت درست املایی را روی	مکن گردنفرازی تا نسازد دهر پامالت	
	تخته مینویسد و دیگران	که نی آخر به جرم سرکشیها بوریا گردد	
	خطاهـای خـود را از روی آن	ت کی اعر به ابرام سر تسی که بوریه عرف	
	اصلاح میکنند.	بيدل	
	• به سؤالات این بخش به	- خوداًزمایی	
	صورت شفاهی پاسخ ارائه	• پرسشهای بخش«خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح	
	میدارند.	کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی	
	, 5	دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	, برای شان سیرده شود.	مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار خانهگی	
دقیقه			کار خانه گی
(٢)	که احیاناً ناگفته مانده باشد،		سؤالهاي
دقیقه		پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ا	شاگردان و
		خداحافظی.	پاسخ به آن
<u></u>		3	

معلومات اضافي

تفكرات بيدل

بیدل شاعر فطرت است. اسرار طبیعت را جستجو می کند و فطرت او همان آیینهٔ معجزنمایی است و هر سخنی که از خامه اش می تراود الهامست. بیدل شاعر آزاد است و آزاد فکر می کند؛ به مکتبهای فلسفی و متون استناد نمی کند و خودش به تحقیق می پردازد؛ گویا فلسفه اش تجربی و انطباقی است.

بیدل از فطرت ما قصر معانیست بلند پایه دارد سخن از کرسی اندیشهٔ ما

فلسفه

فلسفه علمی است که کلی ترین قوانین جهان، جامعهٔ و تفکر بشری را به بحث می گیرد و فرق آن با سایر علوم در آن است که رشتههای دیگر علوم هر کدام بخشی از جهان را مطالعه می کند؛ مثلاً: بیولوژی قوانین موجودات زنده را یا تاریخ و جامعهٔ شناسی قوانین جوامع را و…

عرفان

عرفان و تصوف از قرون اولیهٔ اسلام در کشورهای اسلامی ظاهر گشت. پیروان این طریق خدا را اصل عالم وجود میدانند که تنها هستی واقعی است و در همه موجودات تجلی می کند و هر که بخواهد به مقام او پی ببرد و ذات او را بشناسد باید با ریاضت نفس و وارسته گی و ترک علایق و اعتقاد به ذات احدیت و عشق شدید برای پیوستن به اصل خود می کوشد و دست از طلب بر ندارد.

رهنمای تدریس درس پنجم

شرح مطالب	عناوين مطالب
استقلال فردی و اجتماعی	موضوع درس
آشنایی با آزادی و استقلال فرد در اجتماع و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با استقلال فرد در اجتماع آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی واژههای مختوم با «و» در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب را فرا گیرند. ۲- توانایی خواندن، گوش فرا دادن، سخنرانی، تفکر و تحلیل شان رشد و انکشاف یابد. ۳- به مفاهیم دقیق آزادی و استقلال فرد علاقهمند شوند و در زنده گی شان به آزادی هایی که حق شان است دست یابند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد درسی

زمان		فعالیت معلم	عناوين مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده و کار خانهگی	• سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را آماده میسازند.	ت سارم، احوال پرسی، دیک در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با اَنها.	
(١٠)	رین ر ● شـاگردانی کـه بیـان درس گذشــته و	 گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی. 	بخش مقدماتي
ر ') دقیقه	معرفی درس جدیـد را بـه عهـده دارنـد،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـد	3 0 .
دسيد	تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر	از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از	
	به دقت توضیحات شان، تشویق شده	درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس	
	مورد ارزیابی قرار م <i>ی گ</i> یرند و بـرایشــان	جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه	
	نمره داده میشود.	سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در	
	بقیـهٔ شـاگردان بـه معرفـی درس گـوش	خلال تشریحات خویش جواب دهد.	
	مىدھند.	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخـل چوکـات	
	• گوش دادن و ارائه پاسخ به پرسشهای	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	معلم.		
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را	درس با نام خدای بزرگ اِ آغاز یافته و مراحل زیر	
	مىشنوند.	تطبیق گردد:	
	• به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل	● متن کامل درس (استقلال فردی و اجتماعی) را با	
(٣٠)	آن، گوش فرا میدهند.	صدای بلنـد بخوانیـد و توضـیحات لازم در مـورد	
دقیقه	• متن کامل درس را خاموشانه خوانـده و	مفاهیم و واژهها <i>ی</i> اَن ارائه نمایید.	قسمت اول
	واژههای دشوار آن را بیـرون نـویس	• از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را	درس
	میکنند.	خاموشانه بخوانند و واژههای دشـوار أن را بیـرون	
	ullet به پرسشها جواب میدهند.	نوی <i>س</i> کنند.	(متن)
		• پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح	
	• چند تن از شاگردان، یک پاراگراف از	کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید.	
	متن درس را تکرار میکننـد و دیگـران	• از چندین شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از	
	اگر مشکلی داشتند، میپرسند.	متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف	
/ - u\	ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا	بخوانند و مفهوم آن را با زبان ساده بیان دارند.	4 -M:
(٣)	لاصهٔ آن به شاگردان دفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خا	خلاصه و توضیحات
دقیقه			و توسیت
(٢)	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای		سؤالهاي
دقیقه	شاگردان مطرح نکرده اند، توسط خود معلم	مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که	شاگردان و
		مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به أن

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعالیت معلم	عناوين مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. درس با نام خدای بزرگ ﷺ آغاز یافته و مراحل زیـر 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	 با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چندین شاگرد مـتن کامـل بخـش «درست بنویسیم» را با صدای بلنـد در مقابل صنف میخوانند. چنـد شاگرد مـتن کامـل «درسـت بنویسیم» را در برابر صنف میخوانند. 	تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند، طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جواب شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» خوانده شود و توضیحات مناسب ارائه گردیده بر روی تخته نوشته شود. • قسمتهای مختلف درس واژههای مختوم با نوشته شود. «و» در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب مشخص شود. • از چند شاگرد، به اساس نوبت، خواسته شودکه متن کامل درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	ه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	الله از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

1.	1. =1 : 11 :	1 11 :	1:0
زمان	فعاليت شاگردان	فعالیت معلم	عناوی <i>ن</i> مطالب
			مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده،	● تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
().)	در گروهها تنظیم م <i>ی</i> شوند.	• طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز اول و بخـش درسـت	بخش
دقيقه	• پاسخهای متفاوتی بـه گونـهٔ	بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	مقدماتی
	شفاهی ارائه خواهند داشت.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
		کار گروهی و سخنرانی	
	• طبق هدایت، فعالیتهای	• فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان	
	کتاب درسی را اجرا	توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده بـه نتیجـه	
	مىنمايند.	برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و	قسمت
		آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود	سوم درس
		که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان	
/ w \		اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته بـه ایشـان	
(٣٠)		کمک میکند.	(فعاليتها)
دقیقه		املا و نگارش	
	• متنی را که خوانده می شود،	• متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در	
	بـــه صـــورت امــــلا در	کتابچههای شان بنویسند.	
	کتابچــههـای خــویش	هر قومی در گذر از تاریخ، اندوختههایی از مسیر خویش بـر	
	مىنويسند.	می گیرد که پس از جذب و تحلیل، آن را در کل حیات اجتماعی	
	• در پایان، یک تن از شاگردان	خویش به کار میگیرد. فرهنگ غنی افغانستان استوارترین بخش	
	صورت درست املایی را روی	تاریخ ماست که باورها، داستانها، اسطورهها و تجربیات تلخ و	
	تخته مینویسد و دیگران	شیرینی را شامل می شود که هر یک بیانگر اهداف و آرزوهای	
	خطاهای خود را از روی آن		
	اصلاح میکنند.	یک ملت بزرگ است. آزادی فردی و اجتماعی و آزادی بیان حق	
		مسلم هر فرد و کشور می باشد.	
	م د د د د د د د د د د د د د د د د د د د	<u>خودازمایی</u> -	
	• به سؤالات این بخش به	• پرسشهای بخش «خوداًزمایی» را به صورت شفاهی مطرح	
	صورت شـفاهی پاسـخ ارائـه ،	کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی	
	مىدارند.	دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	خانه گی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار	کار خانهگی
دقيقه			
(٢)	كه احياناً ناگفته مانده باشد،	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی	سؤالهاي
دقيقه	ائه گردد؛ پس از آن ختم درس و	پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ا	شاگردان و
		خداحافظی.	پاسخ به أن
Ц	1		1

معلومات اضافي

آزادي

- ۱- آزادی: اختیار فعل یا ترک فعل.
- ۲ داشتن حق انجام هر عمل مشروع.
- مصون ماندن از ارادهٔ مستبدانهٔ دیگران، آزادی از بند و زندان، آزادی از برده گی غیر، نبودن دخالت و ممنوعیت دیگران بر اعمال کسی.
 - ۴- استقلال و رهایی فرد یا گروه از ممانعتهایی که به وسیلهٔ دیگر افراد، گروهها و حکومت برقرار شده باشد.

آزادی بیان

امروز بشر هر آنچه که از تنوع فکری، اندیشه یی، سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سرانجام مذهبی دارد، در نتیجهٔ آزادی بیان به دست آمده است. جوامع بشری گوناگون اند؛ دیدگاههای انسانها متفاوت است؛ هرکشـوری سـرود ملی جداگانه یی دارد؛ هرکشوری پرچم جداگانه یی دارد و....

رهنمای تدریس درس ششم

شرح مطالب	عناوين مطالب
کلیله و دمنه	موضوع درس
آشنایی با آثار کهن زبان و ادبیات دری و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با کتاب کلیله و دمنه آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی واژههای مختوم با «و» با پسوندها را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳ – به ارزش و اهمیت آثار کهن زبان و ادبیات دری پی بـرده و بـه خوانـدن آنها علاقهمند شوند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونهیی از کتاب «کلیله و دمنه».	مواد ممکن و ممد درسی

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. ● شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر به دقت توضیحات شان، تشویق شده مورد ارزیابی قرار می گیرند و برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند. ● گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم.	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جم الات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار آن را بیرون نویس می کنند. به پرسشها پاسخ می دهند. چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند، می پرسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: متن کامل درس(کلیله و دمنه) را با صدای بلند بخوانید و تلفظ واژهها و جملات را شمرده و واضح اجراء کرده، معانی واژههای مشکل را توضیح دهید؛ طوری که همه بتوانند آن را خوب بشنوند و بفهمند. پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس را توضیح داده و سپس مفاهیم مشکل آن را تشریح کنید. از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چندین شاگرد بخواهید که هر کدام یک پاراگراف از مــتن درس را بــا صــدای بلنــد در مقابــل صــنف از مــتن درس را بــا صــدای بلنــد در مقابــل صــنف بخوانند. آنها تشویق و رهنمایی شوند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده، پاسخ داده شو مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که ه مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
		● تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته.	
	• ادای ســلام و احتــرام نمــوده، بــه	• تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط	
(۱٠)	پرسشها پاسخهای مناسب ارائه	معلم و شاگردان مطرح شده بود.	بخش
دقیقه	میدارند.		مقدماتي
		درس با نام خدای بزرگﷺ أغاز یافته و مراحل زیـر	
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را	تطبيق گردد:	
	مىشنوند.	• خواندن متن کامل بخش« بخوانیم و بدانیم» بـا	
(٣٠)		صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشـنوند، -	
دقیقه		آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ	قسمت دوم
	• به پرسشها پاسخ ارائه میدارند.	واژهها و جملات بایـد شـمرده و واضـح صـورت	درس
		گیرد.	
	● به دقت گوش میدهند.	• پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح	
		نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید.	(درست
	• چند شاگرد متن کامل بخش «درست	• متن کامل بخش «درست بنویسیم» خوانده شود	بنویسیم)
		و توضیحات مناسب ارائه گردیده بـر روی تختـه	
	بنویسیم» را در برابر صنف میخوانند.	نوشته شود.	
		● قسمتهای مختلف درس واژههای مختوم با	
		«و» با پسوندها مشخص شود.	
		• از چندین شاگرد، به اساس نوبت، خواسته شود	
		که متن کامل درس را با صدای بلنـد در مقابـل	
		صنف بخوانند.	
(٣)	مه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	بس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و
دقيقه			توضيحات
(٢)	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده	سؤالهاى
دقيقه		مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی	شاگردان و
			پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		, .	مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده،	• تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها	
(1.)	در گروهها تنظیم م <i>ی</i> شوند.	● طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز اول و بخـش درسـت	بخش
دقیقه	• پاسخهای متفاوتی به گونهٔ	بنویسم به گونهٔ شفاه <i>ی</i> صورت گیرد.	مقدماتی
	شفاهی ارائه خواهند داشت.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
		کار گروهی و سخنران <u>ی</u>	
	• طبق هدایت، فعالیتهای	● فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و بـه شـاگردان	
	کتاب درسی را اجرا	توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده بـه نتیجـه	
	مىنمايند.	برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و	قسمت
		آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسـته شـود	سوم درس
		که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتـاب شـان	
(٣٠)		اجرا کنند. معلم گرامی اُنها را زیر نظارت داشته بـه ایشـان	(
دقیقه		کمک می کند.	(فعاليتها)
		<u>املا و نگارش</u>	
	 متنی را که خوانده می شود، به 	● متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در	
	صورت املا در کتابچههای	کتابچههای شان بنویسند.	
	خویش می نویسند.	ادبیات فارسی دری از حیث تعالیم اخلاقی و حکمی در ادبیـات	
	• در پایان، یک تن از شاگردان - در تا در تا ایلار سال	جهان زبانزد اهل تحقیق و دانشوران است، چه نویسنده گان و	
	صورت درست املایی را بـر	شاعران والا مقام زبان فارسـی دری بهتـرین و رسـاترین افکـار و	
	روی تختـه مـینویسـد و	اندیشهها و احساسات خود را که مشتمل بـر عـالیتـرین مطالـب	
	دیگران خطاهای خود را از روی آن اصلاح میکنند.	اخلاقی و حکمی است، در همه انواع نثر و نظم بیان نموده انـد. بـه	
	روی آن اصارع می کنند.	همین سبب ادبیات فارسی دری گنجینهٔ پربها از حکمت و اخلاق	
		است.	
		خوداً زمای <u>ی</u>	
	• به سؤالات این بخش به	● پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح	
	صورت شـفاهی پاسـخ ارائـه	کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیـرد و از سـوی	
	میدارند.	دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	خانه گی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار	
دقیقه			کار خانهگی
(٢)	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد،		سؤالهای
دقيقه	گردد؛ پس از آن ختم درس و	پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جواب مناسب ارائه	شاگردان و
		خداحافظی.	پاسخ به آن

معلومات اضافي

انوشيروان: انوشه – روان (جاويد- روح) يا روح جاويد.

انوشیروان خسرو پسر قباد پادشاه، از شاهان ساسانی. نام او در عربی به صورت کسری آمده و در ادبیات فارسی دری نیز غالباً به همین صورت به کار رفته است. در زمان پدرش قباد، آیین جدیدی آورد و قباد دین او را پذیرفت؛ ولی پس از چندی از او رو بر گردانید و کسری به فرمان پدر، مزدک و مزدکیان را کشت و به تخت نشست. در زمان انوشیروان شطرنج از هند به خراسان آمد؛ همچنین به دستور انوشیروان کتاب کلیله و دمنه به وسیلهٔ برزویهٔ طبیب به خراسان آورده شد و به زبان پهلوی ترجمه گردید و همین ترجمه است که در قرن دوم هجری ابن مقفع آن را به عربی برگرداند.

ساسانیان: سلسلهٔ شاهنشاهی که بعد از اشکانیان و تا حملهٔ اعراب بر آریانا حکومت میکردند. خاندان ساسانی بعد از خاندان هخامنشی مقتدر ترین و معروفترین سلسلهٔ آریایی است. مؤسس این سلسله اردشیرپور ساسان و آخرین پادشاه آن یزدگرد سوم بود.

سانسکریت: زبان علمی قدیم و مقدس هندوان و آن یکی از زبانهای مهم هند و آریایی از شعب هندواروپایی است و زبان اقوام هندوست که با زبان اوستا خویشاوندی نزدیک دارد.

بن خلگان: شمسالدین ابوالعباس از بزرگان و علمای مشهوری که نسبش به خاندان برامکه میرسد و در شهر اربیل متولد شده است. ابن خلگان سفرهایی به حلب و دمشق کرد و در دمشق اقامت نمود و نایب قاضی القضات شد؛ سپس به مصر رفت. ابن خلگان اشعاری لطیف دارد و اثر معروف او به نام وفیات الایمان و ابناء ابناء الزمان بسیار مشهور است.

مسعودی قرن چهارم: علی بن الحسین مسعودی در بغداد تولد شد؛ پس از گذرانیدن تحصیلات خود به مصر، فلسطین، شام، هند، ترکیه و خراسان سفر و مدتی در استخر فارس اقامت کرد.

آثار او: کتاب مروج الذهب و معدن الجوهر و اخبار الزمان که گویند در ۳۰ جلد بود. مسعودی در سال ۳۴۶ هـ . ق. وفات کرد.

عبدالله بن مقفع: روزبه پسر دادویه معروف به عبدالله بن مقفع، از دانشمندان مشهور خراسانی که در بصره تربیت شد و چندی کاتب دادویه بن یوسف از حکام بنی امیه بود و پس از انقراض دولت اموی به خدمت عیسی بن علی رسید و به دست او اسلام آورد و به عبدالله موسوم شد. در سال ۱۴۲ هـ.. ش. به دست سفیان بن معاویه عامل بنی عباس در بصره کشته شد.

ابن مقفع از بزرگان ادب است که به زبان پهلوی و عربی آشنایی کامل داشته و از کتابهای مشهوری که او به عربی ترجمه کرده است: کلیله و دمنه، خداینامه، سیرالملوک، آییننامه، گاهنامه و کتاب مزدک است. از آثار مهم ابن مقفع کتاب ادب الکبیر و ادب الصغیر میباشد.

رهنمای تدریس درس هفتم

شرح مطالب	عناوين مطالب
شعر دری از لحاظ قالب	موضوع درس
آشنایی با شعر و انواع آن در ادبیات دری و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با انواع شعر در ادبیات دری آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی واژههای مختوم با «و» با افعال اسنادی را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن، برداشت مطالب، اندیشه و قیاس در وجود شان ارتقا یابد. ۳ – روشهای مطالعه را فرا بگیرند و به مطالعهٔ انواع شعر دری علاقهمند شوند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونه یی از «غزل، قصیده، مثنوی، قطعه و » و پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و مم <i>د</i> درس <i>ی</i>

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
	3	,, .,	مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده، کار خانهگی	• سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را روی میز میگذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها.	
	● شاگردانی که بیان درس گذشـته و معرفـی	 گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. 	بخش
	درس جدید را به عهده دارند، تشریحات	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـد از	مقدماتی
(١٠)	خویش را ارائه میدارند و نظر به دقت	دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشـتش را از درس	
دقیقه	توضیحاتشان، تشویق شده مورد ارزیابی	گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدیـ د را	
	قرار م <i>ی</i> گیرند و برای شان نمره داده می شود.	مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده	
	بقیــهٔ شــاگردان بــه معرفــی درس گــوش	در چوکات م <i>ق</i> دماتی درس را در خـلال تشـریحات	
	مىدھند.	خویش جواب دهد.	
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ بـه پرسـشهـای	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخـل چوکـات	
	معلم.	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	● بـا دقـت طـرز تلفـظ واژههـا و جمـلات را	درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافتـه و مراحـل زیـر	
	مىشنوند.	تطبيق گردد:	
	● شاگردان بـه تشـریح درس و شـرح مفـاهیم	● خواندن متن کامل درس(انواع ادبی) با صدای بلنـ د	
	مشکل اَن، گوش فرا م <i>ی</i> دهند.	و طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شـود و	
	• مــتن کامــل درس را خاموشــانه خوانــده و	تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جمـلات	قسمت اول
(٣٠)	واژهها <i>ی</i> دشوار آن را بیرون نویس م <i>ی</i> کنند.	باید شمرده واضح صورت گیرد.	درس
دقیقه	● به پرسشها جواب میدهند.	• پس از پایان خوانش، ابتدا کـل درس توضیح داده	, ,
	• چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف از	شود و سپس مفاهیم مشکل تشریح شود.	(متن)
	متن درس را تکرار می کننـد و دیگـران اگـر	● از شاگردان خواسته شود که متن کامل درس را	
	مشکلی داشتند، م <i>ی</i> پرسند.	خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون	
	• واژههای مشکل و معانی آنها را بر تخته و	نویس کنند.	
	در کتابچه م <i>ی</i> نویسند.	• پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان	
		مطمئن شوید.	
		• از چند شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از	
		متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند.	
		• معانی واژههای مشکل برای شاگردان توضیح شود.	
(٣)	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاصهٔ آن به شاگردان گفته شود.		خلاصه و توضیحات
دقيقه	د		
(٢)	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب		
ر٠/ دقيقه			سؤالهای شاگردان و
		پس از آن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســـلام و احتــرام نمــوده، بــه پرسشها پاسـخهـای مناسـب ارائـه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخ <i>ش</i> مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت گوش داده، طرز تلفظ واژهها و جملات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چند شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلنـد در مقابـل صنف میخوانند. چنـــدین شـــاگرد مـــتن کامـــل «درست بنویسیم» را در برابـر صـنف میخوانند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم در <i>س</i> (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	سه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	• تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	بخش مقدماتی
(٣٠)	● طبـق هـدايت، فعاليـتهـای کتاب درسی را اجرا مینمایند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: ال گروهی و سخنرانی فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان	قسمت سوم درس (فعالیتها)
دقیقه	 متنی را که خوانده می شود، به صورت املا در کتابچههای خویش می نویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صورت درست املایی را روی تخته می نویسد و دیگران خطاهای خود را از روی آن اصلاح می کنند. 	املا و نگارش ● متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. سخنی که از دل برخیزد بر دل نشیند. هر شعر بایـد متضـمن کشفی، اختراعی، قضاوتی، تحلیلی و حکمی باشد. خیال موجد شخصیت شعر است؛ زیرا شعر پدیده یی است از پنـدار و خیال. تخیل به صورت استعارهها، تشـبیههـا و چهـرههـا بـروز میکند و بیان شاعرانه را به وجود مـیآورد. اگـر آهنـگ نباشـد، شعر، شعر نیست. خویشاوندی شعر با موسیقی در آهنگـین بـودن کلام شاعرانه است.	
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خودآزمایی پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	خانه <i>گی</i> برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار	کار خانهگی
(۲) دقیقه	_	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گ خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

شعر از چهار عنصر ضرور مرکب است:

۱. اندیشه ۲. احساس ۳. تخیل ۴. آهنگ

- اندیشه: مقصود ما از اندیشه در شعر آن است که هر شعر باید حامل قضاوتی، پیامی و یـا حکمتـی باشـد. اگـر درسـت است که هنر و از آن جمله شعر، وسیلهٔ است از وسایل معرفت و به کمک آن آدمی زندهگی و طبیعت را باز میشناسـد، در آن صورت هر شعر باید متضمن کشفی، اختراعی، قضاوتی، تحلیلی و حکمی باشـد. شـاعر از سـفر معنـوی خـود و سـایر پدیدههای طبیعت و جامعهٔ بارها باز میگردد؛ اما اندیشه ها، گونه گون اند. اندیشهیی که منطقی نباشـد نمـی توانـد مـؤثر، اقناع کننده و حربهٔ شناخت اصیل قرار گیرد و همچنان نمی تواند وسیلهٔ بسیج مردم و تاریخ قرار گیرد.
- احساس: احساس یا عاطفه در شعر دارای آفریننده و آفریده یی است. آفرینندهٔ احساس در شعر مجذوبیت خود شاعر است. اگر شاعر شیفتهٔ یک حس نیرومند نشود، قادر نیست محتویات شعر را از اکسیر احساس بیان نماید. باید دردی، جنونی، آرزویی، رنجی، شراری و یا هم افسونی شاعر را سراپا فرا گیرد و او، شعله ور از الهام خود، چراغ شعر را بر افروزد. کلام معروفی است: سخن که از دل برخاست بر دل می نشیند.
- تخیل: خیال موجد شخصیت شعر است؛ زیرا شعر پدیده یی است از پندار و خیال. تخیل به صورت استعاره ها، تشبیهها و چهرهها بروز می کند و بیان شاعرانه را به وجود می آورد؛ زیرا بیان شعر با بیان فلسفه و علم، حتی بیان نثر ادبی فرق دارد. به قول محقق طوس خواجه نصیرالدین حتی زمانی شعر را «کلام مخیل» میخوانده اند. شاعر پیوندی بین اشیا و پدیدهها بر قرار می کند. در شعر معاصر فارسی دری جای قوی قدرت تخیل است. شاعران متعددی در این زمینه نمونههای باارزشی عرضه داشته اند.

آهنگ: اگر آهنگ نباشد، شعر شعر نیست. رابطهٔ شعر با موسیقی در آهنگین بودن کلام شاعرانه است.

رهنمای تدریس درس هشتم

شرح مطالب	عناوين مطالب
آیین سخنرانی	موضوع درس
آشنایی با آیین و طریقهٔ سخنرانی و درست نویسی	هدف کل <i>ی</i>
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با دیل کارنگی و کارنامههای علمی و ادبی او آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی واژههای مختوم با «و» با ضمایر را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳ – زندهگانی معنوی برخی از بزرگان را سرمشق زندهگی روزانهٔ خود قرار دهند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونه یی از کتاب «آیین سخنرانی»، پژوهش در انترنت و تصویری از دیل کارنگی.	مواد ممکن و مم <i>د</i> درس <i>ی</i>

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين مطال <i>ب</i>
(۱۰) دقیقه (۳۰)	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانهگی خویش را روی میز میگذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر مورد ارزیابی قرار میگیرند و برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش میدهند. گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم. با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل می شون درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. 	 سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند. طوری که همه سؤال های آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود. درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: متن کامل درس (آیین سخنرانی) را با صدای بلند بخوانید و توضیحات لازم در مورد مفاهیم و واژههای 	مطالب بخش مقدماتی
دقیقه	 متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار را بیرون نویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان، یک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند، می پرسند. 	آن ارائه نمایید. از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چندین شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند و مفهوم آن را با زبان ساده بیان دارند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	درس به شاگردان گفته شود.	الله از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاصهٔ	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود. در ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که شاگردان میس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	• ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	به تشریحات گوش میدهند. با دقت طرز تلفظ واژهها و جمالات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. پزیسیم» را با صدای بلند در مقابل منف میخوانند. شاگردان قسمتهای مختلف واژههای مختوم با «و» با ضایر را در کتابچههای خود مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف واژههای مختوم با «و» با ضمایر بر تخته نوشته شود. • به شاگردان هدایت دهید که قسمتهای مختلف بخود بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسند.	قسم <i>ت</i> دوم در <i>س</i> (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعالیت معلم	عناوين
			مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده،	● تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
(۱٠)	در گروهها تنظیم میشوند.	• طرح سؤالاتي در بارهٔ متن درسي روز اول و بخش درست	بخش
دقیقه	• پاسخهای متفاوتی به گونهٔ	بنویسیم به گونهٔ شفاهی صورت گیرد.	مقدماتی
	شفاهی ارائه خواهند داشت.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
	• طبق هدایت، فعالیتهای	کار گروهی و سخنران <u>ی</u>	
	کتاب درسی را اجرا	● فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح	
	مىنمايند.	دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده بـه نتیجـه برسـند. در	
		ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و آن را در برابر	قسمت سوم
		صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای	درس
		دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم	
(٣٠)		گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک م <i>ی</i> کند.	
ر ۱۰ دقیقه		املا و نگارش <u></u>	(فعاليتها)
دفيقه	• متنی را که خوانده می شود،	• متن زیـر خوانـده شـود، تـا شـاگردان اَن را بـه صـورت امـلا در	
	بــه صــورت امـــلا در	کتابچههای شان بنویسند.	
	کتابچــهـای خــویش	آهنگ صدا و طرز سخن گفتن تان را بهتر کنید. با مردم صمیمانه	
	مینویسند.	حرف بزنید و در غم و شادی آنان صمیمانه خود را سهیم سـازید. البتـه	
	• در پایان، یک تن از	نمی توان این صمیمیت را با چهرهٔ عبوس و تـرش نشـان داد؛ بلکـه بـا	
	شاگردان صورت درست	قدری لبخند و فروتنی میشود ابراز کرد. طرز تفکر تان را عوض	
	املایـــی را روی تختــه	کنید؛ یعنی اگر بدبین و پر از سوء ظن استید خوشبین و دوستدار مردم	
	مــینویســد و دیگـــران	شوید؛ جای نفرت را به عشق، دشمنی را بـه دوسـتی و تلخـی زبـان را	
	خطاهای خود را از روی آن	به شیرینی زبان مبدل سازید. در بارهٔ همه چیز فکر تان را مثبت تغییر	
	اصلاح می کنند.	دهید و حس اعتماد به نفس را در خود تقویت کنید.	
		خودآزمایی	
	● به سؤالات این بخـش بـه		
	صورت شفاهی پاسخ ارائه	تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر	
	مىدارند.	شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	ای شان سپرده شود.	مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی بر	کار خانهگی
دقيقه			
(٢)	، احياناً ناگفته مانده باشد، پاسخ	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که	سؤالهاى
دقیقه			
		خداحافظی.	پاسخ به آن

معلومات اضافي

منطق

منطق را می توان به مطالعه و علم حقیقت تعریف کرد؛ زیرا که میان حقیقت و خطا امتیاز می گذارد و آن دو را مخالف یکدیگر می داند و یا از آن جهت که در منطق سعی در نشان دادن این می شود که چگونه باید انسان برای وصول به حقیقت و احتراز از خطا استدلال کند، می توان در تعریف آن گفت که منطق مطالعه و علم قوانین استدلال است. از این گذشته منطق را هنر فکر کردن نیز نامیده اند.

فصاحت

در لغت به معنای گشاده زبانی و چیره گی در سخن و در اصطلاح ادبی، آوردن لفظ آشکار و مأنوس و زود فهم است. صراحت لفظ، شیوایی بیان و پاکیزه گی سخن از پیچیده گی و دشواری لفظی، وسایل بنیادی فصاحت به شمار می روند؛ بنابراین، کلامی را فصیح می نامند که کسی را از شنیدن یا خواندن آن بد نیاید و خواننده یا شنونده به خوبی بتواند منظور گوینده را در یابد. فصاحت اساس نویسنده گی و گوینده گی است؛ چنان که برتری هر گوینده بر گوینده دیگر با فصاحت قابل اثبات است. برخی فصاحت و بلاغت را یکی شمرده اند؛ اما در واقع فصاحت ویژه گی سخن است و بلاغت ویژه گی معنی، به همین دلیل بنابر ترتیب منطقی عوامل ارتباطی، فصاحت بیش از بلاغت جای دارد و اگر سخن فصیح نباشد، بی تردید بلیغ نیز نمی تواند باشد؛ زیرا نخست باید الفاظ روشن، زود فهم، صحیح و شیوا باشد، تا معنا به ذهن خواننده یا شنونده متبارز شود. برای ایجاد فصاحت در سخن، کلمات باید در معنای عام خود به کار روند، حروف کلمات با یکدیگر نامأنوس نباشند، کلام مطابق با اصول دستوری و صرف و نحو باشد و به طور کلی در بررسیهای سنتی، سه شرط، انتخاب کلمات، ترتیب کلمات و ترکیب مناسب کلمات را برای فصاحت کلام لازم دانسته اند.

ىلاغت

یعنی بیان سخن به طور قابل فهم و با استفاده از مناسبترین کلمهها؛ مطابق با شیوهٔ سخنوری و بیان سخنان شیوا مطابق با موقعیت و مقتضای حال، به نحوی که بیشترین تأثیر را در مخاطب بگذارد.

رهنمای تدریس درس نهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
علم معانی	موضوع درس
آشنایی با علم معانی و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با علم معانی آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی واژههای مختوم با «ی» در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن، برداشت مطالب، تفکر و تحلیل شان رشد و انکشاف یابد. ۳ – روشهای مطالعه را فرا گرفته و میل و رغبت نوشتن در وجود شان رشد یابد.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه و کتاب.	مواد ممکن و ممد
	درسی

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، 	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از	مطالب بخش مقدماتی
(۱۰) دقیقه	تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر به دقت توضیحات شان، تشویق شده مورد ارزیابی قرار میگیرند و برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش میدهند.	دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. • پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات	
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم.	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جم الات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار را بیرون نویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • متن کامل درس(علم معانی) را با صدای بلند بخوانید، تلفظ واژهها و جملات را شمرده و واضح بیان داشته و معانی واژههای مشکل را توضیح دهید؛ طوری که همه بتوانند آن را خوب بشنوند و بفهمند. • پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس را توضیح داده و سپس مفاهیم مشکل آن را تشریح کنید. • از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. • پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید.	قسمت اول درس (متن)
	از متن درس را تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند، می پرسند.	ار یاد بیری سا دردان مصمین سوید.	
(۳) دقیقه	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شو مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به اَن

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	 با دقت طرز تلفظ واژهها و جمالات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چند شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند و قسمت های مختلف آن را روی تخته یادداشت می کنند. شاگردان قسمت های مختلف واژههای مختوم با «ی» در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب را در کتابچههای خود می نویسند. 	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند و طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسش های بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جواب شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف واژههای مختوم با «ی» در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب بر تخته نوشته شود. • به شاگردان هدایت دهید تا قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده ه مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالها <i>ی</i> شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونـهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	 • تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز اول و بخـش درسـت بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدماتی
(٣٠)	● طبق هدایت، فعالیتهای کتــاب درســی را اجــرا مینمایند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: ال گروهی و سخنرانی فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند.	قسمت سوم درس
دقیقه	متنی را که خوانده می شود، به صورت املا در کتابچههای خویش می نویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صورت درست املایی را روی تخته می نویسد و دیگران خطاهای خود را از روی آن اصلاح می کنند.	املا و نگارش • متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. تمدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسل هایی است که پیش از ما زیسته اند. ما نمیتوانیم در این تمدن شرکت جوییم مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم. یگانه وسیله یی که ما را به این مقصود میرساند، مطالعهٔ کتابهای سودمند است. کتاب مهمترین وسیلهٔ شناختن اعصار گذشته و بهترین وسیلهٔ وقوف بر احوال اجتماعاتی است که از دسترس ما بیرون است.	(فعالیتها)
	● به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خودآزمایی ● پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳)دقیقه	، شان سپرده شود.	مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود و کار خانهگی برای	کار خانهگی
(۲) دقیقه		در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

سکاکی: سراج الدین ابویعقوب یوسف خوارزمی از ادبای معروف عربی، مؤلف کتاب «مفتاح العلوم» در قرن ششم و هفتم (۵۵۵ ـ ۶۲۶ هـ. ق.) است. وی در انواع علوم، مخصوصاً علوم ادبی و بالاخص علوم بلاغی متبحر بود.

عارف: شناسندهٔ دانا، صبور، شکیبا، حکیم زبانی، خداشناس و جمع آن را عرفا گویند.

عامى: منسوب به عام یا عامه، آنکه از عامه باشد، که در فارسى درى به تخفیف میم تلفظ می شود و به معنای جاهل و بیسواد است.

رهنمای تدریس درس دهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
امیر علیشیر نوایی	موضوع درس
آشنایی با امیر علیشیر نوایی و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با امیر علی شیر نوایی و کارنامههای علمی و ادبی او آشنایی حاصل کننـد و از بحث درست نویسی واژههای مختوم با «ی» با پسوندها را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد.	ا هداف آموزشی • دانشی
۳- به مقام معنوی بزرگان احترام نموده و به مطالعهٔ آثار شان علاقهمند شوند.	مهارتیذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونه یی از کتاب «خمسه»، پژوهش در انترنت و تصویری از امیر علی شیر نوایی.	مواد ممکن و ممد درس <i>ی</i>

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده، کار خانهگی	● سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را روی میز م <i>ی گذ</i> ارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها.	
(١٠)	● شـاگردانی کـه بیـان درس گذشـته و	● گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی.	بخش
دقيقه	معرفی درس جدید را به عهده دارند،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـد از دو	مقدماتی
	تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظـر	شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته	
	به دقت توضیحات شـان، تشـویق شـده	به دیگران بیـان دارد و دومـی درس جدیـد را مفصـلاً	
	مورد ارزیابی قرار م <i>ی گ</i> یرند و بـرا <i>ی</i> شـان	معرفی کند. طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات	
	نمره داده می شود.	مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب	
	● بقیـهٔ شـاگردان بـه معرفـی درس گـوش	دهد.	
	میدهند.	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع	
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای	درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	معلم.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ أغاز یافته و مراحل زیر تطبیق	
	بـا دقـت طـرز تلفـظ واژههـا و جمـلات را	گردد:	
	مىشنوند.	• خواندن متن کامـل درس(امیـر علـی شـیر نـوایی) بـا	
(٣٠)		صدای بلند، طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغــاز	
' دقیقه		شود و تا پایان ادامـه یابـد؛ همچنـان تلفـظ واژههـا و	قسمت اول
•	• به تشریح درس و شرح مفـاهیم مشــکل -	جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد.	درس
	أن، گوش فرا میدهند.	• پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس توضیح داده شود	
	• متن کامـل درس را خاموشـانه خوانـده و	و سپس مفاهیم مشکل تشریح شود.	(متن)
	واژههای دشوار را بیرون نویس می کنند.	● از شـاگردان خواسـته شـود کـه مـتن کامـل درس را	
	● به پرسشها جواب میدهند.	خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس	
	• چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف از	کنند.	
	متن درس را تکرار میکنند و دیگران اگر	• پرسشهایی را طرح کنید، تـا از یـادگیری شـاگردان	
	مشکلی داشتند، می پرسند.	مطمئن شويد.	
		● از چند شاگرد بخواهید که یک یک پـاراگراف از مـتن	
		درس را با صدای بلند درمقابل صنف بخوانند.	
(٣)			خلاصه
دقيقه			و توضیحات
/ / /	1. 1. 1. (1. (1		als the
(٢)			سؤالها <i>ی</i> شاگرداد م
دقیقه			شاگردان و پاسخ به آن
	ان پس از آن ختم درس و خداحافظی.		

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
	.	,,, .,	مطالب
		• تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته.	
	• ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها	• تكرار بعضى از سؤالات ساعت قبلى، كـه توسـط	
(١٠)	پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	معلم و شاگردان مطرح شده بود.	بخش
دقیقه			مقدماتی
		درس با نام خدای بزرگﷺ أغاز یافته و مراحل زیر	
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جمـالات را	تطبيق گردد:	
	مىشنوند.	• خواندن متن کامـل بخـش «بخـوانیم و بـدانیم» بـا	
(٣٠)		صدای بلند طوری که همه بتوانند أن را بشـنوند،	
دقيقه		أغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها	قسمت دوم
	• به پرسشها پاسخ ارائه میدارند.	و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد.	درس
	• چند شاگرد متن کامل بخش «درست	• پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح	
		نموده و جواب شاگردان را دریافت کنید.	
	بنویسیم » را با صـدای بلنـد در مقابـل صنف میخوانند.	● متن کامل بخش «درست بنویسیم» خوانده شـود و	(درست
	صنعت می موانند. • چند شاگرد متن کامل بخش «درست	توضیحات مناسب ارائه گردیده بر روی تخته نوشته	بنویسیم)
	و چند ساورد میل فاهل بخش «درست بنویسیم» را در برابر صنف میخوانند.	شود.	
		● قسمتهای مختلف درس واژههای مختوم بـا «ی»	
	 شاگردان قسمتهای مختلف «واژههای مختـوم بـا «ی» بـا پسـوندها را در 	با پسوندها مشخص شود.	
	محصودهای خود می نویسند. کتابچههای خود می نویسند.	• از چند شاگرد، به اساس نوبت، خواسته شود که	
	تابچههای خود می تویسند.	متن کامل درس را با صدای بلنـد در مقابـل صـنف	
		بخوانند.	
		• به شاگردان هدایت بدهید که قسمتهای مختلف	
		بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود	
		بنویسند.	
(٣)	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و
دقیقه	4		توضيحات
(٢)	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به موارد <i>ی</i> که ناگفته مانده پاسخ داده ه	سؤالهای
دقيقه		مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	شاگردان و
			پاسخ به أن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	 تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدماتی
(٣٠)	 ● طبق هدایت، فعالیتهای کتاب درسی را اجرا مینمایند. 	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت سوم درس
دقیقه	متنی را که خوانده می شود، بـــه صـــورت امـــــلا در کتابچـــههـــای خـــویش مینویسند. در پایـــان، یـــک تـــن از شاگردان صـورت درست املایــــی را روی تختـــه مـــینویســـد و دیگـــران خطاهای خود را از روی آن اصلاح می کنند.	املا و نگارش متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند: زبان دری یکی از زبانهای زندهٔ دنیا است که به کمک آن میتوان پای سخن دانشمندان و حکیمانی نشست که در طول قرنهای گذشته، سخنان عالمانه و حکمت آمیز خود را با این زبان بیان کرده و به یادگار گذاشته اند. کلمهٔ دری را شاعرانی زیادی در اشعار خویش به کار برده اند که از آن جمله میتوان از علامه اقبال لاهوری نام برد که دری را چنین ستوده است: گرچه هندی در عذوبت شکر است طرز گفتار دری شیرینتر است	(فعالیتها)
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خودآزمایی پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	<i>ی</i> شان سپرده شود.	مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی بر	کار خانه <i>گی</i>
(۲) دقیقه	_	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

انجیل: به معنی مژده و بشارت بوده، کتاب آسمانی حضرت عیسی (ع) و نام یکی از ولسوالیهای بزرگ ولایت هرات است که در جنوب شهر هرات موقعیت دارد.

بقاع خیر: بقاع جمع بقعه و کلمهٔ عربی است، به معنای زمین بلند و مکان مرتفع.

تذهیب: از کلمهٔ عربی ذهب گرفته شده و به معنای طلاکاری است.

چهارسوق: سوق کلمهٔ عربی بوده و به معنای بازار است و در اینجا به معنای چهارراهی، یعنی در زبان فارسی دری آن را میان چهارراه و یا چوک گویند که جمع آن اسواق است.

فرسنگ: لغت پهلوی بوده، مقیاس مسافت قریب شش کیلو متر را گویند.

تیموریان: پس از انقراض مغول، تیموریان که با ایشان پیوندی داشتند به سر اقتدار آمدند. امیر تیمور از ماوراءالنهر به خراسان حمله آورد؛ هرات را از ملوک کرت گرفت و امیر حسین والی بلخ را کشت. اهالی آن را قتل عام کرد و مدارس را سوختاند، برخی عالمان فرار کردند و هنگامی که پسرش بعد از وفات وی به قدرت رسید به جبران خرابیهای پدر در عمران شهرها و مدنیت و فرهنگ اقدام کرد و به حدی وضع فرهنگی، مدنی و علمی را پیش برد که کشور را به سویهٔ فرهنگ رنسانس اروپا رسانید.

دورهٔ تیموریان از دورههای پررونق علمی و هنری به شمار میآید که علم و ادب اهمیت و ابهتی داشته از دورههای پرشکوه ادبیات افغانستان میباشد.

سلطان حسین بایقرا: سلطان ابوالغازی حسین بن منصور بایقرا از شاهزاده گان گورگانی که ابتدا تحت حمایت میرزا الغبیک بود؛ چون وی و پسرش عبداللطیف به قتل رسیدند، ابوسعید او را به حبس افگند، سلطان حسین گریخته به ابوالقاسم بابر پیوست و با وی فرار کرد و در سال ۸۶۲ هـ. ق. استرآباد را تسخیر کرد و در آنجا به شاهی نشست. سلطان حسین بایقرا از شاهان دانشمند و علم دوست بود و دورهٔ شاهی او از جنبهٔ ادبی بسیار مهم است؛ زیرا که دربار او در هـرات مرکز علم و ادب گشت و شاعران و نویسنده گان به آنجا رو آوردند و مورد تشویق سلطان و وزیر دانشپرورش امیر علـیشـیر نوایی قرار گرفتند.

سلطان حسین شخصاً علاقهٔ وافری به علم و ادب داشت و کتاب مجالس العشاق به وی منسوب است.

ماوراءالنهر: سرزمینی بوده است در شمال رود جیحون بین دو رود سیحون و جیحون شامل بخارا، سمرقند، خجند، ترمذ و ماوراءالنهر که پنج قرن، بزرگترین مهد تمدن اسلامی خراسان و مرکز حکومتهای خراسانی و تا دورهٔ قاجاریه تابع حکومت مرکزی خراسان بوده است. ماوراءالنهر مولد و مدفن بسیاری از دانشمندان بزرگ است و این سرزمین اکنون جزء جمهـوری از بکستان می باشد.

زبان ترکی چغتایی: در دورهٔ حکومت تیموریان در اثر علاقهٔ پادشاهان شاعر و ادیب دوست و ظهور شخصیتی مانند امیر علی شیر نوایی زبان ادبی و ادبیات رسمی و متداول در آمد. ترکمنان ترکستان از اقوامی بودند که چغتایی را زبان ادبی خود قرار دادند.

رهنمای تدریس درس یازدهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
اضرار مشروبات الكولى	موضوع درس
آگاهی از اضرار مشروبات الکولی و آشنایی با درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – از اضرار مشروبات الکولی آگاهی حاصل کنند و از بحث درست نویسی واژههای مختوم با «ی» با افعال اسنادی را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن، برداشت مطالب، تفکر و تحلیل شان رشد و انکشاف یابد. ۳ – به اضرار مشروبات الکولی پی برده از آنها دوری کنند.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد
	درسی

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
ا رهن	علیت سا عردان	عالیت سنم	مطالب
	• ادای ســلام و احتــرام نمــوده، کــار	• سلام، احوالپرسی، دقت در وضع جسمی و	•
	خانه گی خویش را روی میز	روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها.	
	میگذارند.	 گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی. 	بخش
	• شاگردانی که بیان درس گذشته و	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـد	. ت مقدمات <i>ی</i>
(١٠)	معرفی درس جدید را به عهده دارنـد،	از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از	
(۱۰) دقیقه	تشریحات خویش را ارائه میدارنـد و	درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس	
دفيقه	نظر به دقت توضیحات شان، تشویق	جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه	
	شده مورد ارزیـابی قـرار مـیگیرنـد و	سوالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در	
	برایشان نمره داده میشود.	خلال تشریحات خویش جواب دهد.	
	بقیهٔ شاگردان بـه معرفـی درس گـوش	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخـل چوکـات	
	مىدھند.	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	• گــوش دادن و ارائــهٔ پاســخ بــه		
	پرسشهای معلم.		
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات	درس با نام خدای بزرگ اِ اَغاز یافته و مراحل زیـر	
	را میشنوند.	تطبیق گردد:	
	• بـه تشـریح درس و شـرح مفـاهیم	• متن كامل درس (اضرار مشروبات الكولى) را بــا	
	مشکل آن، گوش فرا میدهند.	صدای بلند بخوانیـد و توضـیحات لازم در مـورد	
	• متن کامل درس را خاموشانه خوانـده	مفاهیم و واژههای آن ارائه نمایید.	قسمت اول
	و واژههای دشوار آن را بیرون نـویس	● از شـاگردان بخواهیـد کـه مـتن کامـل درس را	درس
	میکنند.	خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیـرون	
(٣٠)	• به پرسشها جواب میدهند.	نویس کنند.	(مت <i>ن</i>)
ر ۱۰ دقیقه	• چند تن از شاگردان، یک یک	• پس از خوانش خاموشانه پرسـشهـایی را طـرح	
دحيمه	پـــاراگراف از مـــتن درس را تکـــرار	کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید.	
	می کنند و دیگران اگر مشکلی	• از چندین شاگرد بخواهید که یک یک پـاراگراف	
	داشتند، می پرسند.	از متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف	
		بخوانند و مفهوم آن را با زبان ساده بیان دارند.	
(٣)	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاصهٔ آن به شاگردان گفته شود.		خلاصه
دقیقه			و توضیحات
(٢)	راده شود. درضمن به سؤالات شاگردان	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ ه	سؤالهاي
دقیقه			شاگردان و
"		توسط خود معلم مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خ	پاسخ به آن

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چند شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند و قسمتهای مختلف آن را روی تخته یادداشت می کنند. شاگردان قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	ا پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده و مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده، در	• تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	·
(١٠)	گروهها تنظیم میشوند.	• طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست	بخش
ر ۱ دقیقه	• پاسخهای متفاوتی به گونهٔ	بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	مقدماتی
	شفاهی ارائه خواهند داشت.	3 7 114 19	
		درس با نام خدای بزرگﷺ اَغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
	• طبق هدایت، فعالیتهای کتاب	کار گروه <i>ی</i> و سخنرانی	
	درسی را اجرا مینمایند.	• فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان	
		توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجـه	
		برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کنـد	قسمت سوم
		و آن را در برابر صنف بخوانـد؛ سـپس از شـاگردان خواسـته	درس
		شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتـاب	
(٣٠)		شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیـر نظـارت داشـته بـه	
ر ۱۰ دقیقه		ایشان کمک م <i>ی</i> کند.	(فعاليتها)
دديد	• متنی را که خوانده میشود، بـه	<u>املا و نگارش</u>	
	صورت املا در کتابچههای	• متن زیر خوانده شود، تا شاگردان أن را بـه صـورت امـلا در	
	خویش مینویسند.	کتابچهها <i>ی</i> شان بنویسند.	
	• در پایان، یک تن از شاگردان	اگر خود را دوست نداشته و برای خود ارزش قایل نباشید، فعالیت تـان در	
	صورت درست املایی را روی	هر زمینه بی فایده است، چرا که اعتماد به نفس شما را به اَرزوی تان	
	تخته مینویسد و دیگران	میرساند. اگر اعتماد به نفس نداشته باشید پی در پی به خود شک می کنید و	
	خطاهـای خـود را از روی آن	به مرورهای درسی خود تردید می کنید و همچنان نظریات خود را بـا تــرس و 	
	اصلاح م <i>ی</i> کنند.	لرز ابراز می دارید. اگر استاد در صنف از شما مطلبی را بپرسد احساس حقارت	
		خواهید کرد و هم اگر روزی بیش از اندازه نگران باشید بـه خـود مـی گوییـد:	
		بهتر است امروز به صنف نروم. همیشه اعتماد به نفس داشته باشید و موفقیت را هدف قرار داده به پیش بروید، پیروزی از آن شماست.	
	م مالا ما ما ما	. #	
	• بـه سـؤالات ايـن بخـش بـه	خودازمایی • بیشرای خشرند داری این به این در در این این در	
	صورت شفاهی پاسخ ارائیه مداند	• پرسشهای بخش «خودازمایی» را به صورت شفاهی مطرح	
	مىدارند.	کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سـوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	د ای شان سد ده شود.	مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گ	کار خانه <i>گی</i>
ر ۲) دقیقه	ی برای سال سپرت سوت	سهوم سر بعش در عه می توسیق داده سرده سپس در	
(٢)	ے که احیاناً ناگفته مانده باشد، باسخ داده	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی ک	سؤالهاي
ر٠) دقیقه			رات ت شاگردان و
_ "			پاسخ به آن

معلومات اضافي

خون

مایع سرخرنگ که در تمام رگهای بدن جسم زنده جریان دارد و بدن از آن تغذیه میکند. طعمش اندکی شور و دارای بوی مخصوص بوده، مرکب از کرویات سرخ و سفید است و مقدار آن در حیوانات پستاندار یک سیزدهم وزن بدن آنها است. انسانی که وزن بدنش ۶۵ کیلو گرام باشد تقریباً ۵ کیلو گرام خون دارد. در هر ملی متر مکعب خون ۵ میلیون کرویات سرخ وجود دارد.

قلب

عضو صنوبری شکل که در جانب چپ سینه قرار گرفته، مانند پمپ برای رساندن خون به تمام بدن در کار است. حرکات منظم قلب را ضربان قلب گویند، تعداد ضربان قلب در پیران و اطفال ۳۰ تا ۵۰ و در جوانان ۲۰ تا ۸۰ مرتبه در دقیقه است.

(Alkool)الكول

اصلاً کلمهٔ فرانسوی مأخذ از (الکحل) عربی است. مایعی است دارای طعم تند و سوزان، عموماً دو قسم آن مشهور است: اول: میتایل الکول که نوشیدن آن سبب کوری شخص و حتی مرگ وی میشود.

دوم: ایتایل الکول (Ethyl Alkool) که نام دیگر آن ایتانول (Ethnol)است. این الکول در تمام نوشابههای خمری شراب و عرق و امثال آنها موجود است و از شراب انگور یا کشمش گرفته می شود. مایعی است بی رنگ با بوی مطبوع و طعم تند، در مجاورت هوا با شعلهٔ آبی کم رنگ می سوزد و بیشتر به صورت مشروبات الکولی مصرف می شود. در داروخانهها (فارمسی) نیز به کار می رود و آن را الکول سفید هم می گویند.

رهنمای تدریس درس دوازدهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
رُمان چیست؟	موضوع درس
آشنایی با رُمان و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با رُمان آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای واژههای مختوم با «ی» با ضمایر را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن، برداشت مطالب و اندیشه و قیاس در وجود شان تقویه گردد. ۳- روشهای مطالعه را فرا گرفته و میل و رغبت به مطالعهٔ رُمانها در وجود شان رشد یابد.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده،	• سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و	
	کار خانه گی خویش را روی	ایجاد ارتباط عاطفی با اَنها.	
	میز م <i>ی</i> گذارند.	● گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی.	بخش
	●شاگردانی کـه بیـان درس	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـد از دو شـاگرد	مقدماتی
(١٠)	گذشته و معرفی درس جدید	بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان	
دقیقه	را به عهده دارند، تشریحات	دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند. طوری که همـه	
	خویش را ارائه میکنند و نظر	سـؤالهـای اَمـده در چوکـات مقـدماتی درس را در خــلال	
	بـه دقـت توضـيحات شـان،	تشریحات خویش جواب دهد.	
	تشویق شده مورد ارزیابی قـرار	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از	
	می گیرند و برای شان نمره داده	بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	مىشود.		
	بقیهٔ شاگردان به معرفی درس		
	گوش میدهند.		
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ بـه		
	پرسشهای معلم.		
	●با دقت طرز تلفـظ واژههـا و	درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
	جملات رامیشنوند.	 متن کامل درس (زُمان چیست؟) را با صدای بلنـ د بخوانیـ د، 	
	بـه تشـریح درس و شـرح	تلفظ واژهها و جملات را شمرده و واضح بیان داشته و معانی	
	مفاهیم مشکل أن، گـوش فـرا	واژههای مشکل را توضیح دهید؛ طوری که همه بتواننـد أن را	
	مىدھند.	خوب بشنوند و بفهمند.	قسمت اول
(٣٠)	•متن کامل درس را خاموشانه	• پس از پایان خوانش، ابتدا کـل درس را توضـیح داده و سـپس	درس
دقيقه	خوانـده و واژههـای دشـوار را	مفاهیم مشکل اُن را تشریح کنید.	(")
	بیرون نویس می کنند.	•از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را خاموشانه بخوانند و	(متن)
	• به پرسشها پاسخ میدهند. 	واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند.	
	• چند تن از شاگردان به نوبت،	• پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از	
	یک یک پاراگراف از متن درس	یادگیری شاگردان مطمئن شوید.	
	را تکرار میکنند و دیگران اگر	• از چند شاگرد بخواهید که هر کدام یک پاراگراف از متن درس را	
()	مشکلی داشتند، می پرسند.	با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند. آنها تشویق و رهنمایی شوند.	
(٣)	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاصهٔ اُن به شاگردان گفته شود.		خلاصه و توضیحات
دقیقه			
(٢)	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای		سؤالهای
دقیقه	مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالی یی را که شاگردان مطرح نکرده اند، توسط خود معلم		شاگردان و پاسخ به آن
<u></u>	مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.		

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جم الات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. پندین شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند و قسمتهای مختلف آن را روی تخته یادداشت می کند. گوش فرا می دهند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش « بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف واژههای مختوم با «ی» با ضمایر توسط معلم گرامی بر تخته نوشته شود. • برای تحکیم هرچه بیشتر درس توضیحات لازم رائه گردد.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(٣) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	ا پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

		ساحت در سی سوم	1
زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده،	• تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
(١٠)	در گروهها تنظیم میشوند.	• طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست	بخش
دقیقه	• پاسخ های متفاوتی به گونـهٔ	بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	مقدماتي
	شفاهی ارائه میکنند.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
		کار گروهی و سخنران <u>ی</u>	
	• طبق هدایت، فعالیتهای	• فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان	
	کتاب درسی را اجرا میکنند.	توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه	
		برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند	قسمت سوم
		و آن را در برابر صنف بخواند؛ سـپس از شـاگردان خواسـته	درس
		شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب	
(٣٠)		شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به	
دقیقه		ایشان کم <i>ک می کند</i> .	(فعاليتها)
		<u>املا و نگارش</u>	
	 متنی را که خوانده میشود، 	• متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را بـه صـورت امـلا در	
	بـــه صـــورت امــــلا در کتابچـــههـــای خـــویش	كتابچههای شان بنویسند.	
	مىنويسند.	صبر عبارت از کلید خوشی و خوشبختی هاست که انسان را به بهشت نزدیک و از دوزخ دور نگه میدارد. بزرگان ما در	
	• در پایـــان، یــک تـــن از	را به بهست عرفیک و ار خوری خور فقت می دارد. بررفان ما در بارهٔ صبر گفته اند: «صبر تلخ است، ولیکن بر شیرین دارد.»	
	شاگردان صورت درست	صبر، سنگ سخت را نرم می سازد. اگر صبر نداشته باشیم،	
	املایسی را روی تختسه	پریشان، سرگردان و کمطاقت شده، کار خویش را به درستی	
	مــــینویســـد و دیگــــران	انجام داده نمی توانیم. صبر رحمت و برکتی است که خداوند ﷺ	
	ی ری کری خطاهای خود را از روی آن	برای ما عطا کرده است؛ پس بر ماست تا این رحمت خداوندی	
	اصلاح م <i>ی</i> کنند.	را غنیمت بزرگ دانسته، از أن پاسداری کنیم و أن را شیوهٔ	
		خود سازیم.	
	● به سؤالات این بخـش بـه	خودازمایی • بیشرای بخش «نیدآنیایی» اید و بیششنام بیماری	
	ب سورت شفاهی پاسخ ارائه	پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی	
	میدارند.	دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)		مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه ا	
دقیقه	<i>y y, b 2</i> y. 8	, o , , c., , o , , , , , , , , , , , , , , , , ,	کار خانه <i>گی</i>
(٢)	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد،		سؤالهاي
دقیقه	_		
	درس و خداحافظی.		

معلومات اضافي

افسانه

افسانهها احتمالاً قدیمی ترین شکل ادبیات است؛ اما توسعه و تحول آن به صورتی که جنبهٔ ادبی یافته فقط مربوط به سه قرن پیشتر نیست. حکایتها و افسانههای منثور از حیث تاریخ جلوتر از اختراع خط بوده؛ ولی میان مردمان نخستین و ناآشنا به خط و نوشتن، صورتهای مختلف افسانه از لحاظ قالب و محتوا وجود داشته و به آسانی سینه به سینه در دورآنهای بس طولانی از نسلی به نسلی انتقال یافته است.

حماسه

در لغت به معنای دلاوری و نوعی از اشعار وصفی است که مبتنی بر توصیف اعمال پهلوانی و مردانه گیها و افتخارات و بزرگیهای قومی یا فردی باشد به نحوی که شامل مظاهر مختلف زنده گی آنان گردد.

در شعر حماسی دسته یی از اعمال پهلوانی خواه از یک ملت باشد و خواه از یک فرد به صورت داستان یا داستانهایی در می آید که ترتیب و نظم از همه جای آن آشکار است.

در یک منظومهٔ حماسی، شاعر هیچگاه عواطف شخصی خویش را در اصل داستان وارد نمی کند و آن را به پیروی از امیال خویش تغییر نمی دهد و به شکلی تازه چنانکه خود بپسندد یا معاصران او بخواهند در نمی آورد و به همین منوال در سرگذشت یا شرح قهرمانی های پهلوانان و کسانی را که توصیف می کند هرگز دخالتی نمی ورزد و به نام خود و آرزوی خویش در باب او داوری نمی کند؛ چنانچه در شاهنامه و دیگر منظومه های حماسی می بینیم.

فلسفه

کلمهٔ فلسفه یا (Philosophy) از دو کلمهٔ یونانی "Philia" به معنای دوست داشتن و "Sophia" به معنای خرد و حکمت مشتق شده است. نخستین متفکری که اَن را به کار برد ظاهراً فیثاغورث (متولد ۵۷۰ پیش از میلاد) بود؛ لیکن افلاطون (۴۲۷–۳۷۴ پیش از میلاد) این اصطلاح را به معنای مشخص و تقریباً امروزی به کار برد.

در گذشته، فلسفه را «علم به حقایق اشیا و عمل کردن به بهترین» اطلاق میکردند؛ تقریباً همهٔ علوم و معارف را در بر میگرفت و به دو نوع نظری و عملی تقسیم میشد.

در یونان باستان با لفظ فلسفه، تمام معلومات نظری و عملی انسان را تعیین میکردند؛ سپس کم کم تخصص و تقسیم کار به میان آمد و علوم به تدریج از فلسفه جدا شد. بعضی از متفکران از جمله «اگوست کنت» فلسفه را نظریهٔ عمومی در بارهٔ علوم میدانند.

می توان برای فلسفه موضوع عامتری که ذهن انسان و حیات درونی باشد قایل شد. در تعریف فلسفه می توان گفت که آن علم یا مطالعهٔ حیات درونی و روابط آن با حیات کلی و جهانیست.

فلسفه شامل روانشناسی، جمال شناسی، منطق و اخلاق است و دو مقصد دارد: نظری و عملی، یعنی از طرفی ذوق کنجکاوی بشر را در بارهٔ حیات درونی خود به مراد میرساند و از طرف دیگر انسان را، در فعالیت در مورد خود و دیگران اعانت می کند. فلسفه، انسان را در مسایل مهم سیاسی و اجتماعی به اتخاذ طریقهٔ عقلانی رهبری می کند.

رهنمای تدریس درس سیزدهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
چهارمقاله	موضوع درس
آشنایی با آثار کهن و تاریخی ادبیات دری و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با عروضی سمرقندی و کتاب چهارمقاله آشنایی حاصل کنند و از بحث درستنویسی واژههای مختوم با «ه» غیر ملفوظ در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب را فرا گیرند. ۲- توانایی خواندن، سخنرانی، نوشتن، تحلیل و تفکر در وجود شان تقویت گردد. ۳- به ارزش و اهمیت آثار کلاسیک (کهن) ادبیات دری پی برده، در حفظ و نگهداشت آنها کوشا باشند.	اهداف آموزشی دانشی مهارتی ذهنیتی
با استفاده از روشهای:	
 توضیح و تحلیل خواندن و نوشتن پرسش و پاسخ تمرین 	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونه یی از کتاب «چهارمقاله» و پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
	• ادای ســلام و احتــرام نمــوده، کــار	• سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خانهگی خویش را روی میز م <i>ی</i> گذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با اَنها.	
(١٠)	● شـاگردانی کـه بیـان درس گذشـته و	• گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی.	بخش
` ′	معرفی درس جدید را به عهده دارنـد،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو	مقدمات <i>ی</i>
دقیقه	تشریحات خویش را ارائه میدارنـد و	شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته	
	نظر به دقت توضیحات شــان، تشــویق	به دیگران بیان دارد و دومـی درس جدیـد را مفصـلاً	
	شده مـورد ارزیـابی قـرار مـیگیرنـد و	معرفی کند؛ طوری که همه پرسشهای آمده در	
	برا <i>ی</i> شان نمره داده م <i>ی</i> شود.	چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش	
	بقیهٔ شـاگردان بـه معرفـی درس گـوش	جواب دهد.	
	مىدھند.	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع	
	• گــوش دادن و ارائــهٔ پاســخ بــه	درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	پرسشها <i>ی</i> معلم.		
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جمالات را	درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر	
	مىشنوند.	تطبیق گردد:	
		• خواندن متن کامل درس(چهارمقاله) با صـدای بلنـد و	
/ \	• به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل	طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا	
(٣٠)	آن، گوش فرا م <i>ی</i> دهند.	پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات بایـد	
دقيقه	• متن کامل درس را خاموشانه خوانـده و	شمرده و واضح صورت گیرد.	قسمت اول
	واژههای دشـوار را بیــرون نــویس	• پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس توضیح داده شود	درس
	می کنند.	و سپس مفاهیم مشکل تشریح شود.	, ,
	ullet به پرسشها جواب میدهند.	• از شاگردان خواسته شود که متن کامل درس را	(متن)
		خاموشانه بخواننـد و واژههای دشـوار آن را بیـرون	
	• چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف	نویس کنند.	
	از مــتن درس را تکــرار مــیکننــد و	• پرسشهایی را طرح کنید، تـا از یـادگیری شـاگردان	
	دیگران اگر مشکلی داشتند، میپرسند.	مطمئن شويد.	
	• واژههای مشکل و معانی اُنها را	• ازچندین شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از متن	
	برتخته و در کتابچه م <i>ی</i> نویسند.	درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند.	
		• معانی واژههای مشکل برای شاگردان توضیح شود.	
(٣)	هٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاص	خلاصه
ر٠) دقيقه	, , , , ,		و توضیحات
(٢)	. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود	سؤالهاى
دقیقه	اگردان مطرح نکرده اند، توسط خود معلم	مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که ش	شاگردان و
		مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به آن

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	• ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدمات <i>ی</i>
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چندین شاگرد مــتن کامــل بخــش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «درست بنویســم» را در کتابچــههـای خــود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش « بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چند شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف واژههای مختوم با «ه» غیر ملفوظ در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب توسط معلم گرامی بر تخته نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده و مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

مطالب معالب معار مساوالاتي در بارة مـــن درســـي روز اول و بخــش درســـت معار مساوالاتي در بارة مــن درســـي روز اول و بخــش درســـت معدماتي معدماتي بخـش در صـــن يا نام خداي يزرکـــــلا أغاز يافته و مراحل زير تطبيق کردد: ما بست. در ضعن يک نفر شان همه نظريات را يادداشت کند و تونيح دهيد که در چه مواردي با هم مباحثه کرده دبه تنبجــه مدرس با نام خداي کرکـــلا اين بخش را مطابق هدايت کناب درسي را اجرا مي کنند. موست سوم ابرا کنند در خوانده شود، تــا شـــاگردان آن را بـه صورت امـــلا در الم در کتابچههاي شان بنويسند. منره کي کنند نـــــــــــــــــــــــــــــــــ	(۱٠)	فه ۱۱ ش ۱۱ مه	فمال سرام	عناوين
• تمارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • ادای سلام و احترام نموده، در بنویسیم به گونهٔ شفاهی. • طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست گروهها تنظیم می شوند. • بنویسیم به گونهٔ شفاهی. • مندایت این بخش را در صنف مطرح نصوده و به شاگردان • اخالیت این بخش را در صنف مطرح نصوده و به شاگردان • فعالیت این بخش را در صنف مطرح نصوده و به شاگردان • از در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود برسی را اجرا می کنند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. • مین بنویسند و بخیس قشنگی در بارهٔ شخصیت و کتابچههای شان بنویسند و بخیس می خود در ذهن تان بکشید؛ ینی کوشش کنید سبت مینویسد و دیگران در خود در ذهن تان بکشید؛ ینی کوشش کنید سبت خود داخرام ایلقتحدا. خوبی ها و بیشتر بر دافته به خود خود مین مورت نماید که انسان آزاد، داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، ایلقتحدا. خوبی ها و بیشتر بر داشته به خود خود مین مورت نماید که انسان آزاد، داشته به خود خود در خود سراغ کردید فراصوش کنید و آن را روی آن تصور کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، داشته به خود خود مود ساد و بیشتر و متجسس استید و نکات منبه به خود تو خوتین تصور کنید و آن را را نود در ذهن خود کرکنید و چنین تصور کنید و آن را را نود در ذهن خود کرکنید و چنین تصور کنید و آن را را دود در ذهن خود کرکنید و چنین تصور کنید و آن را	(١٠)	عماليت سا حردان	عاييت شم	
بخش مقدماتی بنویسیم به گونه شفاهی. مقدماتی بنویسیم به گونه شفاهی. حرس با نام خدای بزرگ ها آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: افعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان آن را به مه نظریات را یادداشت کند و توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه و توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه این تر در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود بایدا کتناب شان که که میکند. اجرا کنند، معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان که کما میکند. اجرا کنند، معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان خویسد. به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. و کتابچههای شان بنویسند. و کتابچههای شان بنویسند و یکس قشنگی در بارهٔ شخصیت و کتابه مینوسند و دیگران خویسها به خود بدین ناشید و بخوشید که انسان آزاد، داشته باید که اگر در خود سراغ کردید فراموش کنید و آن را ازازده، باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات هنیفی را که اگر در خود سراغ کردید فراموش کنید و آن را ازاده، باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات تعفی بخره خوشین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود رد نفی خود رد نفی خود رد نوی کنید، تو بهتر پیهتر و بهتر و بهتر پیهتر و نامه پیشر و داره از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. اگار خانه گرا کردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. اگار خانه گرا کردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. اگار خانه گرا کردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	(1.)	م ادار برسلام و احتیام نوردی و	● تعلیفات، گرفتن حاضری و تنظیم گرووها	••••
مقدماتی درس با نام خدای بزرگ ها آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: کار گروهی و سخترانی فسالیت این بخش را در صنف مطرح نصوده و به شاگردان وضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به تیجه قسمت سوم قسمت سوم قسمت سوم قسمت سوم از زیر نظارت داشته به ایشان کمک میکند. اجرا کنند، معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک میکند. اجرا کنند، معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان خویست و کتابچههای شان بنویسند. از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بیارهٔ شخصیت و کتابچههای شان بنویسند. از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بیارهٔ شخصیت و کتابچههای شان بنویسند و بیگران خوی مواد می و به خود در ذهن تان پکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بیارهٔ شخصیت خود را از روی آن تخته مینویسند و دیگران ازاد، داشته به تونهٔ مثال به استدادها، بالقتها، خوبیها و میکنند. منزهای خود و کم کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، داشته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود نوشین شدید قدم در را از روی آن را ازاد، بنتیجه به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود نوسین شدید قدم در را به چشر و بهشر پیشتر برداشته اید و به شخصیت خود احترام قابل شده اید. و برسش های بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی باسخ ارائه کی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی	5			
رس با نام خدای بزرگ قاغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه باز در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و از در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود ایرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای گاگردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت از خود تان تصویر و عکس قشنگی در ببارهٔ شخصیت و به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبید که انسان آزاد، داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوریها و ایرازده، باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات منبید که انسان آزاد، تصور کنید و قتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود ضید تصور کنید و قتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود کوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن تا دو به شخصیت خود احترام قابل شده اید. • برسش های بخش هود آزمایی » را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. ۱ کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. ۱ کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. ۱ کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. ۱ کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود.	دقیقه ا			_
درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق کردد: • فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه به ایسان آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود برس که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتباب شان از در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند. • متن زیر خوانده شوده تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای تا کتابچههای شان بنویسند. تا زخود تان تصویر و عکس قشنگی در بدارهٔ شخصیت و در پایان، یک تن از شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای کار کردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بدارهٔ شخصیت و دیگر ایند و چنین تصور نمایید که انسان آزاده داشته به رخ تان نکشید؛ یعنی کوشش کنید و آن را از ارزنده باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات هنرهای خود در خود سراغ کردید فراموش کنید و آن را از ارزنده باشخصیت خود احترام قابل شده اید. تصور کنید وقتی به خود خوشین شدید قدم در راه بچشر و بهتسر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود خوشین شدید قدم در راه بچشر و بهتسر کنید و آن را به صورت شفاهی مطرح خود اظمینان حاصل کنند. • پرسش های بخش هخود داملیتان حاصل کنند. دیگر شاگردان از یادگیری توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. • ماههوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود.			بىويسىم بە ئونە سەھى.	مقدمانی
ما الله الله الله الله الله الله الل		سفاهی ارایه خواهند داست.		
قست سوم قست سوم قست سوم قست ساکردان و سنف مطرح نصوده و به شاگردان و کتاب درسی را اجرا می کنند. قسمت سوم زرس قسمت های دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان زیر برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود رس رس کمک می کند. مین زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. مین زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. املا و نگارش کارکردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت و بخوشی مینویسند. من زیر خوانده شود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت و بخوشی باشید و بکوشید افکار مثب و جذابی در مورد خود در از روی آن دارنده، باشید؛ به گونهٔ مثال به استمدادها، لیاقتها، خوبیها و اصلا می کنند. منزهای خود فکر کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، اشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و آن را از روی آن نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خوبی را از خوبی را از نود در ذهن خود کنید. مینوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خوبی را از خود در ذهن خود کنید. خودآزمایی • پوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خود مینوست خود احترام قایل شده اید. تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر خود اطمینان حاصل کنند. عرفهوم شعر بخش کار خانه کی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه کی برای شان سپرده شود. عرفهوم شعر بخش کار خانه کی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه کی برای شان سپرده شود. عرفت کار خانه کی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه کی برای شان سپرده شود. عرفت کار خانه کی کار خانه کی کار خانه کی برای شان سپرده شود. عرفت کار خانه کی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه کی برای شان سپرده شود. عرفت کار خانه کی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه کی برای شان سپرده شود.			درس با نام خدای بزرگﷺ اَغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
قسمت سوم رود خود رود خود در دهن که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه و برستد. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و جنیس از شاگردان خواسته شود رست املا و کارکردهای آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند. (۳۰) (فعالیتها) متن زیر خوانده شوده تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. متن زیر خوانده شوده تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و به گونه مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و املاح می کنند. منزهای خود در نمن تان بکشید؛ و بخیش کنید نسبت از ازنده باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات اصلاح می کنند. منزهای خود فکر کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، خود بر برای نماید و به شرعی و متجسس استید و نکات از رنده باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات تصور کنید وقتی به خود خوشیین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به دن تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود خود برا به صورت شفاهی مطرح خود آزمایی کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید، در گره شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی توضیح در خود د			کار گروهی و سخنرانی	
قسمت سوم رود خود رود خود بد انتیجه و توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه و تر برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود رست املا و کار کند. اجار کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کند و کتابچههای شان بنویسند. • متن زیر خوانده شوده تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. بازه شخصیت و خابی در مورد خود کارکردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بارهٔ شخصیت و بخابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و ارزنده، باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات از زنده، باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات از زنده، باشخصیت، دوست داشتی و متجسس استید و نکات تصور کنید وقتی به خود خوشیین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به دن تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود نیست برداشته اید و به شخصیت خود احترام قابل شده اید. تصور کنید را تاز یکسو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطرح خودآزمایی و بیر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی توضیح در خود در خ		• طبـق هـدايت، فعاليـتهـاي		
قسمت سوم کرد. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان کمک می کند. (۳۰) (فعالیتها) مک می کند. مین زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای مین بنویسند. مین زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بارهٔ شخصیت و به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود کارکردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت از خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت میزهای خود فرد کرنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و ایرزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات مینید و آن را را نمود در ذهن خود در ذهن خود در ذهن خود در ذهن خود کرات مینید و بنیت تصور نمایید که انسان آزاد، داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و ایرزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به درخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود خود احترام قابل شده اید. عورسشهای بخش «خود خود مینید و نموسیت خود احترام قابل شده اید. عورت شفاهی پاسخ از یکمو توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. عریر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. عریر خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. عریر خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. عریر خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود.				
رس (۱۰) در برابر صنعت بحوالند؛ سپس از شاگردان خواسته شود اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان میک می کند. • متن زیر خوانده شود، تـا شاگردان آن را بـه صـورت املا در کتابچههای شان بنویسند. از خود تان تصویر و عکس قشـنگی در بـارهٔ شخصـیت و به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود کار کردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسـبت ادارنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکـات هنرهای خود فکر کنید و چنـین تصـور نمایید کـه انسـان آزاد، داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقـتـهـا، خوبیهـا و از زروی آن ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکـات امیلی را که اگر در خود سـراغ کردیـد فرامـوش کنیـد و آن را ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکـات تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتـر و بهتـر و بهتـر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهـن خود کوشبین شدید قدم در راه بهتـر و بهتـر و بهتـر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از بود و زر اسوی کود و از سوی کود و از از یکسو تحکیم یـادگیری صـورت شـفاهی پاسخ ارائـه میـد دیگر شاگردان از یادگیری خود از میـنان حاصل کنند. میـورند، منوده شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۳)				=
(۳۰) (احراکنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان املا و نگارش متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بارهٔ شخصیت و محرت درست املایی را روی کارکردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت مخود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و امرازنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات امرازنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود ردهن خود ردهن خود در امی بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود که اسان آزاد، تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خود داخترام قایل شده اید. پوستم های بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح که بسرش های بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی که برش های را زیادگیری خود اطمینان حاصل کنند. از گرافران از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. از گرافره بخش معر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. ایم شهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود.			آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود	
(قعالیتها) الملا و نگارش متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صورت امـلا در کتابچههای منان بنویسند. تابچههای شان بنویسند. از خود تان تصویر و عکـس قشـنگی در بـارهٔ شخصـیت و در پایان، یک تن از شاگردان و به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود دا تنده مینویسند. خوبیها و به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود دا از روی آن دارده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکات ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکات ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و آن را بیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود نوبهــر زبیست برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید. • به سـقالات ایـن بخـش بـد تان بخـش خـود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. • کار خانه گی			که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان	درس
(فعالیتها) الملا و نگارشی • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. المی خود تا تصویر و عکس قشنگی در بارهٔ شخصیت و خویش مینویسند. المی کارکردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها اصلاح می کنند. المی خود فکر کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، اسلاح می کنند. المی خود فکر کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، اسلاح می کنند. المی سیفی را که اگر در خود سراغ کردید فراموش کنید و آن را المین را وی توست به خود خوشیین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود خود خود احترام قایل شده اید. عنود آزمایی خش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود ارد سوی کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطرح دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. عنود منهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. عنود کار خانه گی کوشیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. **The proposition of the completion of the completi			اجرا کنند. معلم گرامی اَنها را زیر نظارت داشته بـه ایشـان	
ا ملا و نگارش با می در خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بارهٔ شخصیت و به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقـتها، خوبیها اصلاح می کنند. داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقـتها، خوبیها اصلاح می کنند. ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکات ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکات ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکات اید و به نود خوشبین شدید قلم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهـن خود در ذهـن خود دو نیال شده اید. • پرسشهای بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطـرح خود آزمایی و برا به صورت شفاهی مطـرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطـرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کدید، تا از یکسو تحکیم یادگیری عود اطمینان حاصل کنند. • پرششهای در خود المینان حاصل کنند. عکار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. • منهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود.	(٣٠)		کم <i>ک می ک</i> ند.	/1 11 :\
متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای کتابچههای شان بنویسند. از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بارهٔ شخصیت و در نهان بنویسند. کارکردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و اصلاح می کنند. مناهای خود فکر کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، اصلاح می کنند. ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و آن را ارازده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و آن را بیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهب خود بیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در زهب تر و بهتر ر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در زه بهتر و بهتر ر بیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید. • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری ضورت گیرد و از سوی مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۳)	دقىقە		املا و نگارش	(فعالیتها)
کتابچههای شان بنویسند. از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بـارهٔ شخصیت و به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقـتها، خوبیها و ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکات ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکات ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکات نیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهـن خود نوبیت به بود و توبیت شدید قدم در راه بهتـر و بهتـر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهـن خود کید انسان آزاد، تصور کنید و قتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتـر و بهتـر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهـن خود کید تاز یکسو تحکیم یـادگیری صورت شـفاهی مطـرح خود اسـوی کنید، تا از یکسو تحکیم یـادگیری صورت شـفاهی مطـرح کنید، تا از یکسو تحکیم یـادگیری صورت شـفاهی مطـرح کنید، تا از یکسو تحکیم یـادگیری صورت شـفاهی برای شان سپرده شود. (۳) مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۳)	د، ا		• متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در	
از خود تان تصویر و عکس قشنگی در بارهٔ شخصیت و در پایان، یک تن از شاگردان عنی کوشش کنید نسبت کارکردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت صورت درست املایی را روی به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات اصلاح می کنند. ازیست به را که اگر در خود سراغ کردید فراموش کنید و آن را پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از به صورت شفاهی مطرح برسش های بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح برسش های بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کبرسش های بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطرح کنید، کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطرح کنید، کنید، تا از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. **Proposition of این ناز شاگردان از یادگیری توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. **Proposition of سراح ناز شاگردان از یادگیری توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. **Proposition of ناز شاگردان از یادگیری توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود.	٠	به صورت املا در کتابچههای		
کارکردهای خود در ذهن تان بکشید؛ یعنی کوشش کنید نسبت و به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و اداشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و اصلاح می کنند. هنرهای خود فکر کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، اصلاح می کنند. ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات اصلاح می کنند. تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذه بهتر و بهتر زیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید. • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند. • دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. • کار خانه گی				
به خود بدبین نباشید و بکوشید افکار مثبت و جذابی در مورد خود داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقـتها، خوبیها و خطاهای خود و کر کنید و چنین تصور نمایید که انسان آزاد، اصلاح می کنند. ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات نیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهین خود پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در راه بهتر و بهتر پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در راه بهتر و بهتر و بهتر زیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید. • برسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند. میدارند. (۳) مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود.				
اداسه بسید: به دونه مثال به استخدادها، بیافتها، کوبیها و خطاهای خود را از روی آن ازد، اززده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات اصلاح میکنند. فیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در زه بهتر و بهتر زیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید. بیوست بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح و پیوسشهای بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند.				
هرهای خود فحر کبید و چـین تصور تمایید که اسان اراد، اراد، اشخصیت، دوست داشتنی و متجسس اسـتید و نکـات اصلاح میکنند. فیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خـوبی را از خـود در ذهـن خـود رو بهتـر و بهتـر خود احرام قایل شده اید. • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صـورت شـفاهی مطـرح کنید، تا از یکسو تحکیم یـادگیری صـورت گیـرد و از سـوی میـدارند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۳)	I I		داشته باشید؛ به گونهٔ مثال به استعدادها، لیاقتها، خوبیها و	
اررنده، باسخصیت، دوست دانستی و منجسس استید و تحات فیمیفی را که اگر در خود سراغ کردید فراموش کنید و آن را پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر زیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید. • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند. میدارند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۳)	ن	* * * * *	هنرهای خود فکر کنید و چنـین تصـور نماییـد کـه انسـان آزاد،	
پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر زیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید.		اصلاح می کنند.	ارزنده، باشخصیت، دوست داشتنی و متجسس استید و نکات	
تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتر و بهتر و بهتر زیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید. • به سؤالات این بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۳)			ضعیفی را که اگر در خود سراغ کردید فراموش کنید و آن را	
زیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید. • به سؤالات این بخش به • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۳)			پیوسته به رخ تان نکشید؛ آیندهٔ خوبی را از خود در ذهن خود	
خودآزمایی پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی			تصور کنید وقتی به خود خوشبین شدید قدم در راه بهتـر و بهتـر	
پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی			زیستن برداشته اید و به شخصیت خود احترام قایل شده اید.	
کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی			خوداً زمای <i>ی</i>	
کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی	a	• به سؤالات این بخش ب	———— ● پرسشهای بخش«خوداَزمایی» را به صورت شفاهی مطرح	
دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. میدارند. مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی	a	صورت شـفاهی پاسـخ ارائ		
کار خانه گی		مىدارند.	دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینانِ حاصل کنند.	
	(٣)	، برای شان سپرده شود.	مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار خانهگی	
سؤالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی برداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)				کار خانهگی
	(٢)	که احیاناً ناگفته مانده باشد،	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی	سؤالهاي
شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه		_		شاگردان و
			و خداحافظی.	پاسخ به آن

معلومات اضافي

- لباب الالباب: تذکرهٔ مهمی به زبان فارسی دری، تألیف محمد عوفی از نویسنده گان اوایل قرن هفتم هجری که آن را در سال ۶۱۷ هـ.ق. به نام عین الملک فخرالدین وزیر ناصرالدین قباچه تألیف کرده است. این کتاب در شرح حال شاعران، از ابتدا تا زمان مؤلف است و مشتمل بر دو جلد. جلد اول حاوی شرح حال و نقل اقوال سخنگویان از شاهان، امیران، وزیران و دانشمندان و جلد دوم خاص شاعران و ادیبان است؛ شامل شرح حال ۱۶۹ تن از شاعران فارسی دری.

لباب الالباب قدیمترین تذکره یی است از احوال شاعران دری زبان و در آن از شاعرانی یاد شده است که از احوال و آثار شان بر اثر حملهٔ مغول یا وقایع دیگر از میان رفته است و اگر چه مؤلف در ذکر حال شاعران و بزرگان اطلاعات سودمندی به دست نمی دهد و اغلب به استعمال استعاره و تشبیه و جناس می پردازد و عبارت پردازی را به آوردن معانی مفید ترجیح می دهد، باز از نظر تاریخی و ادبی بسیار مهم است.

- مُعزى: امير الشعرا ابو عبدالله محمد بن عبدالملك از شاعران بزرگ دورهٔ سلجوقى.

پدرش عبدالملک برهانی شاعر دربار الب ارسلان بود که در ابتدای دولت ملکشاه وفات یافت و معزی جای او را گرفت. تخلص او به معزی به مناسبت انتساب به دربار معزالدین والدینا ملکشاه بن الب ارسلان میباشد، لقب امیر را هم ملکشاه به او اعطا کرد.

اشعار معزی شامل قصاید و غزلیات است که در نهایت ساده گی و خالی از تکلیف میباشد. غزلهای نغزی دارد و در قصایدش اشارات تاریخی و جود دارد.

- مؤلف: الفت دهنده، شخصی که مطالبی را در یک کتاب گردآوری می کند.
- **تألیف:** گرد آوردن چیزهای پراگنده جمع کردن و با هم پیوند دادن و فراهم کردن کتابی کـه مطالب آن را از کتابهای دیگر اقتباس کرده باشند.
 - ماهیت: حقیقت ذات و پرسش از گوهر اشیا است و بنا بر این بر حقیقت شی، اطلاق می گردد.
- ـ تاریخ گزیده: تألیف حمدالله مستوفی قزوینی که آن را در سال ۷۳۰ به زبان فارسی به نام خواجه غیاث الدین محمود، فرزند خواجه رشید الدین فضل الله تألیف کرده است. تاریخ گزیده مشتمل است بر یک مقدمه و شش باب که هـ ربابی به فصول مختلف تقسیم شده است. سبک تاریخ گزیده بسیار ساده و روان است.
- ـ تذکرة الشعرا: تذکرهٔ دولتشاه کتابی معروف به زبان فارسی دری، در شرح حال عدهٔ بسیاری از شاعران و از اشعار ایشان، تألیف دولتشاه بن علاءِ الدوله غازی سمرقندی که آن را در سال ۸۹۲ هـ. ق. تألیف کرده است. مؤلف در این کتاب علاوه بر شرح حال شاعران، از امیران و بزرگانی که ممدوح شاعران قرار گرفته اند، نیز ذکر کرده و در خاتمه کتاب شرح حال هفت تن شاعر معاصر خود را آورده است.

تاریخ بیهقی: تألیف ابوالفضل محمد بن حسین بیهقی؛ از تواریخ معتبر دورهٔ غزنویان، اصل این کتاب تاریخ آل سگبتگین نام داشته و سی مجلد بوده است. تنها قسمتی که اکنون از این تاریخ بزرگ در دست است، قسمتی است به نام ((تاریخ مسعود)) حاوی سلطنت مسعود بن محمود سبکتگین و تاریخ خوارزم از زوال دولت آل مأمون و تصویب ولایات ایشان به دست سلطان محمود غزنوی و حکومت آلتون تاش تا غلبهٔ سلاجقه. تاریخ بیهقی از مهمترین کتابهای ادبی فارسی دری است. مؤلف آنچه را که شرح میدهد، یا خود شاهد آن بوده یا از راوی معتمدی نقل میکند و همه جا درستی اخبار را تأکید میکند. تاریخ بیهقی تاریخ بیهقی مستند به مدارک صحیح است و از موثقترین مدارک تاریخی دورهٔ غزنوی به شمار میرود. سبک تاریخ بیهقی بسیار لطیف و نمونهٔ عالی از روش انشاء دربار غزنوی است.

خیام: حکیم ابولفتح عمر بن ابراهیم الخیام نیشاپوری از دانشمندان، ریاضی دانان و شاعران بزرگ زبان فارسی دری در اواخر قرن پنجم و اوایل قرن ششم است. خیام معاصر سلطان ملکشاه سلجوقی و خواجه نظام الملک و از جملهٔ کسانی بود که به دستور ملکشاه به اصلاح تقویم فارس پرداخت و ایام سال را به وضع ثابت در آورد. خیام علاوه بر نجوم در پزشکی و حکمت استاد بوده و در ریاضی و فلسفه آثاری دارد. در زمان حیاتش بیشتر به حکیم معروف بود تا شاعر. آثار خیام به زبانهای فارسی دری و عربی است و آثار معروف خیام رباعیات اوست که شهرت عالمگیر یافته و به اغلب زبانهای دنیا ترجمه شده است.

رهنمای تدریس درس چهاردهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
دو چهرهٔ فرهنگی و ادبی	موضوع درس
آشنایی با چهرههای ماندگار ادبیات دری و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با چهرههای ماندگار ادبیات دری و کارنامههای علمی و ادبی آنها آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای واژههای مختوم با «ه» غیر ملفوظ با پسوندها را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- احترام به مقام معنوی بزرگان را بیاموزند و علاقهمند به آثار و اندوختههای آنها گردند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
(۱۰) دقیقه دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر مورد ارزیابی قرار می گیرند و برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند. گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم. با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل مین کامل درس را خاموشانه خوانده و آن، گوش فرا می دهند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف اگر مشکلی داشتند، می پرسند. 	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. • گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. • برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند. طوری که همه سؤالهای آمـده در چوکات مقـدماتی درس را در خلال تشـریحات خویش جواب دهد. • پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود. • متن کامل درس (دو چهرهٔ ادبی و فرهنگی) را با تطبیق گردد: • متن کامل درس (دو چهرهٔ ادبی و فرهنگی) را با مفاهیم و واژههای آن ارائه نمایید. • از شـاگردان بخوانیـد و توضیحات لازم در مـورد خاموشانه بخواننـد و واژههای دشـوار آن را بیـرون خاموشانه بخواننـد و واژههای دشـوار آن را بیـرون نویس کنند. • پس از خوانش خاموشانهٔ پرسشهایی را طرح کنیـد، نویس کنند. • از چندین شاگرد بخواهید که یک یـک پـاراگراف از تا زیددین مناگرد بخواهید که یک یـک پـاراگراف از و مفهـوم آن را بـا زبـان سـاده بیـان دارنـد. بقیـه مـتن دارنـد. بقــه مـتن دارنـد. بقــه مـتن دارنـد. بقــه مــتن دارنـد. بقــه مـــور مــورنـد. بقــه مـــور مــور مــورنـد. بقــه مـــور مــــان دارنـد. بقــه مـــــــــد مـــــــــــــــــــــــ	مطالب بخش مقدماتی درس درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	شاگردان در مورد درست یا نادرست بـودن أن ابـراز نظر نمایند. پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاد	خلاصه و توضیحات
(٢)	د. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شو	سؤالهای
(') دقیقه	مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالی یی را که شاگردان مطرح نکرده اند، توسط خود معلم		ر ت شاگردان و
رقيهم	,, , , , , , , , , , , , , , , , , , , ,	مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		·	مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	به تشریحات گوش میدهند. با دقت طرز تلفظ واژهها و جمالات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. پزسشها پاسخ ارائه میدارند. «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف میخوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
ر ۵۰۰		Jacob C. 2. 02	رين مطالب
().)	• ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند.	• تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست	بخش
دقیقه	• پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت.	بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	مقدماتی
(٣٠)	• طبـق هـدايت، فعاليـتهـای کتاب درسی را اجرا میکنند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت سوم درس
دقیقه	متنی را که خوانده می شود، به صورت املا در کتابچههای خویش می نویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صورت درست املایی را روی تخته می نویسد و دیگران خطاهای خود را از روی آن اصلاح می کنند.	■ املا و نگارش امتن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. تعلیم و تربیه یک نعمت خداوندی اسـت، انسـانی کـه دارای تعلیم و تربیه باشـد، بـا داشـتن احکـام الهـی و احادیـث نبـوی مسؤولیتهای خویش را در قبـال مـردم و جامعـهٔ بـه شناسـایی میگیرد و وی همچو شـمع مـیسـوزد و محفـلهـای انسـانی و جامعهٔ انسانی را با نور خویش تابناک میسازد. پـس بـر مـا لازم اسـت کـه در راه فراگیـری علـم و دانـش پـس بـر مـا لازم اسـت کـه در راه فراگیـری علـم و دانـش بکوشیم، خود را با درفش پر از انوار معرفت آراسته سـازیم و گـام به گام خود را تکمیل نماییم و جامعهٔ را به سـوی خیـر و سـعادت رهنمون شویم.	(فعالیتها)
	● بـه سـؤالات ایـن بخـش بـه صـورت شـفاهی پاسـخ ارائـه میدارند.	خودآزمایی پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	برای شان سپرده شود.	مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی	کار خانهگی
(٢)	که احیاناً ناگفته مانده باشد، پاسخ	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی ک	سؤالهاي
دقیقه	_	داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گرد خداحافظی.	شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

۱- **دورهٔ امانی:** افغانستان در دورهٔ امان الله خان (۱۲۹۸ هـ. ش. / ۱۹۱۹ م.) به حصول استقلال خود نایـل شـد و برای تحولات اجتماعی و مدنی زمینه فراهم گردید. روابط سیاسی شاه امان الله خان با کشـورهـای دیگـر، مسافرت وی به بعضی از آن کشورها، طرح پلاَنها و برنامههای نوسازی او هر چند در ابتدا خوشایند می نمـود؛ ولی زوال اَرزومندی وی با آن شتابی که داشت با عکس العملهایی ناهمگون مواجه شد.

در دورهٔ امانی نهضت علم و معارف و نویسنده گی رونق تازه یافت. چند مکتب ابتدایی و عالی فعالیت می کرد و در امور آموزشی آنها استادان فرانسوی، آلمانی، انگلیسی و هندی در پهلوی استادانی از افغانستان همکاری داشتند. در این دوره تعدادی از شاگردان به کشورهای ترکیه، ایتالیا، جرمنی، فرانسه و شوروی ارسال شدند و از انتشارات و کارهای مطبوعاتی هم دست آوردهایی وجود داشت.

شعر در این دوره همانند دورهٔ قبل از لحاظ شکل با کدام نوآوری جدی توام نبود و شاعران این دوره: عبدالرحمن لودین، عبدالعلی مستغنی، عبدالهادی داوی، قاری عبدالله، محمد اسماعیل سیاه و عبدالله عارف می باشند.

داستان نویسی معاصر در افغانستان از دورهٔ امیر امان الله خان اَغاز یافت و گام نخستین را در این راه مولوی محمد حسین، معلم مکتب حبیبیه برداشت. او داستان ((جهاد اکبر)) را نوشت.

- ۷- پنج گنج: نظامی گنجه یی شاعر نامدار حکیم ابومحمد الیاس بن یوسف معروف به نظامی گنجه یی در شهر گنجه، که امروز در جمهوری آذربایجان واقع است به دنیا آمده است. نظامی در سال ۵۳۵ هـ ق. تولد و در سال ۵۹۹ هـ ق. وفات یافته و در شهر گنجه مدفون است. یکی از آثار مهم او خمسه یا پنج گنج میباشد، که از شهرت فراوانی برخوردار است و هر مثنوی آن را شاعر گنج نامیده است، که شامل مثنوی های مخزن الاسرار خسرو و شیرین، لیلی و مجنون، سکندرنامه و هفت پیکر میباشد.
- حافظ: شمس الدین محمد بن بهاء الدین معروف به لسان الغیب بزرگترین غزل سرای زبان فارسی دری که در اوایل قرن هشتم در شیراز متولد شد و همانجا به تحصیل علوم و کمالات پرداخت و در مجالس درس عالمانی مانند قوام الدین عبدالله حضور می یافت و به مطالعهٔ قوانین ادب و دیوآنهای شاعران عرب می پرداخت و چون قرآن را از بر داشت، حافظ تخلص کرد. دیوان حافظ بیش از آثار همهٔ غزل سرایان دیگر شهرت و رواج دارد و از این جهت خواجه حافظ شیرازی محبوب ترین شاعر دری زبان شمرده می شود. وفات حافظ در سال ۷۹۱ هـ. ق. در شیراز اتفاق افتاده است.

رهنمای تدریس درس پانزدهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
معلولیت	موضوع درس
آشنایی با عوامل معلولیت و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با افراد معلول و عوامل معلولیت آشنایی حاصل کننـد و از بحـث درسـت نویسـی نوشتن واژههای مختوم با «ه» غیر ملفوظ در پیوند با افعال اسنادی را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- احتـرام بـه مقـام معنـوی انسـان را بیاموزنـد و میـل و رغبـت انساندوسـتی و حرمتگذاری به شخصیت والای انسانی در وجود شان رشد یابد.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان چند تصویر از معلولین.	مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		, , <u>.</u>	مطالب
(۱۰) دقیقه	• ادای ســــــــــــــــــــــــــــــــــــ	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخیل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	پرسشهای معلم. • با دقت طرز تلفظ واژهها و جمالات را می شنوند. • به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. • متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار را بیرون نویس می کنند. • به پرسشها پاسخ می دهند. • چند تن از شاگردان به نوبت، یک یک پاراگراف از متن درس را با صدای بلند می خوانند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: مین کامل درس(معلولیت) را با صدای بلند بخوانید، تلفظ واژهها و جملات را شمرده و واضح بیان داشته و معانی واژههای مشکل را توضیح دهید؛ طوری که همه بتوانند آن را خوب بشنوند و بفهمند. پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس را توضیح داده و سپس مفاهیم مشکل آن را تشریح کنید. از شاگردان بخواهید که مین کامل درس را نویس کنید. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چندین شاگرد بخواهید که هر کدام یک کنید، پاراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابل سنف بخوانند. آنها تشویق و رهنمایی شوند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	لاصهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خا	خلاصه و توضیحات
ـــــــــــــــــــــــــــــــــــــ		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شو مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		·	مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســلام و احتــرام نمــوده، بــه پرسش هـا پاسـخ هـای مناسـب ارائـه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چندین شاگرد مـتن کامـل بخـش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسـمتهای مختلف درس واژههای مختوم با «ه» غیر ملفـوظ در پیونـد بـا افعـال اسـنادی را در کتابچههای خود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» خوانده شود و در زمینه توضیحات مناسب ارائه گردیده، بر روی تخته نوشته شود. • قسمتهای مختلف درس واژههای مختوم با روی تخدین شاگرد، به اساس نوبت، خواسته شود معلم گرامی مشخص شود. • از چندین شاگرد، به اساس نوبت، خواسته شود که متن کامل درس را با صدای بلند در مقابل که متن کامل درس را با صدای بلند در مقابل این بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای مختلف بخوانند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	سه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلام	خلاصه و توضیحات
-	1. 1		~
(٢)		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده	سؤالهای شاگرداری
دقیقه	•,	مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی	شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		,	مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	 • تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز اول و بخـش درسـت بنویسیم به گونهٔ شفاهی. درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: 	بخش مقدماتی
(٣٠)	● طبق هدایت، فعالیتهای کتـاب درسـی را اجـرا مینمایند.	کار گروهی و سخنرانی ● فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کنـد و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک	قسمت سوم درس (فعالت حا)
دقیقه	 متنی را که خوانده می شود، بـــه صـــورت امــــالا در کتابچـــههـــای خـــویش می نویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صــورت درســت املایــی را روی تختــه مــینویســد و دیگران خطاهـای خـود را از روی آن اصلاح می کنند. 	املا و نگارش • متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. اصولاً بدون رعایت احترام، نمیتوان به حریم قلبها نزدیک شد و چه بسا دوستیهایی که در اثر بی احترامیها از میان رفته اند؛ لذا در قدم اول همسر و فرزندان خود را محترم بشمارید و آنها را با کلام و القاب محترمانه صدا کنید و در حضور دیگران شخصیت آنها را تأیید و تکریم نمایید.	(فعالیتها)
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خودآزمایی ● پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	خانهگی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار	کار خانه <i>گی</i>
(٢)	كه احياناً ناگفته مانده باشد،	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی	سؤالهاي
دقیقه	ائه گردد؛ پس از آن ختم درس و	پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ار خداحافظی.	شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

معلولين

سؤال اساسی این است که چرا شناخت جامعهٔ ما از معلولیت و معلول این قدر کم، محدود و نادرست است؟ اگر بپذیریم که شناخت محدود تنشهای اجتماعی از یک نقش، ماحصل حضور کمرنگ آن نقش در جامعهٔ است؛ میتوان خود را تا حدی با این پاسخ قانع کرد که دلیل شناخت ناقص از معلولیت، حضور کمرنگ معلول در جامعهٔ است؛ اما این پاسخ چرای بزرگتری با خود به همراه میآورد که چرا حضور معلول در جامعهٔ کمرنگ است و این چرای بـزرگ خـود مجموعـه یـی از چراهـای دیگـر است؛ مثلا: اینکه چرا کمتر معلولی در جامعهٔ ما میتواند تحصیلات عالی داشته باشد؟

چرا استفاده از مراکز تفریحی و خدماتی برای معلولین دشوار و در برخی موارد غیر ممکن است؟ چرا یک معلول هـ ر بـار که از خانه خارج می شود با یک تعامل نامناسب از سوی دیگران رو به رو می شود؟ چرا بسیاری از افراد فکر می کنند اگـ ر یـک معلول ازدواج هم نکرد و تا آخر عمر تنها ماند، مسألهٔ مهمی رخ نمی دهد؟

این مسایل کوچک و بی اهمیت نیستند و هر کدام نیازمند ساعتها تحلیل جامعهٔ شناسی و روان شناسی استند و همهٔ این تحلیلها سرانجام به یک نکتهٔ کلیدی ختم می شود و آن نکته همان شناخت ناقص از معلولیت در جامعهٔ است و راه بیرون رفت از این مشکلات همانا کار جدی برای شناساندن معلولین به جامعهٔ است که در جامعهٔ شناسی به آن فرهنگ سازی می گویند.

برای وصول به یک زنده گانی باسعادت و شرافتمندانه هیچ طریقی بهتر از داشتن اعتماد به نفس و عزم و اراده نیست. انسان باید متکی به خود باشد. در امور زنده گانی جز اعتماد به نفس و بازوی توانای خود حتی به پدر و مادر هم در امور معاش اعتماد نداشته باشد. به همین جهت باید خود را طوری با عزم و اراده تربیه کند که در کشاکش حیات فقط به همت و پشت کار خود اعتماد داشته و همیشه هر مقصودی را با کمال قوت قلب تعقیب کند تا به آن برسد؛ پس انسان باید دارای صفات عالیهٔ اعتماد به نفس و عزم و اراده بوده، در پرتو سعی و عمل و ارادهٔ قوی وسایل سعادت و آسایش خود را فراهم کند و هیچگاه در قدرت و توانایی خود شک و تردید ننماید؛ بلکه همیشه به شجاعت فطری خویش اعتماد داشته و در برابر مخاطرات، قوی دل باشد. خلاصه اعتماد به نفس و عزم و اراده دست ضعف و تردید را از دامان همت کوتاه می کند و پردهٔ سیاهروزی را از هم می درد و انسان را به مقاصد و آمال خود می رساند و در سخت ترین مواقع او را آمادهٔ فتوحات می سازد.

ناپلیون از اشخاصی گمنام و از خانوادههای فقیر بود و از حیث خلقت نیز ضعیف و لاغر اندام به نظر میآمد. تنها عزم و ارادهٔ آهنین و فعالیت وی او را از رتبهٔ سربازی به درجهٔ امپراتوری رسانید و به فتوحات نایل ساخت؛ همچنین مخترعان و کاشفان دیگر در پرتو کوشش، عزم، اراده و فداکاری به اختراعات و اکتشافات حیرت آور موفق گشته و جامعهٔ کثیری را برای همیش رهین خدمات خود نموده اند.

رهنمای تدریس درس شانزدهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
گارسیا مارکیز (ادبیات جهان)	موضوع درس
آشنایی با چهرههای ادبی جهان، از جمله «گارسیا مارکیز» و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با گارسیا مارکیز و کارنامههای علمی و ادبی او آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای واژههای مختوم با «ه» غیر ملفوظ در پیوند با ضمایر را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- بزرگان را احترام کنند و علاقهمند به خواندن آثار آنها شوند.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونه یی از کتاب «صد سال تنهایی» و تصویری از گارسیا مارکیز.	مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

.1	فمالت ثا اتحداد	les (". Heà	عناوين
زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	مطالب
		11.1.24	بات بات
	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی 	• سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را روی میز میگذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با انها.	
(۱٠)	• شاگردانی کـه بیـان درس گذشـته و	• گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی.	بخش
دقیقه	معرفی درس جدید را به عهده دارند،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـد از	مقدماتي
	تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر	دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس	
	به دقت توضیحات شـان، تشـویق شـده	گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدیــد را	
	مورد ارزیابی قرار میگیرند و برای شان	مفصلا معرفی کند. طوری که همه سؤالهای آمـده	
	نمره داده می شود.	در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات	
	بقیـهٔ شـاگردان بـه معرفـی درس گـوش	خویش جواب دهد.	
	مىدھند.	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات	
	 گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای 	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	معلم.		
	• شاگردان با دقت طرز تلفظ واژهها و	درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر	
	جملات را م <i>ی</i> شنوند.	تطبيق گردد:	
	● به تشریح درس و شرح مفاهیم مشـکل	• خواندن متن کامل درس(گارسیا مارکیز) با صدای	
(٣٠)	آن، گوش فرا میدهند.	بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و	
	• متن کامل درس را خاموشـانه خوانـده و	تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جمـلات	1.1 ä
دقیقه	واژهها <i>ی</i> دشوار را بیرون نویس م <i>ی</i> کنند.	باید شمرده و واضح صورت گیرد.	قسمت اول
	● به پرسشها جواب میدهند.	• پس از پایان خوانش، ابتـدا کـل درس توضـیح داده	درس
	• چند تن از شاگردان، یک یک پــاراگراف	شود و سپس مفاهیم مشکل تشریح گردد.	()
	از متن درس را تکرار میکنند و دیگران	• از شاگردان خواسته شود که متن کامل درس را	(متن)
	اگر مشکلی داشتند، میپرسند.	خاموشانه بخواننـد و واژههـای دشـوار اَن را بیـرون	
	● واژههـــای مشـــکل و معـــانی آن را در	نویس کنند.	
	کتابچههای شان مینویسند.	• پرسشهایی را طرح کنید، تا از یـادگیری شـاگردان	
		مطمئن شويد.	
		• ازچندین شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از	
		متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند.	
		• معانی واژههای مشکل برای شاگردان توضیح شود.	
(٣)	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاد	خلاصه
ر دقیقه			و توضیحات
دحيت			
(٢)	د. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شو	سؤالهاي
دقیقه		مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که	شاگردان و
"		مطرح شود؛ پس از اَن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به آن
<u> </u>			

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســـلام و احتــرام نمــوده، بــه پرسشها پاسـخهـای مناسـب ارائـه میدارند.	 تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	به تشریحات گوش میدهند. با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چند شاگرد متن کامل بخش«درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف میخوانند. شاگردان قسمتهای مختلف شواژههای مختوم با «ه» غیر ملفوظ در پیوند با ضمایر» را در کتابچههای خود مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف واژههای مختوم با «ه» غیر ملفوظ در پیوند با خمایر توسط معلم گرامی بر تخته نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف مختلف نوشته شود.	قسمت دوم در <i>س</i> (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	سه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم درس و	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		·	مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده،	• تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
(۱٠)	در گروهها تنظیم میشوند.	• طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخـش درسـت	بخش
دقيقه	• پاسخ های متفاوتی به گونـهٔ	بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	مقدماتی
	شفاهی ارائه خواهند داشت.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق	
		گردد:	
	• طبق هـدايت، فعاليـتهـاي	کار گروهی و سخنران <u>ی</u>	
	کتاب درسی را اجرا میکنند.	• فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و بـه شـاگردان	
		توضیح دهید که در چه مـواردی بـا هـم مباحثـه کـرده بـه	قسمت سوم
		نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را	درس
		یادداشت کند و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از	5 7
		شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را	
(٣٠)		مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی أنها را	(فعاليتها)
دقيقه		زیر نظارت داشته به ایشان کمک میکند.	(=#/
		املا و نگارش <u></u>	
	• متنی را که خوانده می شود،	● متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در	
	بــه صــورت امـــلا در	کتابچههای شان بنویسند.	
	کتابچــههــای خــویش ·	بر اساس ضرب المثل «وقت طلا است.» چه خوب است	
	مینویسند.	از این وقت تا میتوانیم فراوان استفاده کنیم و بـا خوانـدن	
	• در پایان، یک تین از شاگران	کتابها، مجلهها و روزنامهها بر آگاهیهای خویش بیفزاییم.	
	شاگردان صورت درست	هر ساعت و هر روزی که میگذرد بایـد بـا از دسـت دادن آن	
	املایـــی را روی تختـــه مــینویســد و دیگـــران	چیزی را به دست آوریم و آن را رایگان از دست ندهیم؛ پس	
	خطاهای خود را از روی آن	بیایید تصمیم بگیریم و با اُماده گی کامل به امتحان کانکور و	
	اصلاح می کنند.	رشتهٔ مورد نظر خود به پوهنتون راه پیدا کنیم؛ زیـرا تصـمیم	
	احادع می صدد	شرط اول موفقیت است.	
	● به سؤالات این بخـش بـه	<u>خوداَزمایی</u>	
	صورت شفاهی پاسخ ارائه	 پرسشهای بخش«خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح 	
	مىدارند.	کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سـوی	
		دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده		
دقیقه		شود.	کار خانهگی
(٢)	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد،		سؤالهاى
دقيقه	پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم		
		درس و خداحافظی.	پاسخ به آن

معلومات اضافي

راهبه

مؤنث راهب، زن ترسا و پارسا و گوشه نشین، که جمع آن راهبات میباشد. کلمهٔ ترسا پهلوی بوده که به معنای ترسنده و بیم دارنده است که برای راهبان مسیحی، عیسوی مذهب و نصرانی به کار برده میشود و جمع آن ترسایان است.

مكسيكو

در جنوب ایالات متحدهٔ امریکا، در شمال گوانتیمالا در امریکای مرکزی در سواحل خلیج و بحر الکاهل موقعیت دارد. مکسیکو یک کشور کوهستانی بوده، نوع حکومت آن جمهوری است و دارای یک منطقهٔ فدرال با دو مجلس قانون گذاری میباشد. پایتخت این کشور شهر مکسیکو میباشد. واحد پولی آن پیسو بوده و در حدود ۹۲ فیصد مردم آن باسواد استند. پیرو مذهب کاتولیک میباشند و به زبانهای هسپانوی و محلی حرف میزنند.

كليسا

کلیسا کلمهٔ پهلوی بوده که به معنای معبد ترسایان و محل عبادت مسیحیان است. به گفتهٔ هاتف اصفهانی:

در کلیسا به دلبری ترسا گفتم ای دل به دام تو در بند

كلمبيا

جمهوری کلمبیا در شمال غرب امریکای جنوبی، در سواحل اقیانوس اطلس و بحیرهٔ کارابین موقعیت دارد. جمهوری کلمبیا دارای هشت ناحیه و ۲۳ حوزه میباشد و در حدود ۸۰ فیصد مردم آن باسواد بوده، واحد پولی آن پیسو میباشد.

کلمبیا در سال (۱۸۱۹ میلادی) به حیث یک کشور مستقل شناخته شد. یک تعداد زیاد سیاحان از سراسر جهان همه ساله برای دیدن مناظر زیبای اطراف دریای آمازون به این کشور می آیند.

رهنمای تدریس درس هفدهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
مکتبهای ادبی	موضوع درس
آشنایی با مکتبهای ادبی و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با مکتبهای ادبی آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی تعریف الف مقصوره را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳ – میل و رغبت خواندن آثار ادبی در وجود شان رشد یابد.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد درس <i>ی</i>

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند و تشریحات خویش را ارائه می دارند و نظر به دقت توضیحات شان، تشویق شده مورد ارزیابی قرار می گیرند و برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند. گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم. 	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خالال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	بخش مقدمات <i>ی</i>
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جمالات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار را بیرون نویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان به نوبت، یک یک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند،	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: متن کامل درس (مکتبهای ادبی) را با صدای بلند خوانده و توضیحات لازم در مورد مفاهیم و واژههای آن ارائه نمایید. از شاگردان بخواهید که مـتن کامـل درس را خاموشانه بخوانند و واژههای دشـوار آن را بیـرون نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چندین شاگرد بخواهید که یک یـک پـاراگراف از تا زیدین شاگرد بخواهید که یک یـک پـاراگراف از و مفهـوم آن را بـا زبـان سـاده بیـان دارنـد؛ بقیـه شاگردان در مورد درست یا نادرست بـودن آن ابـراز نظر نمایند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی در س، خلام	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شور مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالی یی را که نا مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوی <i>ن</i> مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســـــلام و احتـــرام نمـــوده، بـــه پرسشها پاسـخهــای مناســب ارائــه میدارند.	● تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. ● تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، کـه توسـط معلم و شاگردان مطرح شده بود.	بخش مقدمات <i>ی</i>
(۳۰) دقیقه	به تشریحات گوش میدهند. به دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چند شاگرد مــتن کامــل بخــش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف میخوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «تعریف الف مقصوره» را در کتابچههای خود مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند و طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جواب شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چند شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف تعریف شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف تعریف شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف برخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسید.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	سه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده ث مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

	ساحت درسی سوم				
زما <i>ن</i>	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطال <i>ب</i>		
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	 • تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز دوم و بخـش درسـت بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدماتی		
(۳۰) دقیقه	● طبق هدایت، فعالیتهای کتاب درسی را اجرا می کنند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان	قسمت سوم درس		
	 متنی را که خوانده می شود، بیه صبورت امیلا در کتابچیه هیای خیویش می نویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صورت درست املایی را روی تختیه می نویسد و دیگران خطاهای خود را از روی آن اصلاح می کنند. 	املا و نگارش متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـالا در کتابچههای شان بنویسند. چطور می توانیم یک شاگرد ممتاز و موفق باشیم؟ موفقیت و ممتاز بودن یک شاگرد دلیـل بـه اسـتعداد فـوق العادهٔ او نیست؛ بلکـه حاصـل سـعی، تـالاش و مـدیریت خـوب برنامههای روزانه و درسی اوست. تنها خود شـاگرد می توانـد بـا پشت کار و تلاش استعدادهای خود را انکشـاف دهـد و همیشـه بوفق و ممتاز باشد. شما هم می توانید با مدیریت صحیح و دقیق برنامههای تان، موفق و ممتاز باشید.	(فعالیتها)		
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خوداًزمایی ● پرسشهای بخش «خوداًزمایی» را به صورت شفاهی مطرح نمایید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.			
(۳) دقیقه			کار خانه <i>گی</i>		
(۲) دقیقه	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.		سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن		

معلومات اضافي

ادگار آلن پو: (۱۸۹۵ – ۱۸۶۱ م.) شاعر، نویسنده و منتقد ادبی امریکایی در باستن و در خانواده پروتستان و اسکاتلندی زاده شد. پدر و مادرش هنرپیشهٔ سیار بودند. پو پس از آن که پدر خانوادهٔ خود را ترک کرد و مادرش بر اثر بیماری سل در گذشت از طرف یک تاجر ثروتمند اسکاتلندی مقیم بچمند به نام جان آلن به فرزندی پذیرفته شد.

تولستوی: (۱۸۸۲– ۱۹٤٥ م.) آلکسی تولستوی شاعر و رمان نویس روسی و یکی از اشرافزاده گان که از ثروت بسیار و زنده گی اشرافی و پرتجمل برخوردار بود تحصیلات خود را در رشتهٔ فنی سن پترز بورگ انجام داد. او یکی از بهترین داستان نویسان جهان به شمار می رود.

شاتو بریان فرانسوا انه دو: یکی از نویسندهگان برجسته و سیاستمدار فرانسوی است.

شیلر: یوهان کریستوف فریدریش فون شاعر و نمایشنامه نویس آلمانی در شهر ورتمبرگ در خانوادهٔ اصیل زاده شد. پدرش افسر ارتش بود و فریدریش در سال ۱۷۷۳ م. به اکادمی نظام فرستاده شد. او بی هیچگونه شوق به تحصیل حقوق و طبابت پرداخت؛ اما شیفتهٔ شعر و ادب بود.

گوته: یوهان ولفانگ فون شاعر و نویسندهٔ آلمانی در فرانکفورت در خانوادهٔ ثروتمندی زاده شد. پدرش حقوقدان و وکیل بود. گوته در محیطی متمدن و بافرهنگ پرورش یافت و تحت تعلیم و تربیت منظم و کامل قرار گرفت.

لامارتین: آلفونس دو، شاعر و رمان نویس فرانسوی در خانوادهٔ اصیل و ملاک زاده شد که افراد آن به مشاغل نظامی و کار زراعت اشتغال داشتند.

اًلفردو موسه: شاعر و نمایشنامهنویس فرانسوی در پاریس و در خانوادهٔ بافرهنگ زاده شد. پدر و پدرکلانش شیفتهٔ شعر و ادب بودند و طبع شعر را به ارث در وجود اَلفردو نهادند.

پوشکین: الکساندر سرگیویج، شاعر و رمان نویس روسی در مسکو زاده شد. از طرف پدر به یکی از خانداَنهای اصیل تعلق داشت و از طرف مادر که نام خانوادهگی هانیال داشت به شاهزاده یی حبشی میرسید.

ژان ژاک روسو: (۱۷۱۲ – ۱**۷۷۸ م.)** نویسنده و متفکر فرانسوی در ژنو زاده شد، از تباری فرانسوی. پدرش ساعت ساز بود و هنگامی که مادرش در گذشت پدرش به تعلیم و تربیهٔ او همت گماشت و او را به خواندن رمانهای پرماجرا و احساسی واداشت.

رهنمای تدریس درس هژدهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
ازدواجهای اجباری	موضوع درس
آشنایی با ظلم و تحمیل فشارهای فامیلی در ازدواجها و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- از عواقب بد و دلخراش زور، ظلم و فشارهای بیش از حد در بعضی از ازدواجها آگاهی حاصل نمایند و از بحث درست نویسی املای واژههای مختوم با الف مقصوره در پیوند با مضاف، موصوف و منسوب را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- فهم و درک منطقی و اسلامی نسبت به عواقب زور و اجبار در ازدواجها در وجود شان انکشاف یابد.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان استفاده از انترنت و فلمهای تربیتی.	مواد ممکن و مم <i>د</i> درس <i>ی</i>

ساعت درسی اول

1.	1. =1 : 11 :	1 11 :	1: c
زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوی <i>ن</i> اال
			مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی	• سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را روی میز میگذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با اُنها.	
(١٠)	● شـاگردانی کـه بیـان درس گذشـته و	 گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. 	بخش
' دقیقه	معرفی درس جدیـد را بـه عهـده دارنـد،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـ د از	مقدماتي
دفيقه	تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر	دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس	
	به دقت توضیحات شـان، تشـویق شـده	گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدیـ د را	
	مورد ارزیابی قرار م <i>ی</i> گیرند و بـرا <i>ی</i> شـان	مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمـده	
	نمره داده میشود.	در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات	
	● بقیهٔ شـاگردان بـه معرفـی درس گـوش	خویش جواب دهد.	
	مىدھند.	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات	
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	معلم.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ آغـاز یافتـه و مراحـل زیـر تطبیـق	
		گردد:	
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را	• متن کامل درس (ازدواجهای اجباری) را بـا صـدای	
	مىشنوند.	بلند بخوانید، تلفظ واژهها و جملات را شمرده و	
(٣٠)			
دقيقه	● به تشریح درس و شرح مفاهیم مشـکل	واضح بیان داشته و معانی واژههای مشکل را	قسمت اول
	اَن، گوش فرا میدهند.	توضیح دهید؛ طوری که همه بتواننـد آن را خـوب	درس
		بشنوند و بفهمند.	
	• متن کامل درس را خاموشانه خوانـده و	• پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس را توضیح داده فاحیت کار آن ایشت کار	(متن)
	واژههای دشوار را بیرون نویس م <i>ی</i> کنند.	و سپس مفاهیم مشکل آن را تشریح کنید.	
	• به پرسشها جواب میدهند.	• از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را	
	• چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف	خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون · سرین	
	از متن درس را تکرار میکنند و دیگران	نویس کنند.	
	اگر مشکلی داشتند، میپرسند.	• پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید،	
		تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید.	
		• از چندین شاگرد بخواهید که هـر کـدام یـک یـک	
		پاراگراف از متن درس را با صـدای بلنـد در مقابـل	
		صنف بخوانند. انها تشویق و رهنمایی شوند.	
(٣)	صهٔ ان به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاه	خلاصه
دقيقه			و توضیحات
(٢)	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای		سؤالهای
دقيقه	مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که شاگردان مطرح نکرده اند، توسط خود معلم		شاگردان و
	مطرح شود؛ پس از اَن ختم درس و خداحافظی.		پاسخ به أن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند. 	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش بخش مقدمات <i>ی</i>
(۳۰) دقیقه	با دقت به خوانش درس گوش داده، طرز تلفظ واژهها و جملات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چند شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف میخوانند. شاگردان متن کامل «درست بنویسیم» را در کتابچههای شان مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» خوانده شود و در زمینه توضیحات مناسب ارائه گردیده، بر روی تخته نوشته شود. • قسمتهای مختلف درس واژههای مختوم با الف مشخص شود. • از شاگردان خواسته شود که متن کامل درس را در کتابچههای شان بنویسند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
رسی	المالي	ک یک کی	رين مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ 	 • تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدمات <i>ی</i>
	شفاهی ارائه خواهند داشت.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت سوم درس
(۳۰) دقیقه	متنی را که خوانده می شود، بــه صــورت امــــــــــــــــــــــــــــــــــــ	می کند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت امالا در کتابچههای شان بنویسند. • برای انجام هر کاری از جمله درس خواندن، داشتن انگیزه و هدف شرط اول است. به همین خاطر در گام نخست لازم است انگیزهٔ خود را ترسیم و این سؤال را طرح کنیم که چرا می خواهیم درس بخوانیم؟ تصمیم بگیریم، هدف خود را مشخص و مسیر درس خواندن خود را روشن کنیم. آن وقت است که می توانیم راهی را که در پیش داریم به بسیار راحتی و سهل به نقطهٔ پایان برسانیم و به هدف خود برسیم.	(فعاليتها)
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	برستیم و به سدت خود برسیم. • پرسشهای بخش «خوداَزمایی» را به صورت شفاهی مطرح نمایید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	انه <i>گی</i> برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خ	کار خانه گی
(۲) دقیقه	_	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گرده خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

ازدواجهای اجباری یکی از عمدهترین مشکلات اجتماعی است که مردمان بعضی کشورها در این گرداب مرگبار دست و پا میزنند. بی تردید چنین ازدواجها از مهمترین عوامل انحطاط خانواده گی بوده که در درازمدت یا کوتاهمدت شیرازهٔ زنده گی خانواده گی را از هم پاشیده، سرانجام زنده گی جوانان و خانواده ها را دچار بدبختی می سازد.

1 ـ ازدواج های نامتجانس: منظور ازدواج هایی است که در آن تفاوت عمر میان زن و مرد در نظر گرفته نمی شود. این قبیل ازدواجها را در اطراف و اکناف بعضی کشورها بسیار سراغ داریم، برخیها دختران و یا خواهران خود را به جبر و اکراه به عقد کسانی در آورده اند که عمر آنها (داماد) از هفتاد تجاوز کرده؛ در حالیکه دختر ۱۶ یا ۱۸ سال از بهار عمر خود را پشت سر گذاشته است که این یک کار نامطلوب می باشد.

- ازدواج خونبها (در بدل دیت یا جزیهٔ آن): در میان بعضی از مردم دختر دادن در بدل خونبها(دیت) ورثهٔ مقتول رواج دارد تا بدینصورت ورثهٔ مقتول از اجرای قصاص صرف نظر کنند. خونبها قرار دادن دختران، پدیده یی است شوم که هیچ اصل شرعی ندارد و برانگیزندهٔ نگرانی است؛ زیرا خانوادهٔ شوهر به سوی دختر به دیدهٔ قاتل نگریسته، او را مورد اهانت قرار میدهند و سرانجام گلهای آرزویش در غم و شکنجه پرپر میشود؛ از طرف دیگر ازدواجی که منتج به ظلم و بربریت شود از نگاه شریعت اسلام حرام قرار داده شده است.

رهنمای تدریس درس نزدهم

شرح مطالب	عناوين مطالب
احمد شاه بابا و نمونهٔ شعر دری او	موضوع درس
آشنایی با سرودههای دری احمدشاه درانی و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با احمد شاه درانی و کارنامههای علمی و ادبی او آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای واژههای عربی را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- زنده گانی معنوی برخی از بزرگان را سرمشق زنده گی خود قرار دهند.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان چند تصویر از احمدشاه درانی.	مواد ممکن و ممد درس <i>ی</i>

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند. تشریحات خویش را ارائه میدارند. آنها تشویق شده مورد ارزیابی قرار می گیرند. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند. گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم. 	 سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود. 	بخش مقدمات <i>ی</i>
(۳۰) دقیقه	 با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار آن را بیرون نویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان به نوبت، یک یک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند. واژههای مشکل داشتند، می پرسند. واژههای مشکل و معانی آنها را در کتابچه های شان می نویسند. 	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل درس(نمونههای شعر دری احمدشاه درانی) با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ صورت گیرد. • پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس توضیح داده شود و سپس مفاهیم مشکل تشریح گردد. • از شاگردان خواسته شود که متن کامل درس را خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. • پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. • از چند شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از متن معانی واژههای مشکل برای شاگردان توضیح شود.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساس <i>ی</i> درس، خلاه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شو مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که و مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوی <i>ن</i> مطال <i>ب</i>
(۱۰) دقیقه	• ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود.	بخش مقدمات <i>ی</i>
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چندین شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «املای واژههای عربی» را در کتابچههای خود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. پرسش های بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چند شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف املای واژههای عربی توسط معلم گرامی بر تخته نوشته شود. از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسید، بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	ه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده ش مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

بخش • المارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • المای سلام و احترام نصوده، • المن سلام و احتران به گونه • المن سلام و المنافع، • المن المروز من سخترانی • المن المروز من سخترانی • المن المروز من المروز من المروز من المطابق هدایت، فعالیت های • المن المروز من بخواند؛ سپس از شاگردان • المن المروز من بخواند؛ سپس از شاگردان • المن المروز من بخواند؛ سپس از شاگردان • المن المروز ما حاصل دانش و تجربه نسلهای است که • المن المروز من المروز ما حاصل دانش و تجربه نسلهایی است که • المن سورت درست • المن تحود می رساند، مطالسه • المن سورت درست • المن سورت • المن سورت • المن سورت • المن سورت • المن سورت	زمان	فعاليت شاگردان	فعالیت معلم	عناوين
پخش بنویسیم به گونهٔ شفاهی. • طرح سوالاتی در بارهٔ متن درسی روز دوم و بخش درست شفاهی ارائه می کنند. درس با نام خدای بزرگ اغز یافته و مراحل زیر تطبیق شفاهی ارائه می کنند. • کردد: توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به تیجه می است. و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شد در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند شد شاه همه نظریات را یادداشت کند ایشان کمک می کند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت امالا در ایسان کمک می کند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت امالا در یا تصدن امروز ما حاصل دانش و تجربه نسلهای است که تابچههای شان بنویسند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت امالا در پیش از ما زیسته اند، ما نمی توانیم در این تصدن شدن شده و در پیش از خواندن بود. تمن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و پیش از خواندن بود. کتابههای سودمند علمی است. یگانه وسیله یی که ما را به این مقصود می رساند، مطالعهٔ شاکردان این بخش بود خوانده را آن چنان که پیش از خواندن بود. خودآزمایی کیک بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود را از روی آن کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید. • پیشش های بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود را زیر کناده گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده در بازی قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، باشد، سوالهای کند به و مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، باشد، باشد، منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، باشد و باشه قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، باشد، باشد، باشد، باشد، باشد و باشه قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، باشد باشد باشد باشد، ب		<i>6</i> ,0,7 3 1 <u></u> 1	10 -10 = 1 = 1	
مقدماتی مق	/s >			
مست سوم و سخنرانی و مراحل زیر تطبیق و مراحل زیر تطبیق کردد: • فالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاکردان کتساب درسی را اجرا مست سوم و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شدن ایر زادر برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته بید شان اجرا کنند. معلم گرامی آن ها را زیر نظارت داشته به متنی را که خوانده می شود، تا شاگردان می کنند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در یک کتابچههای شان بنویسند. کتابچههای شان بنویسند. کتابچههای شان بنویسند. کتابچههای شان بنویسند در این تعدن شرکت تمدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و پیش از ما زیسته اند، ما نمی توانده را آن چنان که پیش از خواندن بود، کتابخهای سودمند علمی است. یکانه وسیله یی که ما را به این مقصود می رساند، مطالعه نمود را از روی آن می گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. کید کتابخهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خودآزمایی بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید. کید ترک شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. کید ترک شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. کید ترک شاکردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. که اعرانا ناگفته مانده باشد، که شود. در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که اعیانا ناگفته مانده باشد، (۲)	, ,			
سمت سوم ه فالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان کتب درسی را اجرا و فالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان خوسته در به نتیجه و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته به شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب ایشان کمک می کند. ه متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در بیشته به بیشته نسل از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تعدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهای است که جوییم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و جوییم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و جوییم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، نظاهای خود را از روی آن نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. * خودآزمایی • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود را از روی آن کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود را از روگ آن کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده نظاهی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد، (۲) مخانهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد، (۲)	دقیقه		بویسیم به تونه سفهی	مقدماتی
سمت سوم و فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب اشان کمک می کند. (۳۰) افعالیتها) افعالیتها افعالیتها افعالیتها افغالیتها افغالیتها افغالیتها افغالیتها نفر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت امالا در مینویسند. کتابچههای شان بنویسند. خویش از ما زیسته اند، ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تمدن شرکت تمدن از ما زیسته اند، ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تمدن از مورت شماله و درا به اندیشه نسلهای گذشته آشنا شویم و دیگران که با اندیشه نسلهای گذشته آشنا شویم و دیگران که ما را به این مقصود می رساند، مطالعه تمی کند، خود از به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، که او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت شفاهی باسخ ارائه دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. می دانده شود، سپس کار خانه گی برای شان سپرده توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شانده باشد، (۲) اسؤالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد، (۲)				
سمت سوم و فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب اشان کمک می کند. (۳۰) افعالیتها) افعالیتها افعالیتها افعالیتها افغالیتها افغالیتها افغالیتها افغالیتها نفر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت امالا در مینویسند. کتابچههای شان بنویسند. خویش از ما زیسته اند، ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تمدن شرکت تمدن از ما زیسته اند، ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تمدن از مورت شماله و درا به اندیشه نسلهای گذشته آشنا شویم و دیگران که با اندیشه نسلهای گذشته آشنا شویم و دیگران که ما را به این مقصود می رساند، مطالعه تمی کند، خود از به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، که او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت شفاهی باسخ ارائه دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. می دانده شود، سپس کار خانه گی برای شان سپرده توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شانده باشد، (۲) اسؤالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد، (۲)		• طبق هدایت، فعالیت های	کار گروهی و سخنرانی	
سمت سوم و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به متنی را که خوانده می شود، اشان کمک می کند. • متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت امالا در کتابچههای شان بنویسند. تمدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهایی است که تابچههای شان بنویسند. بیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تمدن شرکت بیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت بیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت کتابهای سودمند علمی است. بگانه وسیله یی که ما را به این مقصود می رساند، مطالعه شاگردان صورت درست کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، کتابهای سودمند علمی است. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، کود را از روی آن نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. • برسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی باسخ ارائه می در دند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. موانده می توضیح داده شود: سپس کار خانه گی برای شان سپرده نمی شود. در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)		کتــاب درســی را اجــرا		
درس در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند. ایشان کمک می کند. ایشان کمک می کند. متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. کتابچههای شان بنویسند و تجربهٔ نسلهایی است که جوییم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و شاگردان صورت درست یگانه وسیله یی که ما را به این مقصود می رساند، مطالعهٔ شانی سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای مورت شاهای خود را از روی آن میگرداند. کتابهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح و برسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید. تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی ک کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده نشد، منود. در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)		مىنمايند.		قسمت سوم
(۳۰) متن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاکردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به مین نیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در بیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تدر پایسان کمک می کند. ار مین از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تدر پایسان، یب ک تن از مین نویسند. مین از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت تابیهای سودمند علمی است. ایگانه وسیله یی که ما را به این مقصود می رساند، مطالعه شاگردان وی آن مین نویست و دیگران که پیش از خواندن بود، کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. خودآزمایی پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح به سؤالات این بخش به کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید، کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کند. کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کند کنید، کنید، کنید، کنید، کنید، کنید و دامییان حاصل کنند. و بر بایی قان بخش بخوانده و ادامییان حاصل کنند. کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده نوی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)			برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند	
(۳۰) ایشان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایمان کمک می کند. ایشان کمک می کند. ایمان کمک می کند. کتابچههای شان بنویسند. تمدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهایی است که بیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت میاوییسند. یگانه وسیله یی که ما را به این مقصود می رساند، مطالعهٔ شاگردان صورت درست کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خوانـدن بـود، نصلات کید. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خوانـدن بـود، نصلات کید. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. خودآزمایی پیش از ما زیسته نموم شعر بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی باسخ ارائه مید. پیش از ما زین قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)				
ایشان کمک می کند. ایشان کمک می کند. ایشان کمک می کند. ایمان کمک می کو کست کم کو کست کم کو کست کم کرداند. ایمان کم کار کم با اندیشهٔ نسل های گذشته آشنا شویم و مینویسید و دیگران کام با اندیشهٔ نسل های گذشته آشنا شویم و می کند. ایمان کم کرداند کم با اندیشهٔ نسل های گذشته آشنا شویم و می کند. ایمان کم با کم با اندیشهٔ نسل های گذشته آشنا شویم و می کند. ایمان کم با کم با اندیشهٔ نسل های گذشته آشنا شویم و می کند. ایمان کم با کم با اندیشهٔ نسل های گذشته آشنا شویم و می کند. ایمان کم با کم با اندیشهٔ نسل های گذشته آشنا شویم و به سورت شفاهی مطرح خود آزمایی کار خانه گی برای شان سپرده و از سوی کم ادیاناً ناگفته مانده باشد، ایمان می باشد، باشد کمی کند.			_	
ایشان دمک می دند. ایشان دمک می دند. ایسان دمک می دند. مینویسند. تمدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهایی است که تعلیم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و پیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت بخریم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و مینویسند. یگانه وسیله یی که ما را به این مقصود میرساند، مطالعهٔ تاکناه وسیله یی که ما را به این مقصود میرساند، مطالعهٔ خیاهای خود را از روی آن تعلیم و دیگراند. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، نیم گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. پرسش های بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح و به سؤالات این بخش به کند. کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کدیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. میانده برای شان سپرده (۳) دقیقه نوضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده و دقیقه شود. میانده باشد، باشد، باشد، باشد و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد، باشد	(٣٠)			(فعاليتها)
• متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت امـ ۱۷ در پایــــان در خوانده می شود، کتابچههای شان بنویسند. تمدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهایی است که پیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در ایـن تمـدن شـرکت در پایـــان، یــک تـــن از پیش از ما زیسته اند. ما نمی تـوانیم در ایـن تمـدن شـرکت شـــگانه وسیله یی که ما را به ایـن مقصـود مـیرساند، مطالعهٔ شـــگانه وسیله یی که ما را به ایـن مقصـود مـیرساند، مطالعهٔ املایــــی را روی تختـــه کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خوانـدن بـود، نطاهای خود را از روی آن نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته میگرداند. پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سـوی صورت شفاهی پاسـخ ارائـه دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. پرسشهای معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)	دقيقه			
است ریز خوانده سود، با مساوردی است را به مسورت امسلا در کت تمدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهایی است که بیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت جوییم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و در پایابان، یــک تــن از کتابهای سودمند علمی است. امکانه وسیله یی که ما را به این مقصود میرساند، مطالعهٔ شاگردان صورت درست کتابهای سودمند علمی است. امکانه وسیله یی که ما را به این مقصود میرساند، مطالعهٔ می و دیگران که پیش از خواندن بود، خوانده را آن چنان که پیش از خواندن بود، خوانده را آن چنان که پیش از خواندن بود، خود آزمایی و را به صفات نیکوتری آراسته میگرداند. امکانید بیش (خود آزمایی) را به صورت شفاهی مطرح خود آزمایی) را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. امکان کتاب های بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی پاسخ ارائه می دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. امکان کتاب های بخش (۲) خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده نوست به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)		• متنی را که خوانده می شود،		
تمدن امروز ما حاصل دانش و تجربهٔ نسلهایی است که پیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت برایی است که جوییم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و در پایان، یک تن از میگانه وسیله یی که ما را به این مقصود می رساند، مطالعهٔ می توانیده را آن چنان که پیش از خواندن بود، خواهای خود را از روی آن نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. • برسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید، کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده (۳) بخانه گی شود.				
پیش از ما زیسته اند. ما نمی توانیم در این تمدن شرکت • در پایان، یک تن از که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، خطاهای خود را از روی آن نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند. • به سؤالهای کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت شفاهی پاسخ ارائه • به سؤالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در پایان، یک تن را زیاد کرشته آشنا شویم و در پایان، یک تن را زیاد کرشته آشنا شود. • در پایان، یک تن را زیاد کرشته آشنا شویم در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در پایان، یک تن را زیاد کرشته آشنا سرده و این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در پایستان خوب خواندی توانیم در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در این در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، • در این در				
جوییم؛ مگر آن که با اندیشهٔ نسلهای گذشته آشنا شویم و در پایان، یک تن از یکانه وسیله یی که ما را به این مقصود می رساند، مطالعهٔ می کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، خطاهای خود را از روی آن نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند.		مىنويسند.		
یگانه وسیله یی که ما را به این مقصود میرساند، مطالعهٔ شاگردان صورت درست کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، خطاهای خود را از روی آن نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند.		• در پایان، یک تین از		
کتابهای سودمند علمی است. کتابهای سودمند علمی است. کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود، نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند.		شـاگردان صـورت درسـت		
سی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند.				
خودآزمایی		_	کتاب خوب خواننده را آن چنان که پیش از خواندن بود،	
خودآزمایی پرسشهای بخش«خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سـوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. خانه گی شود. در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد،			نمی گذارد؛ بلکه او را به صفات نیکوتری آراسته می گرداند.	
پرسشهای بخش«خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سـوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده دقیقه شود. ر خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)		اطارع می صدد	غدداً د. ا	
کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده (۳) دقیقه شود. ر خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)		● به سؤالات این بخش به		
دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان داصل کنند. نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده ر خانه گی شود. شوالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)				
نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده (۳) دقیقه شود. شود. سؤالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)				
ر خانه گی شود. سؤال های در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲)	(٣)	N N		
				کار خانهگی
	(٢)	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد،		سؤالهاي
ساگر دان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از اُن ختم دقیقه				شاگردان و
 				پاسخ به آن

معلومات اضافي

زبان

زبان ژرفترین و استوارترین وسیلهٔ پیوند و تفاهم میان انسانها است که واژه کوچکترین واحد یا جزء آن را تشکیل میدهد؛ همچنان واژه سنگ بنای هستی زبان میباشد.

امروز در جامعهٔ زبان بخش اعظم معنویت و هویت انسان است که توسط قلم میتوانیم آن را بیان کنیم. با قلم است که میتوانیم کلامی و سخنی را بر صفحهٔ کاغذ رقم زنیم و پیام آن را به دیگران انتقال دهیم؛ چنانچه حضرت مولانا جامی در بارهٔ سخن و قلم در اورنگ هفتم (خردنامهٔ اسکندری) سخن را فرود آمده از آسمانها میداند که نهایتاً قلم از برکت آن هستی یافته است.

سخن از آسمانها فرود آمدست به اقلیم جانها فرود آمدست سخن گر نبودی نبودی قلم به لوح بیان سر نسودی قلم

زبان دری

در معنای حقیقی این کلمه اختلاف وجود دارد و در فرهنگها به شکلهای مختلف بیان شده است. طایفه یی بـر آننـد که مردمان درگاه کیان بدان تکلم مینمودند و گروهی گویند که در زمان بهمن اسفندیار چون مردم از اطراف عالم به درگاه او میآمدند و زبان یکدیگر را نمی فهمیدند، بهمن به دانشمندان فرمود: تا یک زبان را به منظور تکلم همه انتخاب کنند که زبـان فارسی دری انتخاب گردید.

در باب وجه تسمیهٔ دری نیز نظریات گوناگونی وجود دارد. برخی از مؤرخان بر آنند که دری مخفف تخاری باشـد کـه «خا» به «ها» هوز مطابق قاعدهٔ فارسی دری بدل شده و الف آن به فتحه بدل گردیده؛ یعنی با تبدیل تا به دال «تهـری» بـه دهری و بالاخره دری شده باشد.

برخی از خاورشناسان زبان تخاری را جزء دسته یی از هندواروپایی از طبقهٔ سانتوم (Cantom) می شمارند و اگر این محقق شود وجه تسمیهٔ اخیر باطل می شود و یا تاریخ این تسمیه به وقتی تنزل می کند که تخاری ها در نواحی بلخ ساکن گردیده و زبان ان ها با زبان سغدی مخلوط شده است. به هر صورت از این که زبان دری از لهجه های شرقی است شکی نیست، خواه در اصل آن را تخاری و خواه منسوب به در و دربار بدانیم و خواه مآخذی دیگر برای وجه تسمیهٔ آن فرض کنیم.

از اسناد نامبرده گویا مشکلی نمانده باشد که زبان دری خاص مردم خراسان بوده و در دربار تیسفون و میان درباریان این زبان متداول بوده است و از این رو آن را دری گفتند؛ چه «دَر» به زبان ساسانی به معنی پایتخت و دربار است و کبک دری منسوب به دره است؛ همچو کبک دری و این به اعتبار خوشخوانی هم میتواند بُوَد.

رهنمای تدریس درس بیستم

شرح مطالب	عناوين مطالب
آرشیف ملی	موضوع درس
آشنایی با تاریخ و اساس اَرشیف ملی و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با آرشیف ملی آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای واژههای عربی را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳ – به آثار تاریخی علاقهمند شوند و احساس حفظ و نگهداشت آنها در وجود شان رشد و انکشاف یابد.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان چند تصویر از آرشیف ملی.	مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
(۱۰) دقیقه	• ادای ســلام و احتــرام نمــوده، کــار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. • شــاگردانی کـه بیـان درس گذشــته و معرفی درس جدید را به عهـده دارنـد، تشریحات خویش را ارائه مــیدارنـد و نظر به دقت توضیحات شان، تشـویق شده مورد ارزیـابی قــرار مــی گیرنـد و برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ شاگردان بـه معرفـی درس گـوش بقیهٔ شاگردان بـه معرفـی درس گـوش می دهند.	 سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیه شاگردان پرسیده شود. 	بخش مقدماتی
	و آرائیه پاست بیه پرسشهای معلم.		
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. بـه تشــریح درس و شــرح مفـاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشــوار را بیــرون نــویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان بـه نوبـت، یـک پــاراگراف از مــتن درس را در مقابل دیگران می خوانند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: متن کامل درس (آرشیف ملی) را با صدای بلند خوانده و توضیحات لازم در مورد مفاهیم و واژههای مشکل آن ارائه نمایید. از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چند شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند، مفهوم آن را با زبان ساده بیان دارند و بقیه شاگردان در مورد درست یا نادرست بودن آن ابراز نظر نمایند.	قسمت اول درس (متن)
(٣)	لاصهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خ	خلاصه
دقيقه			و توضیحات
(۲) دقیقه	مالی یی را که شاگردان مطرح نکرده اند،	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ د جوابهای مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتد توسط خود معلم مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خ	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســـلام و احتــرام نمــوده، بــه پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدما <i>تی</i>
(۳۰) دقیقه (۳) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. پنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «املای واژههای عربی» را در کتابچههای خود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم درس (درست بنویسیم) خلاصه و خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده نا مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین ومالان
(۱۰) دقیقه	ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم می شوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. طبق هدایت، فعالیتهای کتاب درسی را اجرا می می می می می ایند.	■ تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. ■ طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز اول و بخـش درسـت بنویسبم به گونهٔ شفاهی. درس با نام خدای بزرگ آ الله غاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	مطالب بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	متنی را که خوانده می شـود،	آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند. املا و نگارش	قسمت سوم درس (فعالیتها)
	به صورت املا در کتابچی سود کتابچیه های خویش می نویسند. • در پایان، یک تن از شاگردان صورت درست املایی را روی تختیه می نویسد و دیگران خطاهای خود را از روی آن اصلاح می کنند.	● متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. آورده اند که در پیش رسول الله ﷺ مـردی را مـیسـتودند که او مردی عظیم با قوت است. فرمـود: چگونـه؟ گفتنـد: بـا هـر کس که کشتی گیرد او را بیفگند و با همه کـس بـر آیـد. رسـول الله ﷺ فرمود: «قوی و مردانه آن باشد که با خشم خویش بر آیـد، نه آن که کسی را بیفگند.»	
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خودآزمایی ● پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	خانهگی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار	کار خانه گی
(۲) دقیقه	_	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ار خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

خط میخی

سومریان مردمی بودند که بیش از (۳۰۰۰) سال قبل از میلاد مسیح در قسمت جنوبی عراق سکونت داشته، دارای تمدن بوده اند و خطی نیز داشته اند که آن را از چپ به راست مینوشتند و آن خط، خط میخی است.

خط میخی از چهار تا پنج هزار سال پیش از میلاد در نزد سومریان ساکن جنوب بینالنهرین معروف بود و از شکل بدوی (نقشی) ترقی کرده، مرحلهٔ دوم و سوم را میپیمود. طوایف آشور و عیلام نیز همان خط را از سومریان گرفته و به کار بردند.

درست روشن نیست که از چه تاریخ این خط به دست مادها افتاده است؛ اما معلوم است که این خط در دست آریاییها رو به ترقی و اصلاح نهاده و در اواسط قرن (ششم قبل از میلاد) از مرحلهٔ علامتی و آهنگی صوتی به صورت الفبایی در آمده است و وقتی که کورش کبیر دولت هخامنشی را سر و صورت داد و بابل را در (۵۳۸ قبل از میلاد) فتح کرد، خط میخی هنوز در کِلده و آشور و عیلام به صورت علامتی و آهنگی بود. کتیبهها و نوشتههای سنگین و سفالین پادشاهان هخامنشی که به سه زبان کلدانی، عیلامی و فارسی دری است، این معنی را گواهی صادق است.

ميناتوري

کلمهٔ فرانسوی بوده، به معنی تصویر کوچک که در آن ریزه کاری به کار رفته باشد؛ همچنان نوعی نقاشی خاص مشرق زمین، مخصوصاً افغانستان که در آن قواعد علم، مناظر و کالبدشناسی رعایت نمی گردد؛ رنگ جنبهٔ تزئینی دارد و جزییات با ریزه کاری های خاص نشان داده می شود.

رهنمای تدریس درس بیست و یکم

شرح مطالب	عناوين مطالب
علم عروض	موضوع درس
آشنایی با علم عروض و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با عروض و بحرهای مشهور آن آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای واژههای عربی را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- میل و رغبت مطالعه در وجود شان رشد یابد.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه و کتاب.	مواد ممکن و ممد درس <i>ی</i>

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		,,	مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه میدارند؛ آنها تشویق شده مورد ارزیابی قرار می گیرند. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند. گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای 	 سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤال های آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. 	مطالب بخش مقدماتی
	معلم.	 پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود. 	
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا میدهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار آن را بیرون نویس میکنند. به پرسشها پاسخ میدهند. چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف از متن درس را میخوانند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: متن کامل درس(عروض و بحرهای مشهور آن) را با صدای بلند بخوانید، تلفظ واژهها و جملات را شمرده و واضح بیان داشته و معانی واژههای مشکل را توضیح دهید؛ طوری که همه بتوانند آن را خوب بشنوند و بفهمند. پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس را توضیح داده و سپس مفاهیم مشکل آن را تشریح کنید. از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را بیرون خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چند شاگرد بخواهید که هر کدام یک یک باراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند. آنها تشویق و رهنمایی شوند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ اَن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شور مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالی یی را که نا مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالها <i>ی</i> شاگردان و پاسخ به آن

	1. 41 * 11 !	1 11 :	1 - 6
زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین ""
			مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســـلام و احتــرام نمــوده، بــه پرسشها پاسخهای مناسب ارائـه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدما <i>تی</i>
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جمالات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «امالای واژههای عربی» را در کتابچههای خود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	مه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده و مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم درس و خداحافظی	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونـهٔ شفاهی ارائه میکنند. 	 تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز دوم و بخش درست بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	● طبق هدایت، فعالیت های کتاب درسیی را اجرا مینمایند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: ال گروهی و سخنرانی فالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند.	قسمت سوم در <i>س</i> (فعالیتها)
	متنی را که خوانده می شود، بـــه صـــورت امــــلا در کتابچـــههـــای خـــویش می نویسند. در پایـــان، یـــک تـــن از املایــــی را روی تختـــه املایــــی را روی تختـــه خطاهای خـود را از روی آن خطاهای خـود را از روی آن اصلاح می کنند. به سؤالات ایـن بخـش بـه صورت شفاهی پاسـخ ارائه میدارند.	املا و نگارش متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در کتابچههای شان بنویسند. وقتی زیباییهای آفرینش را میبینیم، وقتی سبزهها، گلها، درختان، آسمان آبی یا پرستاره را با شگفتی و اعجاب مرور میکنیم و یا بر ساحل دریایی مینشینیم، وقت خود را تلف نکرده ایم. اینها جزء زندهگی است؛ به خصوص اگر با تأمل و فکر و عبرت همراه باشد. تأمل و فکر و عبرت همراه باشد. غصه و اندوه چیزی همراه ندارد. فودآزمایی پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی کنید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	نار خانهگی برای شان سپرده	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس ک شود.	کار خانه گی
(۲) دقیقه		در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به موارد پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

آوا: مخفف اَواز، بانگ، صوت و اَهنگ که در زبان شناسی مورد مطالعه قرار می گیرد.

وزن: عبارت از تناسب و نظمی در اصوات و در شعر به جای اصوات کلمات است. این تناسب میان اصوات ملفوظ یا حسب کمیت، یعنی امتداد زمانی آنهاست؛ مانند: وزن شعر در عربی و فارسی دری یا به حسب کیفیت، یعنی شدت و ضعف اصوات نسبت به یکدیکر، مانند وزن شعر در زبانهای انگلیسی، آلمانی و روسی یا تنها بر حسب عدد آنها مانند وزن شعر فرانسوی.

کلاسیک: کلمهٔ فرانسوی بوده که در لغت به معنای درس مدرسهیی و مطابق قواعد و قوانین قدما است. نخستین سبک ادبی که در اروپا پیدا شد و در ادبیات به تقلید از ادبیات یونان پرداختند، آن را ادبیات کلاسیک می گفتند.

هجا: در لغت به معنای شمردن معایب کسی و در اصطلاح ادب دری تقطیع لفظ و بیان کردن حروف آن با حرکات است. حروف هجا، یعنی الفبا از الف تا یا که آن را حروف تهجی هم می گویند.

همگون: کلمهٔ پهلوی بوده، که معنای همانند، همرنگ و شبیه را نیز میرساند.

آواشناسی: مطالعه و توصیف علمی آواهای زبان است. موضوع آواشناسی ممکن است آواهای یک زبان به خصوص؛ مثلاً: زبان فارسی دری میگویند یا موضوع آواشناسی ممکن است آواهای زبان به طور کلی باشد که اینگونه بررسیهای آوایی را آواشناسی همهگانی مینامند.

علم عروض: علم عروض را اولین بار خلیل بن احمد عروضی از روی علم موسیقی و هماهنگ ساختن آوازها استخراج کرد و آن را در پنج دایره شامل پانزده بحر تدوین کرد؛ پس از وی ابوالحسن سعید بلخی ملقب به اخفش متوفی سال ۱۵ هـ. ق. یک بحر بر آن افزود (بحر متدارک).

شعرای دری زبان سه بحر دیگر استخراج کردند که عبارت اند از (بحرهای قریب و جدید و مشاکل) تا این که شمارهٔ بحرها به نزده بحر رسید و در زبان دری بعد از قرن چهارم هجری آغاز شد. از مؤلفان قدیم این علم ابوالحسن علی بهرامی سرخسی و بزرجمهر قاینی (یا قیمی) و منشور سمرقندی را میتوان نام برد.

رهنمای تدریس درس بیست و دوم

شرح مطالب	عناوين مطالب
دانش و هنر	موضوع درس
آگاهی از ارزش دانش و هنر در زنده گی و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با دانش و هنر آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی «واژههای مختوم با الف در پیوند با افعال اسنادی» را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- به اهمیت دانش و هنر در زنده گی پی ببرند و اندوختههای بزرگان را سرمشق راه خود قرار دهند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین
			مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده، کار خانهگی 	• سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را روی میز میگذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها.	
	• شاگردانی که بیان درس گذشته و	 گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. 	بخش
	معرفی درس جدید را به عهده دارند،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـ د از	مقدماتي
	تشریحات خویش را ارائه میدارند و	دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس	
())	نظر به دقت توضیحات شان، تشویق	گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدیــد را	
(1.)	شده مورد ارزیابی قرار میگیرنـد و	مفصلاً معرفی کند.؛ طوری که همه سؤال های اُمده	
دقيقه	برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ	در چوکات مقدماتی درس را در خالال تشـریحات	
	شــاگردان بــه معرفــی درس گــوش	خویش جواب دهد.	
	میدهند.	• پس از پایان معرفی، پرسـشهـای داخـل چوکـات	
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای ،	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	معلم.	_	
		درس با نام خدای بزرگﷺ اُغـاز یافتـه و مراحـل زیـر	
	1 - 34 - 1 - 41 1:::- 1 - 3-1 -	تطبيق گردد:	
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جمـالات را محمد ن	● متن کامل درس(دانـش و هنـر) را بـا صـدای بلنـد	
	مىشنوند.	بخوانید، تلفظ واژهها و جملات را شمرده و واضح	
		بیان داشـته و معـانی واژههـای مشـکل را توضـیح	قسمت اول
/ \	• به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل	دهید. طوری که همه بتوانند آن را خـوب بشـنوند و	
(٣٠)	آن، گوش فرا میدهند.	بفهمند.	درس
دقيقه	۰ متن کامل درس را خاموشانه خوانـده و	• پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس را توضیح داده	()
		و سپس مفاهیم مشکل آن را تشریح نمایید.	(متن)
	واژههای دشوار را بیرون نویس کنند.	● از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را	
	• به پرسشها پاسخ میدهند. • در در در از شراع دارد کرد	خاموشانه بخواننـد و واژههـای دشـوار آن را بیـرون	
	 چند تن از شاگردان، یک یک پیک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند 	نویس کنند.	
	ورا دراف از مین درس را تحرار می سد و دیگران اگر مشکلی داشتند،	• پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید،	
		تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید.	
	می پر سند.	● از چندین شاگرد بخواهید که هـ رکـدام یـک یـک	
		پاراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابـل	
		صنف بخوانند. آنها تشویق و رهنمایی شوند.	
(٣)	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاه	خلاصه
دقيقه			و توضيحات
(٢)	د. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شو	سؤالهاى
دقیقه		مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که ن	شاگردان و
		مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به آن

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	شاگردان با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چند شاگرد به اساس نوبت متن کامل بخش« درست بنویسیم » را با صدای بلند در مقابل صنف میخوانند. قسمتهای مختلف درس را در کتابچههای خویش مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسش های بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف املای شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف املای شود. • از شاگردان بخواهید تا قسمتهای مختلف درس را در کتابچههای خود بنویسند.	قسمت دوم در <i>س</i> (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	ا پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابها <i>ی</i>	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده و مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوی <i>ن</i> مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	 تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز دوم و بخش درست بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدماتی
(٣٠)	• طبق هدایت، فعالیتهای کتاب درسیی را اجرا مینمایند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند.	قسمت سوم درس (ف. ۱۱ ت دا)
دقیقه	متنی را که خوانده می شود، بـــه صـــورت امــــالا در کتابچـــههـــای خـــویش مینویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صـورت درســت املایــی را روی تختــه مـــینویســد و دیگران خطاهـای خـود را از روی آن اصلاح میکنند.	املا و نگارش ● متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. آیا تا حال این پرسش به ذهن تان خطور نموده اسـت کـه هنرمند از آفرینش هنـری، چـه مقصـدی دارد؟ وقتـی از چیـزی خوش تان میآید این نیاز را در خود احساس مـیکنیـد کـه آن را برای دوستان تان تعریف کنید. انسان نیاز دارد کـه دیگـران را در احساس خود شریک کند؛ یعنی به هم حسی و همدردی دیگـران احتیاج دارد. هنرمند هم با آفریدن اثـر خـود پـیش از هـر چیـزی میخواهد این هم حسی را در دیگران پدید آورد؛ یعنی تجربهٔ خود میخواهد این هم حسی را در دیگران پدید آورد؛ یعنی تجربهٔ خود	(فعالیتها)
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خودآزمایی ● پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح نمایید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	خانه گی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار	کار خانه <i>گی</i>
(۲) دقیقه	_	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ار خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

معلومات اضافي

مسؤولیت و رسالت اجتماعی هنر

امروز در محافل هنری بین شاعران، نویسندهگان، درامنویسان، نقادان هنری، نقاشان، پیکرتراشان (مجسمهسازان)، آهنگسازان، معماران و دیگر صنوف هنری یک مسأله به نظر میرسد: هنر در مقابل اجتماع مسؤول است و هنر غیر مسؤول وجود ندارد. منطق این مطلب روشن است. هنر از وسایل نیرومند تأثیر اجتماعی است و باید این وسیلهٔ نیرومند به زبان اجتماع مورد استفاده قرار گیرد.

هنر باید مربی، رهنما، رهگشا، فرهنگساز، فرهنگ آفرین و چارهساز باشد؛ به پیش بنگرد و مبدأ رستاخیز افکار و اعمال انسانی قرار گیرد.

شاهكار

کار بزرگ و نمایان و کاری که در آن هنرنمایی کرده باشند. از جملهٔ شاهکارهای ادبی جهان، از شاهنامهٔ فردوسی، لیلی و مجنون نظامی گنجوی، رومیو و ژولیت از شکسپیر، بینوایان از ویکتور هوگو، داستان مادر از ماکسیم گورکی و جنگ و صلح از تولستوی می توان نام برد.

فرهنگ

کلمهٔ پهلوی بوده که در اصل فرهنج میباشد. علم و دانش، ادب، معرفت و تعلیم و تربیت را گویند و همچنان آثار علمی و ادبی یک قوم و یا ملت را بیان می کند. کتابی که شامل لغات یک زبان و شرح آنها باشد.

مأنوس

انس معنی میدهد و انس کلمهٔ عربی بوده که در لغت به معنای خوگرفتن، همخویی، همدمی، خرمی و ضد وحشت ست.

تفكر

اندیشیدن، به فکر و اندیشه فرورفتن.

هنرمند

کلمهٔ هنر پهلوی بوده و به معنای پیشه، صنعت و کار نمایان و برجسته میباشد و هنرمند واقعی آن است که درد اجتماعی داشته و در یکی از صنایع ظریفه؛ مانند: نقاشی، موسیقی و... مهارت داشته باشد.

ابهام

کلمهٔ عربی بوده و به معنای پوشیده سخن گفتن و پیچیده و غامض کردن سخن است.

گرایش

مصدر گراییدن که کلمهٔ پهلوی بوده و به معنای آهنگ کردن، میل و رغبت کردن است.

رهنمای تدریس درس بیست و سوم

شرح مطالب	عناوين مطالب
ژانرهای ادبی	موضوع درس
آشنایی با ژانرها یا انواع ادبی و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با ژانرهای ادبی آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی، املای واژههای عربی را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن، برداشت مطالب، تفکر و تحلیل در وجود شان تقویه گردد. ۳- به خواندن ژانرها علاقهمند شوند و میل و رغبت مطالعه در وجود شان رشد و	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
انکشاف یابد. با استفاده از روشهای:	
 توضیح و تحلیل خواندن و نوشتن پرسش و پاسخ تمرین 	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونهٔ یکی از ژانرهای ادبی.	مواد ممکن و ممد درس <i>ی</i>

ساعت درسی اول

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه میدارند آنها می گیرند. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند. گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم. 	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤال های آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار را بیرون نویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند، می پرسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: متن کامل درس (ژانرهای ادبی) را با صدای بلند بخوانید و توضیحات لازم در مورد مفاهیم و واژههای آن ارائه نمایید. از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چندین شاگرد به اساس نوبت بخواهید که یک تا زچندین شاگرد به اساس نوبت بخواهید که یک مقابل صنف بخوانند و مفهوم آن را با زبان ساده بیان دارند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شور مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که نا مطرح شود؛ پس از اَن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به اَن

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	• ادای ســـلام و احتـــرام نمــوده، بـــه پرسشها پاسـخهای مناسـب ارائـه میدارند.	● تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. ● تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود.	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. چندین شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف میخوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «املای واژههای عربی» را در کتابچههای خود مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش « بخوانیم و بدانیم »با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف نوشته شود. املای واژههای عربی توسط معلم گرامی بر تخته نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» در کتابچههای خود بخش بخش «درست بنویسیم» در کتابچههای خود بنویسید.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	سه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده نا مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

مطالب بیخش و تنارفات. گرفتن حاضری و تنظیم گرودها. • ادای سلام و احترام نموده. • طرح سؤالاتی در بارة متن درسی روز دوم و بخش درست در گرودها تنظیم میشوند. • فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان • فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان • فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه به سرسند. در ضمن یک نقر شان همه نظریات را باداداشت کند و اجرا کنند. معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان ان را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود. • متنی را که خوانده میش را در صنف میکنند. • متنی را که خوانده میش را در سیس از شاگردان خواسته شود میکند. • متنی را که خوانده میش را در سیس از ساگردان نواسته شود میکند. • متنی را که خوانده میش را در سیس از ساگردان تو سورت امسلا در میکند. • میکن بیده، تصویر مکتب است؛ ولی با کمی کوشش و دقت مینوسند. • میتوان به خاطر آورد که آموزش اولین تصویری که در ذهن مینوسند و صورت امسلایی را ولین مدارس در طول عمر شر وجود داشته است حتی در میان اولین مدارس در طول عمر شر وجود داشته است حتی در میان اولین مدارس در طول عمر شر وجود داشته است حتی در میان امرازند. هرگاه به آموختههای خود فکر کتیم متوجه میشویم عنوان اولین مرایس دی توکیم ی گوناگون، شاد و زنده انجام می آموند. هرگاه به آموختههای خود فکر کتیم متوجه میشویم عنوان اولین مرازند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام می آموند. • پرسشمای بخش هخودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح و پست میکرد و از سوی به سوالات یکند بخش یاب خود داخین حدود اخین حدود از سوی به سوالات کند مازن سیده معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاتا ناگفته مانده باشد. (۲) کار خانه کی شاور ناز می خود داخین خواسای حاصل کنند. میدال می ناخ در دو سورت شفاهی باسخ ارائه کردد: پس از آن ختر در سر دوقیه شالات کون و داخین حاصل کنند. میدال می ناخید در هموزان و بیخش کار خانه کی در و از سوی شخود با بر سورت شفاهی باسخ داده شود: سوس کار خانه کی در دو از سوی شویم مشرح و سورت شفاهی باسخ داده شود: همون منابع قابل کنند. میداد می برداد به شود و میداد باشد در در میداد میران و سورت شفاهی مناسب ارائه کردد: پس از آن ختر در سر دو شود باشد شاکه در داده شود: همونان و باسخ داده شود: همونی منابع قابل در خواسک در	زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
بخش بخش بنوسیم به گونهٔ شفاهی. مقدماتی بنوسیم به گونهٔ شفاهی بازم خدای بزرگ افزای با کونهٔ شفاهی ارائه می نمایند. مقدماتی درس با نام خدای بزرگ افزای افته و مراحل زیر تطبیق گردد: الاستهای توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه و اللبت این بخش را در صنف معطرح نه وده و به شاگردان ان را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود اجرا کنند، معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان ان را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود اجرا کنند، معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان می کند و از شاکردان معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان می کند و از شاکردان معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان می کند و از شاکردان می توان به نظر آورد که آموزش اولین تصویری که در ذهبی نقش می بنده، تصویر مکتب است اولی با کمی کوشش و دقت کتاب می توان به نظر آورد که آموزش وابع تعلی خواند؛ سبه و تربیه قبل از تأسیس و می تونید می توان به نظر آورد که آموزش مورت می گرفت. در خانواده والدین به و تربیه قبل از تأسیس و می تواند به اموخه ای غود فکر کنیم متوجه می شویم یورد را از روی آن اصلاح می کنند. تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام می شویم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. اکار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، ایا به خود؛ می سوالهای در را سخ داده شود؛ سپس کار خانه گی در نوب س آز آن ختم درس دویه شاکردان و باسخ داده شود؛ سپس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دویه شاکردان و باسخ داده شود؛ میس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دویه شاکردان و باسخ داده شود؛ میس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دویه شیران می بازان کنتم مانده باشد، باشد، ایا به خود؛ می بازان کنتم درس دویه شیران می خود می بازان کنتم درس دویه شیران کنتم درس دویه شیران کنتر دویم شراکردان و بازای کنتر دیکن دوره خوان کنتر دوره شود؛ سپس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دویه شیران می خواند می بنا دوره نواند کنتر دوره دوره خواند می به میران به تواند کنتر دوره خواند کنتر دوره دوره خواند کنتر کنتر کنتر کنتر کنت			,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,	
بخش بخش بنوسیم به گونهٔ شفاهی. مقدماتی بنوسیم به گونهٔ شفاهی بازم خدای بزرگ افزای با کونهٔ شفاهی ارائه می نمایند. مقدماتی درس با نام خدای بزرگ افزای افته و مراحل زیر تطبیق گردد: الاستهای توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه و اللبت این بخش را در صنف معطرح نه وده و به شاگردان ان را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود اجرا کنند، معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان ان را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود اجرا کنند، معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان می کند و از شاکردان معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان می کند و از شاکردان معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان می کند و از شاکردان می توان به نظر آورد که آموزش اولین تصویری که در ذهبی نقش می بنده، تصویر مکتب است اولی با کمی کوشش و دقت کتاب می توان به نظر آورد که آموزش وابع تعلی خواند؛ سبه و تربیه قبل از تأسیس و می تونید می توان به نظر آورد که آموزش مورت می گرفت. در خانواده والدین به و تربیه قبل از تأسیس و می تواند به اموخه ای غود فکر کنیم متوجه می شویم یورد را از روی آن اصلاح می کنند. تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام می شویم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. اکار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، ایا به خود؛ می سوالهای در را سخ داده شود؛ سپس کار خانه گی در نوب س آز آن ختم درس دویه شاکردان و باسخ داده شود؛ سپس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دویه شاکردان و باسخ داده شود؛ میس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دویه شاکردان و باسخ داده شود؛ میس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دویه شیران می بازان کنتم مانده باشد، باشد، ایا به خود؛ می بازان کنتم درس دویه شیران می خود می بازان کنتم درس دویه شیران کنتم درس دویه شیران کنتر دویم شراکردان و بازای کنتر دیکن دوره خوان کنتر دوره شود؛ سپس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دویه شیران می خواند می بنا دوره نواند کنتر دوره دوره خواند می به میران به تواند کنتر دوره خواند کنتر دوره دوره خواند کنتر کنتر کنتر کنتر کنت		• ادای سلام و احترام نموده،	 تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. 	
مقدماتی بویسیم به گونه شفاهی. در س با نام خدای بزرگ آثاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: کار گروهی و سخنرانی در س با نام خدای بزرگ آثاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: کار گروهی و سخنرانی توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به تنبجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و با در از را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود بایدان کند و بایدان کند و بایدان کند و به ساگردان آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان آن را به صورت اصلا در کمک می کند. اجرا کنند معلم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان میمود تا است ولی با کمی کوشش و وقت مینویسند، کتابچههای شان بنویسند، مینویسند و صورت در ست املایی را اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حی در میان مینوی به آموزش مورت می گرفت. در خانواده والدین با نظاهای خور را از روی نظامی خود فکر کنیم متوجه میشویم عنوان اولین مربیان، تکلم به زبیان مادری را به فرزندان خود را از روی آن اصلاح می کنند. در میان مینویست و مینویست و مینویست و به حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام می آموزند هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه میشویم یورت شفاهی پاسخ ارائه و زیده نجام می درگر شاگردان از یادگیری صورت گیرد و از سوی نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. الری فلات ایک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد. (۲) باشخردان و باسخ داده شود؛ سپس کار خانه گی در پس از آن ختم درس در نیش نفست به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد. (۲) باسخ دارن و باسخ دارن دو باسخ در دو باسخ دارن دو باسخ در دارن دو باسخ در دارن دو باسخ در دو	()+)			بخش
درس با نام خدای بزرگ افزا یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: ا				
البر المر المرابي المسلم المس	دويعه	شفاهی ارائه مینمایند.		
قسمت قسم در رضی ادر صیف مطرح نصوده و به شاگردان کند و توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه و توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه این از را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود بحل اجرا کنند. ملم گرامی آنها را زیر نظارت داشته به ایشان که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان کمک می کند. • متنی را که خوانده می شود، که در نظارت داشته به ایشان کتابچههای شان بنویسند. • متنی را که خوانده می شود، کتابچههای شان بنویسند. • متنی را که خوانده می شود، کتابچههای شان بنویسند. تقش می بنده تصویر مکتب است؛ ولی با کمی کوشش و دقت می نویسند و میتوان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس می توان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس میتوان یا ولین مربیان، تکلم به زبان مبادری را به فرزندان خود جوامع اولیه نیز آموزش صوت میگرفت. در خانواده والدین به میآموزند هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه می شویم میتوان به موزن امی بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود اطمیتان حاصل کنند. • پرسشهای بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود اطمیتان حاصل کنند. • پرسشهای بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود اطمیتان حاصل کنند. • پرسشهای بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود اطمیتان حاصل کنند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمیتان حاصل کنند. در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲) سخ داده شود؛ همچنان به سؤالهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان و باسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲) شاگردان و پسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در سخویه شاگردان و پسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در کند شویه شاگردان و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در کند که احیاناً ناگفته مانده باشد، در کند			درس با نام خدای بزرگﷺ اَغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
قسمت قسم برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و برسی را اجرا می کنند. قسمت که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان کهک می کند. • متنی را که خوانده می شود، که را مطابق هدایت کتاب شان این بخش را مطابق هدایت کتاب شان این بخش را مطابق هدایت کتاب شان این بخش را مطابق هدایت کتاب شان بنویسند. • متنی را که خوانده می شود، که در ذهن کتابچههای شان بنویسند. • متنی را که خوانده می شود، که در ذهن کتابچههای شان بنویسند. • مینویسند می مینند، تصویر مکتب است؛ ولی با کهی کوشش و دقت مینویسند و مینویسند و اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میان می بردن تر خوانده اولیه نیز آموزش صورت می گرفت. در خیانواده والدین به وجود عوامی اولیه نیز آموزش صورت می گرفت. در خیانواده والدین به میآموزند هرگاه به زبان میادری را به فرزندان خود می مینویست و می آموزند هرگاه به زبان میادری را به فرزندان خود می شویم بیزیرد. • برسشهای بخش هودآزمایی ادا که و توسیح کارد خود اطمینان عاصل کنند. • برسشهای بخش هودآزمایی ادا که و توسیح داده شود؛ سپس کار خانه کی برای شان سپرده شود. • کار خانه کی توسید و توسیح کار خانه کی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه کی برای شان سپرده شود. • کار خانه کی نفر شدر به میرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در کنی شاکردان و باسترا ارائه گردد؛ پس از آن ختیم درس در قیقه شعر بخش کار خانه کی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در آند شود باشد و توسید کار خانه کی در آند و توسید کار خانه کار خانه کی در آند و توسید کار خانه کار خانه کی در آند و توسید ک			کار گروهی و سخنرانی	
قسمت ای را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود بسوم درس اجرا کنند. معلم گرامی آن ها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند. اجرا کنند. معلم گرامی آن ها را زیر نظارت داشته به ایشان کمک می کند. متر زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در نظارت داشته به ایشان می بندد، تصویر مکتب است؛ ولی با کمی کوشش و دقت مینویسند. میتوان به خاطر آورد که آموزش اولین تصویری که در ذهن می نویسند. میآموزند. هرگاه به آموزش صورت می گرفت. در خانواده والدین به بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح و پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح و پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح در از سورت شفاهی پاسخ ارائد دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. از کار خانه گی برای شار زیر نظارت دارند و زنده انجام می دارند. از کار شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. از کار خانه گی برای شان سپرده شود. از کار خانه گی برای شان سپرده شود. از کار خانه گی برای شان سپرده شود. از کار خانه گی برای شان بخش «خود اطمینان حاصل کنند. از کار خانه گی برای شان سپرده شود. از کار خانه گی برای شانه باشد و از سوی کار خانه گی برای شان سپرده شود. از کار خانه گی کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شانه باشد، در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد، در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد، در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی مرداخته و به مواردی که احیانا ناگفته مانده باشد، در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس درقیقه شعرب شرست منابع قابل دسترسی مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس در میشویم شعرب شواند که احیانا ناگفته مانده باشد، در سران می در دو خود کرد که احیانا ناگفته مانده باشد، در سرانه گردد؛ پس از آن ختم درس در میشویم شعرب کردن خود اطمیان مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس در سران می کار خانه گید کرد کرد کرد کرد کرد کرد کرد کرد کرد کر		• طبق هدایت، فعالیتهای	● فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و به شاگردان	
سوم درس البه البه البه البه البه البه البه البه		کتاب درسی را اجرا می کنند.	توضیح دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده بـه نتیجـه	
ان را در برابر صنف بحواند: سپس از شا کردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان کمک می کند. (۳۰) املا و نگارش معمولاً با شنیدن واژهٔ آموزش اولین تصویری که در ذهن کتابچههای شان بنویسند. متوان به خاطر آورد که آموزش اولین تصویری که در ذهن می نویسند. میتوان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس مینویسند و میتوان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس مینویسند و جوامع اولیه نیز آموزش صورت می گرفت. در خانواده والدین به عنوان اولین مربیان، تکلم به زبان مادری را به فرزندان خود در از روی آن اصلاح می کنند. عنوان اولین مربیان، تکلم به زبان مادری را به فرزندان خود کیر کنیم متوجه می شویم کنند. تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام می دراند نیک س تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام می دراند. پذیرد. پرسشهای بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح خود آنا یا کنید در این نوست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی کار خانه گی کار خانه گی پاسخ داده شود: همچنان به سؤالات شاگردان و بواسعای مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس و دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود: همچنان به سؤالهای و پاسخ داده شود: همچنان به سؤالهای مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر عدان به سؤالهای و پاسخ داده شود: همچنان به سؤالهای مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر عداد سؤالهای مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر عدان به سؤالات شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر عدی منابع قابل دسترسی مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر عداد مورد شورد و سورت ساردی که احیانا ناگفته مانده باشد، در ساز شعر در سورد باز سورد و باسخ دار به دوره سورد باز مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر عدر می دو سورت گیرد و در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر می منابع قابل دسترسی مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر عدم می کار خانه گیر شاگردان و در می کار خانه گیرد کیراند باز سورد که دیراند بازد کیر کند کرد کنید کیراند کرد کنید کرد کرد کنید کرد کنید کرد کنید کرد کنید کرد کنید کرد کرد کنید کرد کرد کنید کرد کرد کنید کرد کرد			برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کند و	ة
(۳۰) (فعالیتها) (فعالیتهای شاور: الله شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در معنوی تابیعه می شوید می شود، تصویر مکتب است؛ ولی با کمی کوشش و دقت می توان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس می توان به خاطر آورد که آموزش صورت می گرفت. در خانواده والدین به عنوان لولین مربیان، تکلم به زبان مادری را به فرزندان خود جوامع لولیه نیز آموزش صورت می گرفت. در خانواده والدین به می آموزند. هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه می شویم نیزد. (۲) (۳) (۳) (۳) (۳) (۳) (۳) (۳)			آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از شـاگردان خواسـته شـود	
(قعالیتها) الملا و نگارش معمولاً با شنیدن واژهٔ آموزش اولین تصویری که در ذهـن تا شاگردان آن را به صورت امـلا در مینویسند. معمولاً با شنیدن واژهٔ آموزش اولین تصویری که در ذهـن تا شاگردان آورد که آموزش اولین تصویری که در ذهـن مینویسند. میتوان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس صورت درسـت املایـی را اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میـان دیـوی تعزی از شاگردان و جوامع اولیه نیز آموزش صورت میگرفت. در خانواده والـدین به عنوان اولین مربیان، تکلم به زبـان مـادری را به فرزنـدان خـود میـشـویم میـان اورد. هرگاه به آموزشد هـرق گوناگون، شـاد و زنـده انجـام میـان نخش به خود آزمایی پذیرد. المید، تا زیک سو تحکیم یادگیری صورت شـفاهی مطـرح خود املیمیان حاصل کنند. میگران خانه گی برای شان سپرده شود. ایگر میـان خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۲) کار خانه گی میـان ناگفته مانده باشد، کار خانه گی میـان نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، و شاگردان و پاسخ داده شود؛ پس از آن ختم درس دیقه قبهـ			_	سوم درس
الملا و نگارش می رنیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امــلا در تحسيد، معمولاً با شنيدن واژهٔ آموزش اولين تصويرى كـه در ذهــن تقش مىبندد، تصوير مكتب است؛ ولى با كمــى كوشش و دقــت مىنويسند، مىتوان به خاطر آورد كه آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس میتوان به خاطر آورد كه آموزش مورت می گرفت. در خانواده والـدین بــه حــــورت در از روی تختــه مـــىنویســـد و حنوان اولین مربیان، تكلم به زبان مـادرى را بـه فرزنـدان خـود تا چه حد آموزش میتواند به طرق گوناگون، شـاد و زنـده انجـام عیرد. تا چه حد آموزش میتواند به طرق گوناگون، شـاد و زنـده انجـام عیرد. و از سـوی و پرسشهای بخش «خود آزمایی» را به صـورت شـفاهی مطـرح خود اطمینان حاصل کنند. میگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. میداند، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیــرد و از سـوی دریگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. میداند، تا زی یکسو تحکیم یادگیری توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۲) کار خانه گی مراین باشد، با شد، سرقی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناکفته مانده باشد، کار شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان و وابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان وبابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعردان به سؤالات شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان وبابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس				
• متن زیر خوانده شود، تــا شــاگردان اَن را بـه صــورت امــلا در تحمد کتابچههای شان بنویسند. • متن زیر خوانده شود، تــا شــاگردان اَن را بـه صــورت امــلا در تحمی کتابچههای شان بنویسند. • متن زیر خوانده شود، تــا شــاگردان اَن را بـه صــورت امــلا در تحمی کتابچــههــای خــویش تحمی کوشش و دقــت مینویسند. • در پایان، یک تن از شاگردان میتوان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس جورت درســـت املایــی را جوامع اولیه نیز آموزش صورت میگرفت. در خـانواده والـدین بــه عنوان اولین مربیان، تکلم به زبـان مـادری را بـه فرزنـدان خـود در از تا چه حد آموزش میتواند به طرق گوناگون، شــاد و زنــده انجـام میآموزند. هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه میشـویم یوند. تا چه حد آموزش میتواند به طرق گوناگون، شــاد و زنــده انجـام میاسخ ارائــه پذیرد. • پرسشهای بخش «خود آزمایی» را به صــورت شــفاهی مطــرح و از ســوی و پنـــد نخـش بــه دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. • پرسشهای مناسر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. *کار خانه گی کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، و شود؛ سپس کار خانه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر بخم درس دور می مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر بخم درس دور می مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر بخم درس دور می مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دور می مناسب دور می مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شعر بخم درس دور می مناسب رائه گردد؛ پس از آن ختم درس دور میشود.	(٣٠)		کمک می کند.	(فوالسردا)
کتابچههای شان بنویسند. معمولاً با شنیدن واژهٔ آموزش اولین تصویری که در ذهن می نوشد. میتوان به خاطر آورد که آموزش اولین تصویری که در ذهن می نویسند. میتوان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس صورت درست املایی را ولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میان جوامع اولیه نیز آموزش صورت می گرفت. در خانواده والدین به عنوان اولین مربیان، تکلم به زبان مادری را به فرزندان خود تا چه حد آموزش میتواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام می آموزند. هرگاه به آموزشه میتواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام می آموزشه یادگیری صورت شفاهی پاسخ ارائه خود آزمایی و پرسشهای بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی مطرح میدی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. عرا میان بخش «خود آزمایی» را به صورت شفاهی پاسخ ارائه دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. عرا میان قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، کاشگردان و پسخ داده شود؛ هیس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پسخ داده شود؛ هیس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پسخ داده شود؛ هیس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پسخ داده شود؛ هیس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پسخ داده شود؛ هی از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پسخ داده شود؛ هیس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پسخ داده شود؛ هیس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پسخ داده شود؛ هیس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پسخ داده شود؛ هیونان به سؤالات شاگردان و پسخ داده بین به سؤالات شاگردان و پسخ داده شود؛ هیمچنان به سؤالات شاگردان و پسخ داده بین به سؤالات شاگردان و پسخ در بین به سؤالات به سؤالات شاگردان و پسخ در بین به سؤالات به سؤالات به بین به بین به سؤالات به بین ب	دقیقه		<u>املا و نگارش</u>	(هڪينڪ)
میرورت امسلا در این قسمت به معرفی منابع و تابعد الله الله الله الله الله الله الله الل		• متنی را که خوانده می شود،	• متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در	
معمولا با شنیدن واژهٔ اموزش اولین تصویری که در دهـن نقش میبنده، تصویر مکتب است؛ ولی با کمـی کوشـش و دقـت مینویسند. • در پایان، یک تن از شاگردان اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میـان میـازن اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میـان دیگران خطاهـای خـود را از عنوان اولین مربیان، تکلم به زبـان مـادری را بـه فرزنـدان خـود میـویســد و میـازن اولین مربیان، تکلم به زبـان مـادری را بـه فرزنـدان خـود میـویســد و میـازن اولین مربیان، تکلم به زبـان مـادری را بـه فرزنـدان خـود میـویســد و میـازن اولین مربیان، تکلم به زبـان مـادری را بـه فرزنـدان خـود آرمایی پنـرد. • به سؤالات ایـن بخش به خود آرمایی پر ابه صـورت شـفاهی مطـرح و از سـوی میـدارنـد. • برسشهای بخش خود آرمایی پر ابه صـورت گیـرد و از سـوی میـدارنـد. • برسشهای بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، کار خانه گی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲) شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه			کتابچههای شان بنویسند.	
نقش می بندد، تصویر مکتب است؛ ولی با کمی کوشش و دقت می نویسند. می توان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میان می اولین مربیان، تکلم به زبان مادری را به فرزندان خود می آموزند. هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه می شویم می آموزند. هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه می شویم نیدرد. عنوان اولین مربیان، تکلم به زبان مادری را به فرزندان خود می آن اصلاح می کنند. تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام بیدرد. پذیرد. پزیرد. پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح و از سوی می دارند شود. و از سوی می دارند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲) شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه			معمولاً با شنیدن واژهٔ اُموزش اولین تصویری کـه در ذهـن	
می توان به خاطر اورد که اموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تاسیس اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میان جوامع اولیه نیز آموزش صورت می گرفت. در خانواده والـدین به عنوان اولین مربیان، تکلم به زبان مادری را به فرزنـدان خود می آموزند. هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه می شـویم تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شـاد و زنـده انجـام پذیرد. • به سؤالات ایـن بخش بخش خود آزمایی » را به صـورت شـفاهی مطـرح و از سـوی میدارند. می تواند به طرق گوناگون مطرح و از سـوی میدارند. میدارند تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیـرد و از سـوی میدارند. میدارند تولیم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. (۳) کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، در پاسخ داده شود؛ هیساز آن ختم درس دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود؛ هیساز آن ختم درس دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود؛ هیمچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه			نقش میبندد، تصویر مکتب است؛ ولی با کمی کوشش و دقت	
اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میان جوامع اولیه نیز آموزش صورت می گرفت. در خانواده والدین به عنوان اولین مربیان، تکلم به زبان مادری را به فرزندان خود در از روی آن اصلاح می کنند. تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام پذیرد. • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح و به سؤالات این بخش به می دریگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. میدارند. عرائی تا زیک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی می دارند. میدارند. میدارند. میدارند. میدارند. میدارند برای شان سپرده شود. تا بید معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، از آن ختم درس دقیقه شاگردان و پاسخ داده شود؛ پس از آن ختم درس دقیقه باسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه			می توان به خاطر آورد که آموزش یا تعلیم و تربیه قبل از تأسیس	
جوامع اولیه نیز آموزش صورت میگرفت. در خانواده والـدین بـه عنوان اولین مربیان، تکلم به زبـان مـادری را بـه فرزنـدان خـود میآموزند. هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه میشـویم تا چه حد آموزش میتواند به طرق گوناگون، شـاد و زنـده انجـام پندیرد. پندیرد. پندیرد. پرسشهای بخش«خودآزمایی» را به صـورت شـفاهی مطـرح برسشهای بخش «خودآزمایی» را به صـورت شـفاهی مطـرح میدارند. میدارند. میدارند تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیــرد و از ســوی نمایید، تا از یک سو تحکیم یادگیری توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، سؤالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، سؤالهای ساگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه			اولین مدارس در طول عمر بشر وجود داشته است. حتی در میـان	
میآموزند. هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه میشویم روی آن اصلاح می کنند. تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام • به سؤالات این بخش به مورد آزمایی و با نخس به میشویم مطرح میدان به مورد و از سوی میدان به میشویم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. • به سؤالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲) سؤالهای پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه ساگردان و پاسخ داده شود؛ سپس از آن ختم درس			جوامع اولیه نیز آموزش صورت می گرفت. در خانواده والـدین بـه	
تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شاد و زنده انجام مودآزمایی پذیرد. پزیرد. پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح نمایید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس			عنوان اولین مربیان، تکلم به زبان مادری را بـه فرزنـدان خـود	
پذیرد. پذیرد. پزیرد. پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح مورت شفاهی بخش به مورت شفاهی پاسخ ارائه می دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲) شاگردان و پاسخ داده شود؛ پس از آن ختم درس دقیقه		_	می آموزند. هرگاه به آموختههای خود فکر کنیم متوجه می شویم	
			تا چه حد آموزش می تواند به طرق گوناگون، شـاد و زنـده انجـام	
• پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح نمایید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی مورت شفاهی پاسخ ارائه دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. • پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. • به سؤالات این بخش به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، اساگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه			پذیرد.	
نمایید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی میدارند. دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه			خوداً زمایی	
نمایید، تا از یک سو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی صورت شفاهی پاسخ ارائه دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. انخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. اکار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه		• به سؤالات این بخش به	• پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح	
دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند. نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده شود. کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه		صورت شفاهی پاسخ ارائه		
کار خانه گی در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲) شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه		مىدارند.		
سؤالهای در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد، (۲) شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه	(٣)	خانه گی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار	
شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم درس دقیقه	دقيقه			کار خانه <i>گی</i>
شاگردان و پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس دقیقه	(٢)	دی که احیاناً ناگفته مانده باشد،	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواره	سؤالهاي
	دقيقه			شاگردان و
پاسخ به آن و خداحافظی.				پاسخ به آن

معلومات اضافي

دراماتیک: کلمهٔ فرانسوی است که داستان جالب توجه و مهیج را گویند.

روضه: کلمهٔ عربی بوده، به معنای باغ، گلستان و گلزار که جمع آن رضوان میباشد و اشعاری که آن را در سوگواری و عزاداری بالای منبر میخوانند. مأخذ از کتاب روضة الشهداء تألیف ملا حسین کاشفی از علماء و واعظان دورهٔ تیموریان که آن را در سال ۹۰۸ هـ. ق. در بارهٔ و قایع کربلا و شهادت حضرت امام حسین (ع) تمام کرده و آن کتاب را در مجالس سوگواری برای مردم میخوانده اند.

خسرو و شیرین: یکی از مثنویهای خمسهٔ نظامی است. این مثنوی دارای شش هزار و پنجصد بیت است و داستان محبت خسرو پرویز شاه ساسانی با شیرین شاهزادهٔ ارمنی میباشد. این داستان در شاهنامهٔ فردوسی هم آمده است و نظامی آن را در بحر هزج مسدس محذوف سروده است. (مفاعیلن،مفاعیلن فعولن)

ویس و رامین: از داستانهای قدیم فارسی دری و منسوب به دورهٔ اشکانیان که شهرت فراوانی داشته است و در بعضی از نواحی خراسان متن پهلوی آن موجود بود.

فخرالدین اسعد گرگانی: شاعر قرن پنجم در اصفهان با خواجه عمید ابوالفتح مظفر نیشاپوری حاکم اصفهان در بارهٔ این داستان گفتگو کرده و به خواهش او به نظم آن پرداخته است و کتاب را در حدود سال (۴۴۶) به پایان رسانده و در آن عمید ابوالفتح را مدح کرده است. سبک و نظم کتاب در عین آنکه به آرایش لفظی و تشبیهات زینت یافته، ساده و روان و از مغلق گویی خالی است و لغات عربی نامأنوس بسیار کم دارد.

مقاله: کلمهٔ عربی بوده، به معنای سخن گفتن، گفتار و سخن

صبغه: کلمهٔ عربی بوده و به معنای رنگ، ماده یی که با آن چیزی را رنگ کنند و نیز به معنای دین و ملت است.

رهنمای تدریس درس بیست و چهارم

شرح مطالب	عناوين مطالب
نقد ادبی	موضوع درس
آشنایی با نقد در ادبیات و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با نقد ادبی آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای واژههای عربی را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳ – میل و رغبت نوشتن در وجود شان رشد یابد.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد درس <i>ی</i>

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر به دقت توضیحات شان، تشویق شده مورد ارزیابی قرار می گیرند و برای شان نمره داده می شود. برای شاکردان به معرفی درس گوش می دهند. گروش دادن و ارائیهٔ پاسخ به پرسش های معلم. 	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤال های آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جمالات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار آن را بیرون نویس می کنند. به پرسشها پاسخ می دهند. چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند،	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: متن کامل درس(نقد ادبی) را با صدای بلند بخوانید، تلفظ واژهها و جملات را شمرده و واضح بیان داشته و معانی واژههای مشکل را توضیح و بفهمند. و بفهمند. پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس را توضیح و بفهمند. از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را نوضیح نید. از شاگردان بخواهید که متن کامل درس را نوسی خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح نویس کنند. از چندین شاگرد بخواهید که هر کدام یک کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چندین شاگرد بخواهید که هر کدام یک باراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخواند آن تشویق و رهنمایی شوند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	لاصهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خا	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شو مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالی یی را که مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
(۱۰) دقیقه	• ادای سلام و احترام نموده، به پرسشها پاسخهای مناسب ارائه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدمات <i>ی</i>
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چندین شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف میخوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «املای واژههای عربی» را در کتابچههای خود مینویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم»با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف املای واژههای عربی توسط معلم گرامی بر تخته نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف بخش بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بخش بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسید.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	بویسد. پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاصه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه	شود. ضمناً به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده نا مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

.1.	. 15 E1 ÷ 11 .à	1 11. à	عناوين
زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوی <i>ن</i> مطالب
	1 1 1	1	سع بب
	• ادای ســـلام و احتـــرام	• تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
(1.)	نموده، در گروهها تنظیم	• طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخـش درسـت	بخش
دقيقه	میشوند.	بنویسی _م به گونهٔ شفاه <i>ی</i> .	مقدماتی
	• پاسخهای متفاوتی به گونهٔ		
	شفاهی ارائه خواهند داشت.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ اغاز یافته و مراحل زیـر تطبیـق	
		گردد:	
	• طبق هـدايت، فعاليـتهـاي	کار گروهی و سخنران <u>ی</u>	
	کتاب درسی را اجرا میکنند.	• فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و بـه شـاگردان	
		توضیح دهید که در چه مـواردی بـا هـم مباحثـه کـرده بـه	قسمت سوم
		نتیجه برسند. در ضمن یک نفر شان همه نظریات را	درس
		یادداشت کند و آن را در برابر صنف بخواند؛ سپس از	در سی
		شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگر این بخش را	
(٣٠)		مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها را	(فعاليتها)
دقيقه		زیر نظارت داشته به ایشان کمک میکند.	(30,00)
		املا و نگارش <u></u>	
	• متنی را که خوانده می شـود،	• متن زیر خوانده شود، تا شاگردان آن را به صورت املا در	
	بــه صــورت امـــلا در	کتابچههای شان بنویسند.	
	کتابچـههـای خـویش	خود را باور کنید تا خود را زیبا ببینید. مطمئن باشید که انسان های	
	می نویسند.	دیگر در شما آن را میبینند، که خود شما در خود میبینید. اگر	
	• در پایان، یک تین از شاگران	می خواهید متوجه شوید که دیگران چه احساسی نسبت به شما	
	شــاگردان صــورت درســت املایـــــی را روی تختــــه	دارند کافی است ببینید که شما نسبت بـه خـود تـان چـه احساسـی	
	مینویسی را روی تحصی	دارید و مطمئن باشید که دیگران هم همین احساس را نسبت بـه	
	خطاهای خود را از روی آن	شما خواهند داشت. اصل خود شایسته گی از اصول مهم اعتماد به	
	اصلاح می کنند.	نفس است؛ أن را با تمام وجود احساس كنيد.	
		,	
		<u>خودازمایی</u>	
	• به سؤالات ایـن بخـش بـه • • • ت شفاه مال شمالهٔ ها	• پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح	
	صورت شفاهی پاسخ ارائـه میدارند.	کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سـوی	
<u> </u>		دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	e
(٣)	نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار خانه گی برای شان سپرده		کار خانهگی
دقیقه		شود.	
(٢)	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی که احیاناً ناگفته مانده باشد،		سؤالهاي
دقيقه	پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم		
	در <i>س</i> و خداحافظ <i>ی</i> .		

معلومات اضافي

نقد ادبی

نقد ادبی شاخهیی از مطالعات ادبی (علوم ادبی) است که با تعریف اصطلاحات ادبی، طبقهبندی، توضیح، تفسیر و ارزشگزاری آثار ادبی سر وکار دارد و بر دو نوع است:

۱- نقد نظری

که مجموعهٔ منسجمی از اصطلاحات، تعاریف، مقولات و طبقهبندیهایی است که میتوان آنها را در ملاحظات، مطالعات و تفاسیر مربوط به آثار ادبی به کار برد.

قدیمی ترین اثر معتبر در نقد نظری کتاب بوطیقای ارسطو است.

۲- نقد عملی یا تجربی

نقد عملی بررسی تقریباً تفصیلی اثر خاصی است؛ یعنی استفادهٔ عملی از قواعد و فنون ادبی برای شرح و توضیح و قضاوت اثری. در نقد عملی باید از اصول نظری نقد که طبیعتاً بر تجزیه و تحلیلها و ارزشگزاری منتقد نظارت و حاکمیت دارند، به طور ضمنی و غیر صریح استفاده کرد. به زبان ساده در عمل از مفاد آنها استفاده شود؛ نه این که به صورت نقل قول، نقد را تحتالشعاع قرار دهند. برخی نقد عملی را به دو شعبه تقسیم کرده اند:

الف: نقد تأثري يا احساسي

در این گونه نقد، منتقد می کوشد تا تأثیری را که اثر ادبی بر او گذاشته است بیان کند؛ یعنی خیالات، بینشها، احساسات و به طور کلی تأثیراتی را که اثر ادبی در او ایجاد کرده است توضیح دهد.

ب: نقد فتوایی، حکمی یا معیاری

در این نوع نقد سعی بر این است که نه تنها بین اثر و خواننده ارتباط ایجاد شود؛ بلکه تأثیر اثر ادبی به لحاظ موضوع، شکل و ساختار، تکنیک و صنعت و تجزیه و تحلیل روشن شود؛ یعنی علت تأثر را هم توضیح دهند.

رهنمای تدریس درس بیست و پنجم

شرح مطالب	عناوين مطالب
ادبیات دری در قرنهای ۱۳ و ۱۴	موضوع درس
آشنایی با تاریخ زبان و ادبیات دری و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با تاریخ ادبیات دری در قرنهای ۱۳ و ۱۴ آشنایی حاصل کنند و از بحث درستنویسی املای پسوند تنکیر را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- به خواندن تاریخ ادبیات علاقهمند شوند و میل و رغبت مطالعه و پژوهش در وجود شان رشد و انکشاف یابد.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: توضیح و تحلیل خواندن و نوشتن پرسش و پاسخ تمرین	روشهای تدریس
رسی تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان خوانش نمونه یی از کتاب «تاریخ ادبیات فارسی دری» و پژوهش در انترنت.	مواد ممکن و ممد درس <i>ی</i>

ساعت درسی اول

زمان	فعالیت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه می دارند. آنها تشویق شده مورد ارزیابی قرار می گیرند. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند. گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم. 	 سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات 	بخش مقدماتی
(٣٠) دقيقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار را بیرون نویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند، می پرسند. واژههای مشکل و معانی آنها را در کتابچههای شان می نویسند.	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود. درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل درس(ادبیات دری در قرنهای ۱۳ و ۱۴) با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابید؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پس از پایان خوانش، ابتدا کیل درس توضیح داده شود و سپس مفاهیم مشکل تشریح شود. • از شاگردان خواسته شود که مین کامل درس را خاموشانه بخوانند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. • پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. • از چند شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از متن معانی واژههای مشکل برای شاگردان توضیح شود.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ آن به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلام	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شو مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان		فعالیت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســلام و احتــرام نمــوده، بــه پرسشها پاسخهای مناسب ارائـه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چندین شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «املای پسوند تنکیر» را در کتابچههای خود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم»با صدای بلند و طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسیم، را در کتابچههای خود بنویسید.	قسمت دوم در <i>س</i> (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	مه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده و مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	 تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدماتی
(٣٠)	• طبق هدایت، فعالیتهای کتــاب درســی را اجــرا مینمایند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت سوم درس (فعالیتها)
دقیقه	 متنی را که خوانده می شود، بـــه صـــورت امــــلا در کتابچـــههـــای خـــویش می نویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صــورت درســت املایــی را روی تختــه مــینویســد و دیگران خطاهـای خـود را از روی آن اصلاح می کنند. 	املا و نگارش ● متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. در آثار ادبی نویسنده و شاعر می کوشد اندیشـههـا و عواطف خویش را در قالب مناسبترین و زیباترین جملات و عبارات بیان کند. این آثار همان گفتهها و نوشتههایی استند که مردم در طـول تاریخ آنها را شایستهٔ نگهداری میداننـد و از خوانـدن و شـنیدن شان لذت میبرنـد. فرهنـگ درخشـان مـا جلـوه گـاه آثـار ادبـی بسیاری؛ مانند: مثنوی مولانا، شاهنامهٔ فردوسی، حدیقـهٔ سـنایی، بهارستان جامی، تاریخ بیهقی، غزلیات حافظ، بوسـتان و گلسـتان سعدی و صدها اثر دیگر است که در شمار غنی ترین و شـیواترین آثار ادبی جهان قرار دارند.	
	● به سؤالات ایـن بخـش بـه صورت شـفاهی پاسـخ ارائـه میدارند.	خودآزمایی ● پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	خانه گی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار	کار خانه گی
(۲) دقیقه	_	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ار خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

بديع

در لغت به معنای چیز نو، طرفه و نادر است و در اصطلاح اهل ادب عبارت از فن یا دانستنییی است که با فراگیری آن زیبایی کلام و آرایش سخن شناخته میشود.

اموری که سبب زیبایی و آرایش کلام (سخن) می گردد به نام محسنات بدیعی و صنایع ادبی یاد می شود. صنایع ادبی به دو نوع است، یکی لفظی و دیگر معنوی.

صنايع لفظي

آن است که در آن زیبایی کلام تنها به الفاظ مربوط باشد.

صنايع معنوي

آن است که زیبایی و آرایش سخن مربوط به حسن معانی باشد.

سانسور

از لفظ لاتین، به معنای قضاوت کردن مشتق شده است. در اصطلاح عبارت است از باز داشتن و جلوگیری از بیان عقاید و نظریاتی که برای نظام سیاسی خاصی خطرناک میباشد. این عمل با اعمال قدرت صورت میگیرد. سانسور از ابتدای فرهنگ بشری وجود داشته است و در جوامع یونان قدیم هم تا حدودی انجام میشد.

در قرون وسطی سانسور به نام" تفتیش عقاید"بر افکار و عقاید تحمیل میشد و کتابهای زیادی تحت این عنوان از بین رفت.

رهنمای تدریس درس بیست و ششم

شرح مطالب	عناوين مطالب
نقش جوانان در انکشاف و توسعهٔ کشور	موضوع درس
آشنایی با انکشاف و توسعه و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با انکشاف و توسعه آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای پسوند اسم معنی را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن، برداشت مطالب و اندیشه و قیاس در وجود شان ارتقا یابد. ۳- راههای رسیدن به ترقی و پیشرفت را بیاموزند و میل و رغبت توسعه و انکشاف در دلهای شان پرورش یابد.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: توضیح و تحلیل خواندن و نوشتن پرسش و پاسخ تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت.	روشهای تدریس مواد ممکن و ممد
	درس <i>ی</i>

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		,e	مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. ● شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه میدارند و نظر به دقت توضیحات شان، تشویق شده مورد ارزیابی قرار می گیرند و برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند.	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات	معانب بخش مقدماتی
	• گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
(۳۰) دقیقه	معلم. با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. شاگردان به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. شاگردان متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار را بیرون نویس می کنند. به پرسشها جواب می دهند. چند تن از شاگردان به اساس نوبت، یک یک پاراگراف از متن درس را کر مشکلی تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند، می پرسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: متن کامل درس (نقش جوانان در انکشاف و توسعهٔ کشور) را با صدای بلند بخوانید و توضیحات لازم در مورد مفاهیم و واژههای آن ارائه نمایید. از شاگردان بخواهید که مـتن کامـل درس را خاموشانه بخواند و واژههای دشوار آن را بیرون نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چند شاگرد بخواهید که یک یک پاراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابـل صنف بخواننـد و مفهوم آن را با زبان ساده بیان دارند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ اَن درس به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شوه مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالی یی را که نا مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

	4 24 2 24 4		. 1
زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســــلام و احتـــرام نمــوده، بـــه پرسشها پاسخهای مناسب ارائــه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. پندین شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «املای پسوند اسم معنی» را در کتابچههای خود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	سه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلام	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونـهٔ شفاهی ارائه خواهند داشت. 	 تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز دوم و بخـش درسـت بنویسیم به گونهٔ شفاهی. 	بخش مقدماتی
(٣٠)	● طبق هدایت، فعالیتهای کتاب درسی را اجرا مینمایند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت سوم درس (فوالت دا)
دُقیقه	متنی را که خوانده می شود، بـــه صـــورت امـــــــــــــــــــ کتابچـــههـــــای خـــویش مینویسند. در پایـــــان، یـــک تــــن از شــــــگ تــــن از املایــــــــــ اروی تختــــه املایــــــــــ را روی تختــــه مــــینویســـد و دیگــــران خطاهای خـود را از روی آن اصلاح می کنند.	املا و نگارش ● متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. از سقراط پرسیدند: بزرگترین آرزویی که داری چیست؟ فیلسوف بزرگ یونان در جواب گفت: بزرگتـرین آرزوی مـن این است که در بلندترین جای شهر آتن قرار گرفتـه، بـا صـدای بلند به مردم بگویم: ای دوستان، ای مردم، چرا با این حرص و تـلاش خـوبترین سالهای عمر تان را به جمع کردن مال و پول سپری مینمایید؛ ولی آن طوری که ضرورت است، در تعلیم و تربیت اطفـال تـان که روزی مجبور استید، هست و بود خـود را بـه آنهـا بگذاریـد، همت نمیگمارید؟	(فعالیتها)
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خودآزمایی ● پرسشهای بخش «خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	خانه گی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانه گی توضیح داده شود؛ سپس کار	کار خانهگی
(۲) دقیقه	~	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ار و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

توسعه

توسعه از نیازهای انسانی آغاز می شود تا به مسایل مربوط به زنده گی معنوی می رسد. توسعه کوششی است برای ایجاد تعادلی تحقق نیافته، یا راه حلی است در جهت رفع فشارها و مشکلاتی که پیوسته بین بخشهای مختلف زنده گی اجتماعی و انسانی وجود دارد.

به اعتقاد مایکل تودارو توسعه پدیده بی است که باید از طریقه های گوناگون به آن نگریسته شود و مستلزم تغییراتی در ساخت اجتماعی، طرز تلقی مردم، کاهش نابرابری، تسریع رشد اقتصادی و ریشه کن ساختن فقر مطلق در ابعاد مختلف است.

بروکفلید در تعریف توسعه می گوید: توسعه را باید بر حسب پیشرفت به سوی اهداف رفاهی نظیر کاهش فقر، بیکاری و نابرابری تعریف کنیم؛ به طور کلی نظام اقتصادی اجتماعیزا به همراه دارد و شامل دگرگونیهای اساسی در ساختهای نهادی، اجتماعی، اداری و همچنین دیدگاههای عمومی مردم است. توسعه بسیاری از موارد، حتی عادات، رسوم و عقاید مردم را نیز در بر می گیرد؛ همچنان توسعه به معنای صنعتی شدن بیشتر، ارتباطات بهتر، ایجاد نظام اجتماعی مبتنی بر عدالت و افزایش مشارکت مردم در امور سیاسی جاری تعریف گردیده است.

ابعاد مختلف توسعه عبارتند از: توسعهٔ اقتصادی، سیاسی، فرهنگی و اجتماعی.

رهنمای تدریس درس بیست و هفتم

شرح مطالب	عناوين مطالب
داكتر عبدالاحمد جاويد	موضوع درس
آشنایی با زندهگی و کارنامههای علمی و ادبی داکتر عبدالاحمد جاوید و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱- با داکتر عبدالاحمد جاوید و کارنامههای علمی و ادبی او آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی املای پسوند صفت نسبتی را فرا گیرند. ۲- توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳- احترام به مقام معنوی بزرگان را بیاموزند و کارنامههای آنها را سرمشق راه خود قرار دهند.	ا هداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان تصویر داکتر عبدالاحمد	مواد ممکن و ممد
جاوید و یکی دو کتاب از و <i>ی</i> .	درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، کار خانه گی خویش را روی میز می گذارند. شاگردانی که بیان درس گذشته و معرفی درس جدید را به عهده دارند، تشریحات خویش را ارائه می دارند و نظر به دقت توضیحات شان، تشویق شده مورد ارزیابی قرار می گیرند و برای شان نمره داده می شود. بقیهٔ شاگردان به معرفی درس گوش می دهند. گوش دادن و ارائهٔ پاسخ به پرسشهای معلم. 	سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با آنها. گرفتن حاضری و بررسی کار خانه گی. برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدید از دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدید را مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمده در چوکات مقدماتی درس را در خلال تشریحات خویش جواب دهد. پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملهها را می شنوند. به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل آن، گوش فرا می دهند. متن کامل درس را خاموشانه خوانده و واژههای دشوار آن را بیرون نویس می کنند. به پرسشها پاسخ می دهند. پند تن از شاگردان، یک یک پاراگراف از متن درس را تکرار می کنند و دیگران اگر مشکلی داشتند، می پرسند.	درس با نام خدای بزرگ اغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: مین کامل درس(داکتر عبدالاحمد جاوید) را با صدای بلند بخوانید؛ تلفظ واژهها و جملات را شمرده و واضح بیان داشته و معانی واژههای مشکل را توضیح دهید؛ طوری که همه بتوانند آن را خوب بشنوند و بفهمند. پس از پایان خوانش، ابتدا کل درس را توضیح داده و سپس مفاهیم مشکل آن را تشریح کنید. از شاگردان بخواهید که مین کامل درس را و نویس کنید. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، نویس کنند. پس از خوانش خاموشانه پرسشهایی را طرح کنید، تا از یادگیری شاگردان مطمئن شوید. از چند شاگرد بخواهید که هر کدام یک یک پاراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابل پاراگراف از متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند. آنها تشویق و رهنمایی شوند.	قسمت اول درس (متن)
(۳) دقیقه	صهٔ آن را به شاگردان گفته شود.	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساس <i>ی</i> درس، خلاه	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شور مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که نا مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

.1		10. (** 110å	عناوين
زمان	فعاليت شاكردان	فعاليت معلم	حدوی <i>ن</i> مطالب
			معاتب
(۱۰) دقیقه	● ادای ســـلام و احتــرام نمــوده، بــه پرسشهـا پاسـخهـای مناسـب ارائـه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	 به تشریحات معلیم گرامیی گوش میدهند. با دقت طرز تلفظ واژهها و جمیلات را میشنوند. به پرسشها پاسخ ارائه میدارند. چندین شاگرد میتن کامیل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف میخوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «املای پسیوند صیفت نسیبتی» را در کتابچههای خود مینویسند. 	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چندین شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف املای پسوند صفت نسبتی توسط معلم گرامی بر تخته نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	سه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	بس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ جوابهای مناسب ارائه گردد؛ پس از اَن ختم درس و	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
			مطالب
	• ادای ســلام و احتــرام	● تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها.	
(١٠)	نموده، در گروهها تنظیم	• طرح سؤالاتی در بارهٔ متن درسی روز اول و بخش درست بنویسیم	بخش
دقیقه	مىشوند.	به گونهٔ شفاهی.	مقدماتی
•	• پاسخهای متفاوتی به		
	گونــهٔ شــفاهی ارائــه		
	مىدارند.		
		درس با نام خدای بزرگﷺ اَغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	
		کار گروهی و سخنران <u>ی</u>	
	• طبـــق هــــدايت،	● فعالیت این بخش را در صنف مطرح نموده و بـه شـاگردان توضـیح	
	فعالیتهای کتاب	دهید که در چه مواردی با هم مباحثه کرده به نتیجه برسند. در	
	درسی را اجرا می کنند.	ضمن یک نفر شان همه نظریات را یادداشت کنـد و آن را در برابـر	
		صنف بخواند؛ سپس از شاگردان خواسته شود که قسمتهای دیگـر این بخش را مطابق هدایت کتاب شان اجرا کنند. معلم گرامی آنها	قسمت سوم
		ایل بخش را مطابق مدایت خاب سال اجرا خسد. منتم عراسی ارتفار را زیر نظارت داشته، کمک می کند.	درس
		ر دیر املا و نگارش	
(٣٠)	● متنــی را کــه خوانــده	• مـتن زيـر خوانـده شـود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در	/15.** 11-6\
دقيقه	می شود، به صورت املا	کتابچهها <i>ی</i> شان بنویسند.	(فعاليتها)
•	در کتابچههای خویش	یکی از دانشمندان اسلام میگویـد: مـن روزی درس اسـتقامت و	
	مىنويسند.	پایداری را از یک حشره آموختم.	
	• در پایان، یک تن از	روزی در مسجد جامع دمشق نشسته بودم، دیدم کـه حشـره یـی	
	شــاگردان صــورت	میخواهد از یک ستون سنگی بالا رفته، در کنار چراغی که بر سـتون	
	درست املایی را روی	نصب است بنشیند. من از سر شب تا نزدیک صبح در کنار همان ستون نشسته بودم و به تلاش حشره دقت می کردم، شمار کردم که	
	تختـه مــینویســد و	ستون هسسه بودم و به <i>نادش خسره دفت می تردم، سخمار خردم ک</i> هفتصد بار کار حشره تکرار شـد. از روی زمـین تـا میانـهٔ سـتون بـالا	
	دیگران خطاهای خود را	میرفت؛ اما در میانهٔ راه شکست می خورد و می افتاد. سطح صاف	
	از روی آن اصــــلاح	ستون نم <i>ی گذ</i> اشت که حشره به مقصدش دست یابد. مـن از تصـمیم و	
	میکنند.	ارادهٔ آن حشرهٔ کوچک در تعجب و حیرت بودم، از جا بر خاسته به نماز	
		ایستادم؛ بعد از ختم نماز، نگاه به حشره نمودم و دیدم که بر اثر	
		استقامت و پایداری به هدف رسیده و کنار آن چراغ نشسته است.	
		<u>خوداًزمایی</u>	
	• به سؤالات این بخش	● پرسشهای بخش«خودآزمایی» را به صورت شفاهی مطرح نماییـد،	
	به صورت شفاهی پاسخ	تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان	
	ارائه میدارند.	از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(٣)	ئی برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش كار خانه كى توضيح داده شود؛ سپس كار خانه ً	کار خانهگی
دقيقه			
(٢)	که احیاناً ناگفته مانده باشد،	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی ک	سؤالهاي
دقیقه	_	پاسخ داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گ	شاگردان و
		خداحافظی.	پاسخ به آن

(Academy) اکادمیسین و اکادمی

کلمهٔ فرانسوی بوده که در آتن افلاطون در آنجا به شاگردان خود فلسفه درس می داد و به این مناسبت شاگردان و پیروان او را اکادمیان و فلاسفهٔ اکادمی نامیده اند؛ سپس کلمهٔ اکادمی به مجامع علمی و انجمنهایی که علوم و فنون برای بحث و تحقیق در مسایل علمی و ادبی تشکیل می شد اطلاق گردید. اکادمیسین بلندترین و برجسته ترین لقب علمی تحقیقی اکادمی علوم است و به کسانی داده می شود که آثار بی شمار علمی تحقیقی به صورت مستقل داشته باشند.

یکی از شهرهای معروف در هندوستان است که تاج محل در آن جا قرار دارد.

رساله

نامه، نوشته، کتاب، کتاب کوچک که در یک موضوع خاص تحقیق صورت گرفته باشد.

سمپوزیم

انجمنی که در آن جمعی از مردم در مورد یک موضوع خاص به بحث و گفتگو بپردازند.

چارسوق

چار مخفف چهار و سوق به معنای بازار، جای خرید و فروش کالا و جمع آن اسواق است.

چارسو

سو کلمهٔ پهلوی بوده، به معنای طرف، جانب، کنار و نزد. سون و اسون نیز گفته اند.

كشكول

ظرفی که درویشان دورهگرد به شانه یا به ساق دست خود آویزان میکنند و از پوست میوه یی شبیه به نارگیل که در هندوستان به دست می آید ساخته می شود. از فلز و سفال هم درست می کنند. کچکول نیز گفته شده است.

وصیت: پند و اندرز و سفارش، دستوری که کسی پیش از مردن به وصی خود بدهد که بعد از مردن او اجرا کنند و وصی کسی است که به او اندرز و سفارش شده باشد. وصایا جمع آن است.

فانوس

مأخوذ از یونانی، جاچراغی که از فلز و شیشه، کاغذ و یا چیز دیگر درست کنند و در آن چراغ یا شمع بگذارند.

قناري

پرنده یی است کوچک و خوش آواز و پرهایش زرد روشن، نارنجی، خاکستری و یا هم ابلق میباشد. اصل آن از جزایر قناری است و در کشور ما کنری گویند.

نوروز خوش آیین

اثری است استادانه و دقیق از استاد گرامی اکادمیسین داکتر جاوید محقق توانای ما که با زحمات خسته گیناپذیر، در این کتاب پیام باستانی را به هموطنان خود به ارمغان گذاشته است و گوشه یی از فرهنگ ملی ما را در روشنی قرار داده و به درخشش صفحات تاریخ میهن ما افغانستان افزوده است تا باشد نسلهای آینده از فرهنگ کهن و اصیل خویش آگاهی داشته باشند.

رهنمای تدریس درس بیست و هشتم

شرح مطالب	عناوين مطالب
فرخی سیستانی	موضوع درس
آشنایی با فرخی سیستانی و درست نویسی	هدف کلی
با تدریس این درس، از شاگردان توقع داریم: ۱ – با فرخی سیستانی و کارنامههای علمی و ادبی او آشنایی حاصل کنند و از بحث درست نویسی، املای پسوندهای فاعلی را فرا گیرند. ۲ – توانایی خوانش، گوش فرادادن و برداشت مطالب در وجود شان تقویه گردد. ۳ – به خوانش آثار و اندوختههای شاعران ادبیات دری علاقهمند شوند.	اهداف آموزشی • دانشی • مهارتی • ذهنیتی
با استفاده از روشهای: • توضیح و تحلیل • خواندن و نوشتن • پرسش و پاسخ • تمرین	روشهای تدریس
تخته، تباشیر، تخته پاک، قلم، کتابچه، کتاب و در صورت امکان پژوهش در انترنت و چند	مواد ممکن و ممد
تصویر از فرخی سیستانی.	درسی

ساعت درسی اول

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوين
		,, .	مطالب
	• ادای سلام و احترام نموده، کار خانهگی	• سلام، احوال پرسی، دقت در وضع جسمی و روحی	
	خویش را روی میز میگذارند.	شاگردان و ایجاد ارتباط عاطفی با اَنها.	
	● شاگردانی که بیان درس گذشته و	• گرفتن حاضری و بررسی کار خانهگی.	بخش
	معرفی درس جدید را به عهده دارند،	• برای ارزیابی درس گذشته و معرفی درس جدیـد از	مقدمات <i>ی</i>
(h)	تشریحات خویش را ارائـه مـیدارنـد و	دو شاگرد بخواهید که یکی، برداشتش را از درس	
(1.)	نظر به دقت توضیحات شــان، تشــویق	گذشته به دیگران بیان دارد و دومی درس جدیـد را	
دقيقه	شده مورد ارزیابی قرار م <i>ی گ</i> یرند.	مفصلاً معرفی کند؛ طوری که همه سؤالهای آمـده	
	بقیـهٔ شـاگردان بـه معرفـی درس گـوش	در چوکات مقدماتی درس را در خالال تشریحات	
	مىدھند.	خویش جواب دهد.	
	• گــوش دادن و ارائــهٔ پاســخ بــه	• پس از پایان معرفی، پرسشهای داخل چوکات	
	پرسشهای معلم.	شروع درس، از بقیهٔ شاگردان پرسیده شود.	
	• با دقت طرز تلفظ واژهها و جمـلات را	درس با نام خدای بزرگﷺ آغـاز یافتـه و مراحـل زیـر	
	مىشنوند.	تطبیق گردد:	
		• خواندن متن کامل درس(فرخی سیستانی) با صـدای	
	• به تشریح درس و شرح مفاهیم مشکل	بلند طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود	
	آن، گوش فرا میدهند.	و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات	قسمت اول
/w \		باید شمرده و واضح صورت گیرد.	درس
(٣٠)	• متن کامل درس را خاموشانه خوانـده و	• پس از پایان خوانش، ابتـدا کـل درس توضـیح داده	ال ال
دقيقه	واژههــای دشــوار را بیـــرون نــویس میکنند.	شود و سپس مفاهیم مشکل تشریح گردد.	(متن)
		• از شاگردان خواسته شود که متن کامل درس را	(0)
	● به پرسشها جواب میدهند.	خاموشانه بخواننـد و واژههـای دشـوار آن را بیـرون	
	• چنـد تـن از شـاگردان، یـک یـک	نویس کنند.	
	پـــاراگراف از مـــتن درس را تکـــرار	• پرسشهایی را طرح کنید، تا از یـادگیری شـاگردان	
	پ ر ر ر ن ر ن ر ن ر ر ر ر ر ر می کنند.	مطمئن شوید.	
	۰ • واژههـــای مشــکل و معـــانی آن را	• ازچندین شاگرد بخواهید که یک یک پـاراگراف از	
	درکتابچه هایشان مینویسند.	متن درس را با صدای بلند در مقابل صنف بخوانند.	
4.00		• معانی واژههای مشکل برای شاگردان توضیح شود.	
(٣)	صهٔ ان به شاگردان گفته شود. 	پس از توضیح و تشریح مفاهیم کلی و اساسی درس، خلاه	خلاصه
دقیقه			و توضيحات
(٢)	د. در ضمن به سؤالات شاگردان جوابهای	در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده شود	سؤالهاى
دقیقه	ناگردان مطرح نکرده اند، توسط خود معلم	مناسب ارائه گردد؛ همچنان سؤالات احتمالییی را که ث	شاگردان و
		مطرح شود؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی.	پاسخ به آن

ساعت درسی دوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوین مطالب
(۱۰) دقیقه	• ادای ســـلام و احتـــرام نمــوده، بـــه پرسشهـا پاسـخهـای مناسـب ارائـه میدارند.	 • تعارفات، گرفتن حاضری و ارزیابی درس گذشته. • تکرار بعضی از سؤالات ساعت قبلی، که توسط معلم و شاگردان مطرح شده بود. 	بخش مقدماتی
(۳۰) دقیقه	با دقت طرز تلفظ واژهها و جملات را می شنوند. به پرسشها پاسخ ارائه می دارند. چندین شاگرد متن کامل بخش «درست بنویسیم» را با صدای بلند در مقابل صنف می خوانند. شاگردان قسمتهای مختلف «املای پسوندهای فاعلی» را در کتابچههای خود می نویسند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد: • خواندن متن کامل بخش «بخوانیم و بدانیم» با صدای بلند و طوری که همه بتوانند آن را بشنوند، آغاز شود و تا پایان ادامه یابد؛ همچنان تلفظ واژهها و جملات باید شمرده و واضح صورت گیرد. • پرسشهای بخش «بخوانیم و بدانیم» را مطرح نموده و جوابهای شاگردان را دریافت کنید. • متن کامل بخش «درست بنویسیم» توسط چند شاگرد خوانده شود و قسمتهای مختلف املای پسوندهای فاعلی توسط معلم گرامی بر تخته نوشته شود. • از شاگردان خواسته شود که قسمتهای مختلف بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بخش «درست بنویسیم» را در کتابچههای خود بنویسند.	قسمت دوم درس (درست بنویسیم)
(۳) دقیقه	سه و نتیجهٔ درس به شاگردان ارائه شود.	پس از تشریح و توضیح معانی واژههای مشکل، خلاص	خلاصه و توضیحات
(۲) دقیقه		در این قسمت به مواردی که ناگفته مانده پاسخ داده نا مناسب ارائه گردد؛ پس از آن ختم درس و خداحافظی،	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ساعت درسی سوم

زمان	فعاليت شاگردان	فعاليت معلم	عناوی <i>ن</i> مطالب
(۱۰) دقیقه	 ادای سلام و احترام نموده، در گروهها تنظیم میشوند. پاسخهای متفاوتی به گونهٔ شفاهی ارائه مینمایند. 	• تعارفات، گرفتن حاضری و تنظیم گروهها. • طرح سؤالاتی در بارهٔ مـتن درسـی روز دوم و بخـش درسـت بنویسیم به گونهٔ شفاهی.	بخش مقدماتی
(٣٠)	● طبق هدایت، فعالیتهای کتاب درسی را اجرا مینمایند.	درس با نام خدای بزرگ آغاز یافته و مراحل زیر تطبیق گردد:	قسمت سوم درس (ذرال التارا)
دقیقه	 متنی را که خوانده می شود، به صورت املا در کتابچههای خویش می نویسند. در پایان، یک تن از شاگردان صورت درست املایی را روی تخته می نویسد و دیگران خطاهای خود را از روی آن اصلاح می کنند. 	املا و نگارش ● متن زیر خوانده شود، تـا شـاگردان آن را بـه صـورت امـلا در کتابچههای شان بنویسند. زبان پدیدهٔ شگفت انگیز و پیچیدهیی است و از بزرگترین و مهمترین تواناییهای انسان محسـوب مـیشـود. اگـر چـه کلیـه حیوانات دارای سیستمهای ارتباطی استند؛ ولی انسان دارای رشد یافته ترین و کاملترین سیستم ارتباطی، یعنی تکلـم اسـت. زبـان کارکردهای گوناگونی برای انسان دارد؛ وسیلهیـی بـرای ارتبـاط برقرارکردن و اجتماعی شدن با دیگران، وسیلهیـی بـرای انتقـال فرهنگ از نسلی به نسل دیگر و وسیلهیی برای تفکر است.	(فعالیتها)
	• به سؤالات این بخش به صورت شفاهی پاسخ ارائه میدارند.	خوداًزمایی ● پرسشهای بخش «خوداًزمایی» را به صورت شفاهی مطرح کنید، تا از یکسو تحکیم یادگیری صورت گیرد و از سوی دیگر شاگردان از یادگیری خود اطمینان حاصل کنند.	
(۳) دقیقه	خانه <i>گی</i> برای شان سپرده شود.	نخست مفهوم شعر بخش کار خانهگی توضیح داده شود؛ سپس کار	کار خانهگی
(۲) دقیقه	_	در این قسمت به معرفی منابع قابل دسترسی پرداخته و به مواردی داده شود؛ همچنان به سؤالات شاگردان جوابهای مناسب ارائه گر خداحافظی.	سؤالهای شاگردان و پاسخ به آن

ابوالمظفر احمد بن محمد امیر چغانیان: چنانیان ناحیه یی است واقع در مسیر علیای آمودریا (جیحون)؛ مرکز این ناحیه نیز به همین نام خوانده می شود و نسبت بدان چغانیانی یا چغانی است. نام رودخانه یی موسوم به «چغانرود» از همین کلمه است و نیز عنوان پادشاهانی که بر این ناحیه حکومت می کردند، از این کلمه مأخوذ است.

چغانیان یا آل محتاج نام خاندانی است که پس از اسلام در چغانیان حکومت کرده اند؛ افراد این خاندان عبارتند از: محتاج بن احمد، مظفر بن محتاج، ابو علی احمد بن محمد بن مظفر، ابوالعباس فضل بن محمد بن مظفر و غیره.

ترجمان البلاغه: از کتابهای مهم علم بلاغت، در مباحث معانی و بیان و صنایع لفظی و معنوی به شمار میرود. این کتاب را به فرخی سیستانی نسبت داده اند؛ ولی این درست نیست. مؤلف در این کتاب، پس از ذکر هر یک از صنایع لفظی و معنوی، شواهد ممدودی از شاعران قرن چهارم و اوایل قرن پنجم میآورد. کتاب ترجمان البلاغه مورد استفادهٔ رشیدالدین وطواط در حدائق السحر قرار گرفته است. در نسخهٔ معتبری که در کتابخانهٔ استانبول پیدا شده است، کاتب در پشت نسخه، این کتاب را تصنیف محمد بن عمر الرادویانی دانسته که یکی از ادیبان قرن پنجم و ابتدای قرن ششم هد. ق. است.

ترجم: آن است که معنای عبارتی را از زبانی به زبان دیگر بر گردانند. ترجمه ممکن است منظوم باشد یا منثور و هر چه به اصل نزدیک تر باشد بهتر است.

چنگ «Chang»: از سازهای سیمی قدیمی که ۴۶ سیم دارد و با انگشتان دست نواخته میشود.

خضراع: مؤنث اخضر، سبز، سبزرنگ و گیاه سبز.

گُنبد: سقف یا ساختمان بعضی از اشکال که غالباً بر فراز معابد، مساجد و یا قبور و آرامگاهها میسازند؛ گُنبد کبود و گنبد کلاجوردی که کنایه از آسمان است.

حدائق السحر فى دقايق الشعر: كتابى در علم بيان و صنايع لفظى و معنوى شعر، از آثار رشيدالدين وطواط دانشمند بزرگ قرن ششم هـ. ق. كه نوشتن آن را به اشارهٔ اتسز خوارزمشاه در سال ۵۵۱ هـ. ق. شروع كرد. رشيدالدين وطواط پس از مطالعهٔ كتاب «ترجمان البلاغه» خواسته است كتابى بهتر و جامعتر در محاسن نظم و نثر تأليف كند.

رشید در این کتاب ابتدا به ذکر محاسن شعر میپردازد و بعد شواهدی از زبان فارسی دری و عربی ذکر می کند و از شاعرانی مانند معزی، عمق بخارایی، ابوالفرج رونی، مسعود سعد سلمان و ناصر خسرو اشعاری من باب مثال می آورد.

زنگار: زنگ، زنگ آهن و فلزات دیگر، اکسیدس، به عربی زنجار میگویند، زنگارفام، آنچه که به رنگ زنگار باشد، زنگارگون، سبزرنگ.

عنقا: پرندهٔ موهومی که معنای لفظی آن درازگردن است و نام دیگری برای سیمرغ که جایگاه آن در کوه قاف است و در ادبیات فارسی دری مثال بلندپروازی است.

ملون: به معنای رنگ آمیزی شده و رنگارنگ.

سومنات: بتكدهٔ معروف در هند كه سلطان محمود غزنوی آن را فتح كرد و بتهایش را شكست.

عنصری: ابوالقاسم حسن بن احمد از شاعران بزرگ قصیده سرای دورهٔ غزنوی که به وسیلهٔ امیر نصر بن ناصرالدین بـه

خدمت سلطان محمود معرفی شد و نزد او تقرب یافت؛ بعد ملک الشعرای دربار گشت و مال و ثروت فراوان به دست آورد. اشعارش بیشتر در مدح سلطان محمود، امیر نصر و سلطان مسعود، فتوحات و لشکرکشیها و جنگهای ایشان است. دیوان قصاید عنصری جز دیوان شعر، منظومههای دیگر نیز داشته است؛ مانند: مثنوی وامق و عذرا، سرخ بت و خنگ بت و شاد بهروعین الحیات که بعضی از ابیات آنها در فرهنگها موجود است.

آیینه: قطعهٔ شیشه که در پشت آن ملمع قلع و جیوه مالیده باشند؛ نور را منعکس می سازد و به اندازه و شکلهای مختلف وجود دارد. سنجاب: جانوری است کوچک تر از گربه، پوستش دارای موهای نرم و انبوه به رنگ کبود یا خاکستری که بیشتر در جنگلها و بر روی درختان به سر می برد.

- ۱. خانلری کیا، زهرا، فرهنگ ادبیات فارسی، چاپ دوم، انتشارات توس، تهران، ایران، ۱۳۸۴ ش.
- ۲. معین، محمد، فرهنگ فارسی معین، جلد سوم، چاپ دهم، انتشارات امیر کبیر، تهران، ایران، ۱۳۷۵ ش.
 - ٣. ژوبل، محمد حيدر، تاريخ ادبيات افغانستان، چاپ اول، ١٣٣۶ ش.
 - ۴. عمید، حسن، فرهنگ فارسی عمید، چاپ دوم، انتشارات سپهر، تهران، ایران، ۱۳۶۷ ش.
 - ۵. حق شناس، علی محمد، آواشناسی (فونیتیک)، چاپ یازدهم، ۱۳۸۶ ش.
 - ۶. سعیدیان، عبدالحسین، دایرة المعارف بزرگ نو، سال چاپ ۱۳۸۵ ش.
 - ۷. انوری، دکتور حسن، فرهنگ بزرگ سخن، چاپ سوم، انتشارات سخن، تهران، ایران، ۱۳۷۹ ش.
 - ۸. انوشه، حسن، دانشنامهٔ ادب فارسی، سازمان چاپ و انتشارات، چاپ اول، تهران، ایران،۱۳۸۷ ش.
 - ٩. صفا، ذبيح الله، تاريخ ادبيات در ايران، چاپ سوم، انتشارات فردوس، تهران، ايران، ١٣۶۶ ش.
 - ۱۰. هاشمی، حمید، زنده گینامهٔ شاعران ایران، چاپ اول، انتشارات فرهنگ و قلم، تهران، ایران، ۱۳۸۲ ش.
- ۱۱. دفتر تحقیق و پژوهش آدینهٔ سبز، زنده گینامهٔ دانشمندان جهان، چاپ اول، انتشارات نوید اسلام، تهران، ایران،
 - ۱۳۸۶ ش.